

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/1299. számú
törvényjavaslat**

**a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról
és tartózkodásáról**

**Előadó: Dr. Petrétei József
igazságügyi és rendészeti miniszter**

Budapest, 2006. november

2006. évi ... törvény

a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról

Az Országgyűlés az Európai Közösséget létrehozó szerződésben biztosított szabad mozgás és tartózkodás joga gyakorlásának biztosítása, valamint a magyar állampolgárok magyar állampolgársággal nem rendelkező családtagjai tekintetében az egyenlő bánásmód megteremtése érdekében a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

(1) A Magyar Köztársaság az e törvényben foglaltak szerint biztosítja a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlását

a) a magyar állampolgár kivételével az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgárának, továbbá az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállású személynek (a továbbiakban: EGT-állampolgár),

b) az EGT-állampolgár magyar állampolgársággal nem rendelkező, az EGT-állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagjának (a továbbiakban: az EGT-állampolgár családtagja),

c) a magyar állampolgár magyar állampolgársággal nem rendelkező, a magyar állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagjának (a továbbiakban: a magyar állampolgár családtagja), valamint

d) annak az EGT-állampolgárt vagy a magyar állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó személynek, aki

da) a magyar állampolgár eltartottja, vagy vele legalább egy éve egy háztartásban él, illetve akiről súlyos egészségügyi okból a magyar állampolgár személyesen gondoskodik,

db) – abban az országban, ahonnan érkeznek – az EGT-állampolgár eltartottja volt, vagy vele legalább egy évig egy háztartásban élt, illetve akiről súlyos egészségügyi okból az EGT-állampolgár személyesen gondoskodik,

és a hatóság családtagként való beutazását és tartózkodását engedélyezi.

(2) E törvényt a diplomáciai vagy egyéb személyes mentességet élvező, illetve nemzetközi szerződés alapján beutazó EGT-állampolgárra akkor kell alkalmazni, ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik.

(3) Ez a törvény nem alkalmazható a külön törvény alapján a magyar menekültügyi hatóság által menekültként elismert, illetve ideiglenes vagy kiegészítő védelemben részesített személyre.

2. §

E törvény alkalmazásában

a) harmadik ország állampolgárságával rendelkező személy: a magyar állampolgár kivételével minden olyan személy, aki nem EGT-állampolgár, ideértve a hontalant is;

b) családtag:

ba) az EGT-állampolgár házastársa,

bb) a magyar állampolgár házastársa,

bc) az EGT-állampolgár vagy házastársa 21. életévet be nem töltött vagy eltartott leszármazója,

bd) a magyar állampolgár vagy házastársa 21. életévet be nem töltött vagy eltartott leszármazója,

be) – ha e törvény másként nem rendelkezik – az EGT-állampolgár vagy házastársa eltartott felmenője, valamint

bf) a magyar állampolgár vagy házastársa felmenője,

bg) a kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti joggal rendelkező személy,

bh) akinek az eljáró hatóság családtagként való beutazását és tartózkodását engedélyezi;

c) keresőtevékenységet folytat:

ca) aki jogszabályban meghatározott foglalkoztatási jogviszonya alapján, ellenérték fejében, más részére és vele alá- fölérendeltségi kapcsolatban végez munkát,

cb) akinek a tevékenysége jogszabály szerint önállóan végezhető és ellenérték fejében történik, ha az egészségbiztosítási, illetve a nyugdíjbiztosítási szolgáltatások fedezetéről a jogszabályok rendelkezései szerint maga gondoskodik, vagy

cc) a cb) pont hatálya alá nem tartozó személy, aki gazdasági társaság, szövetkezet vagy egyéb – jövedelemszerzési céllal létrejött – jogi személy tulajdonosaként, ügyvezetőjeként, vezetői, képviseleti vagy felügyeleti szerve tagjaként végzi tevékenységét;

d) *úti okmány*: a Magyar Köztársaság által az államhatárának átlépésére jogosító okmányként elismert útlevel, igazolvány vagy irat, amely birtokosának személyazonosságát és állampolgárságát (hontalanságát) igazolja;

e) *schengeni állam*: az Európai Unióról szóló szerződéshez, valamint az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretébe történő beillesztéséről szóló jegyzőkönyv (a továbbiakban: Schengeni Jegyzőkönyv) 1. cikkében, illetve az 1999/435/EK tanácsi határozatban meghatározott schengeni vívmányokat, valamint az Európai Unió intézményei által az ezek hatálya alá tartozó területen hozott további intézkedéseket teljes körűen alkalmazó európai uniós tagállam és a Schengeni Jegyzőkönyv 6. cikke alapján az Európai Unió Tanácsával kötött, a schengeni vívmányok végrehajtásában, alkalmazásában és fejlesztésében való részvételéről szóló megállapodásban részes más állam.

II. Fejezet

A BEUTAZÁS, VALAMINT A TARTÓZKODÁS JOGA

A beutazás, valamint a három hónapot meg nem haladó tartózkodás joga

3. §

(1) Az EGT-állampolgár érvényes úti okmánnyal vagy személyazonosító igazolvánnyal jogosult beutazni a Magyar Köztársaság területére.

(2) Az EGT-állampolgárt, illetve a magyar állampolgárt kísérő vagy a Magyar Köztársaság területén tartózkodó EGT-állampolgárhoz, illetve magyar állampolgárhoz csatlakozó harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag érvényes úti okmánnyal és – amennyiben közvetlenül alkalmazandó európai közösségi jogi aktus vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – érvényes vízummal jogosult beutazni a Magyar Köztársaság területére.

(3) Érvényes úti okmánnyal és – amennyiben közvetlenül alkalmazandó európai közösségi jogi aktus vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – érvényes vízummal

családtagként jogosult beutazni a Magyar Köztársaság területére az a harmadik ország állampolgárságával rendelkező személy is, aki

a) a magyar állampolgár eltartottja, vagy vele legalább egy éve egy háztartásban él, illetve akiről súlyos egészségügyi okból a magyar állampolgár személyesen gondoskodik, vagy

b) – abban az országban, ahonnan érkeznek – az EGT-állampolgár eltartottja volt, vagy vele legalább egy évig egy háztartásban élt, illetve akiről súlyos egészségügyi okból az EGT-állampolgár személyesen gondoskodik.

(4) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott személy vízum nélkül utazhat be a Magyar Köztársaság területére, ha rendelkezik az e törvényben meghatározott tartózkodási jogot igazoló okmánnyal, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam által az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére kiadott tartózkodási kártyával.

(5) A beutazásra a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben (a továbbiakban: Schengeni határ-ellenőrzési kódex) foglalt szabályokat is alkalmazni kell.

(6) Az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter, a külpolitikáért felelős miniszter, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító miniszter – a közbiztonság és a nemzetbiztonság védelme érdekében – meghatározza azokat az eseteket, amikor más schengeni állam vízumkiadó hatósága a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kiadását megelőzően a központi vízumhatósággal egyeztet.

(7) A központi vízumhatóság a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kiadásához való hozzájárulás megadása előtt köteles egyeztetni azon schengeni államok központi hatóságaival, amelyek az egyeztetést kérik.

4. §

(1) Beutazásra jogosító vízumot az a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag kaphat, aki eleget tesz a Schengeni határ-ellenőrzési kódex 5. cikk (1) bekezdés a), c) és e) pontjában foglalt feltételeknek.

(2) Az érvényes vízum a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagot arra jogosítja, hogy a vízum kiállításától számított három hónap alatt többször beutazzon.

(3) Megszűnik a vízum alapján gyakorolt beutazási jog, ha az (1) bekezdésben foglalt feltételek már nem állnak fenn.

5. §

A beutazástól számított három hónapot meg nem haladó tartózkodás joga az EGT-állampolgárt érvényes úti okmány vagy személyazonosító igazolvány, a harmadik ország állampolgárságával rendelkező, jogszerűen beutazó családtagot érvényes úti okmány birtokában megilleti mindaddig, amíg tartózkodása nem jelent indokolatlan terhet a Magyar Köztársaság szociális ellátó rendszerére.

A három hónapot meghaladó tartózkodás joga

6. §

(1) A három hónapot meghaladó tartózkodásra az az EGT-állampolgár jogosult,

a) akinek tartózkodási célja keresőtevékenység folytatása,

b) aki a tartózkodás teljes időtartamára elegendő forrással rendelkezik önmaga és családtagjai számára ahhoz, hogy tartózkodásuk ne jelentsen indokolatlan terhet a Magyar Köztársaság szociális ellátó rendszerére, és külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítási jogviszony keretében jogosult az egészségbiztosítási szolgáltatások igénybevételére, vagy azok fedezetéről a jogszabályok rendelkezései szerint maga gondoskodik, vagy

c) aki tanulmányok – ideértve a szakképzést, továbbá a felnőttképzést, ha annak képzési programja akkreditált – folytatása céljából felvételt nyert a közoktatásról vagy a felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó oktatási intézménybe, és beutazásakor elegendő forrással rendelkezik önmaga és családtagjai számára ahhoz, hogy tartózkodásuk ne jelentsen indokolatlan terhet a Magyar Köztársaság szociális ellátó rendszerére, valamint külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítási jogviszony keretében jogosult az egészségbiztosítási szolgáltatások igénybevételére, vagy azok fedezetéről a jogszabályok rendelkezései szerint maga gondoskodik.

(2) Ha az EGT-állampolgár teljesíti az (1) bekezdés a) vagy b) pontjában meghatározott feltételeket, családtagja tartózkodásra jogosult.

(3) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételeket teljesítő EGT-állampolgárnak a házastársa, valamint eltartott gyermeke jogosult tartózkodásra.

7. §

(1) A keresőtevékenységet folytató magyar állampolgárnak a családtagja jogosult a három hónapot meghaladó tartózkodásra.

(2) A magyar állampolgárnak az a családtagja is jogosult a három hónapot meghaladó tartózkodásra, aki vagy akire nézve a magyar állampolgár

a) elegendő forrással rendelkezik ahhoz, hogy tartózkodása ne jelentsen indokolatlan terhet a Magyar Köztársaság szociális ellátó rendszerére, és

b) külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítási jogviszony keretében jogosult az egészségbiztosítási szolgáltatások igénybevételére, vagy azok fedezetéről a jogszabályok rendelkezései szerint maga gondoskodik.

(3) A kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti joggal rendelkező személy részére a három hónapot meghaladó tartózkodás a (2) bekezdésben megállapított feltételek hiányában is engedélyezhető.

8. §

(1) Az eljáró hatóság engedélyezheti annak a személynek a családtagként történő tartózkodását, aki

a) a magyar állampolgár eltartottja, vagy vele legalább egy éve egy háztartásban él, illetve akiről súlyos egészségügyi okból a magyar állampolgár személyesen gondoskodik,

b) – abban az országban, ahonnan érkeznek – a 6. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeket teljesítő EGT-állampolgár eltartottja volt, vagy vele legalább egy évig egy háztartásban élt, illetve akiről súlyos egészségügyi okból az EGT-állampolgár személyesen gondoskodik.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt személy tartózkodási joga megszűnik, ha az életközösség már nem áll fenn.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott személy jogszerű tartózkodása alatt a családtag jogállásával rendelkezik, azzal a kivétellel, hogy tartózkodási jogát e jogcímen nem tartja meg

a) a magyar állampolgár halála esetén,

b) az EGT-állampolgár halála, tartózkodási jogának megszűnése esetén, vagy ha az EGT-állampolgár a tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott.

9. §

(1) Az EGT-állampolgár a 2. § c) pontjában meghatározott keresőtevékenysége megszűnése esetén a 6. § (1) bekezdés a) pontja szerinti tartózkodási jogát megtartja, ha

a) balesettel vagy egészségkárosodással összefüggő és gyógykezelést igénylő állapota miatt keresőképtelen,

b) keresőtevékenysége megszűnését követően külön törvényben meghatározott álláskeresővé vált, vagy

c) szakmai tevékenysége magasabb szintű gyakorlásához szakképzésben vesz részt, feltéve, hogy a szakképzéshez előírt gyakorlatot a keresőtevékenysége során szerezte.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott EGT-állampolgár a keresőtevékenységén alapuló tartózkodási jogát a külön törvényben meghatározott álláskeresési támogatás folyósításának időtartamára tartja meg.

10. §

(1) A 6. § (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesítése esetén az ott meghatározott jogcímen fennmarad a tartózkodási joga a családtagként tartózkodó EGT-állampolgárnak, ha az az EGT-állampolgár, akinek a családtagjaként tartózkodott,

a) meghalt vagy

b) tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott.

(2) A magyar állampolgár családtagjaként tartózkodó EGT-állampolgár tartózkodási joga az (1) bekezdés szerint, az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott esetben marad fenn.

(3) Az EGT-állampolgár házastárs tartózkodási joga az (1) bekezdés szerint fennmarad, ha a házasságot a bíróság felbontotta vagy érvénytelenítette.

(4) Az EGT-állampolgár tartózkodási joga családtagként marad fenn, ha magyar állampolgár családtagja, vagy olyan EGT-állampolgár családtagja, aki a 6. § (1) bekezdésében foglalt feltételeket teljesíti.

11. §

(1) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási joga az EGT-állampolgár vagy a magyar állampolgár halála esetén családtagként fennmarad.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási joga fennmaradásának további feltétele, hogy a családtag

a) keresőtevékenységet folytasson,

b) elegendő forrással rendelkezzen önmaga és családtagjai számára ahhoz, hogy tartózkodásuk ne jelentsen indokolatlan terhet a Magyar Köztársaság szociális ellátó rendszerére, és külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítási jogviszony keretében jogosult legyen az egészségbiztosítási szolgáltatások igénybevételére, vagy azok fedezetéről a jogszabályok rendelkezései szerint maga gondoskodjon, vagy

c) olyan személy családtagjaként gyakorolja tovább a tartózkodási jogát, aki az a) vagy b) pontban foglalt feltételeket teljesíti.

(3) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastárs tartózkodási joga a házasság felbontása vagy érvénytelenítése esetén családtagként marad fenn, ha

a) a házasság jogerős felbontását vagy érvénytelenítését megelőzően a házasság legalább két évig fennállt, és a volt házastárs a házasság fennállása alatt legalább egy évig a Magyar Köztársaság területén tartózkodott az EGT-állampolgár vagy a magyar állampolgár családtagjaként,

b) bírósági döntés szerint a volt házastárs is gyakorolja a szülői felügyeleti jogot az EGT-állampolgár – Magyar Köztársaság területén tartózkodó – gyermeke felett, vagy megegyezés alapján felelős a kiskorú felügyeletéért,

c) azt rendkívüli méltánylást érdemlő körülmények indokolják, különösen ha sérelmére az EGT-állampolgár vagy a magyar állampolgár házastárs a házasság fennállása alatt szándékos bűncselekményt követett el, vagy a házasságkötés előtt letelepedett jogállással rendelkezett, vagy

d) megegyezés vagy bírósági döntés alapján a volt házastárs rendelkezik a kiskorú gyermek láthatásának jogával, feltéve, hogy a megegyezés vagy a bíróság rendelkezése szerint a láthatásra a Magyar Köztársaság területén kerül sor.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetben a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási joga fennmaradásának további feltétele, hogy teljesítse a (3) bekezdés a), b) vagy c) pontjában meghatározott követelményt.

(5) A (2) és a (4) bekezdéstől eltérően a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársának tartózkodási joga minden feltétel nélkül fennmarad, ha a házasságból született gyermek feletti szülői felügyeleti jogot a házastárs is gyakorolja.

12. §

Ha az EGT-állampolgár meghal, tartózkodási joga megszűnik, vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagy, gyermeke tartózkodási joga – életkorától függetlenül – a tanulmányainak befejezéséig fennmarad, ha tanulmányait már megkezdte és megszakítás nélkül folytatja. A gyermek felett szülői felügyeleti jogot gyakorló másik szülő tartózkodási joga a kiskorú gyermek tanulmányainak befejezéséig marad fenn.

13. §

(1) Az eljáró hatóság határozatban megállapítja, hogy az EGT-állampolgár vagy a családtag a Magyar Köztársaság területén tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott, ha az állandó tartózkodási jog megszerzéséig egy éven belül több mint hat hónapra elhagyta a Magyar Köztársaság területét.

(2) A (1) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatóak, ha a távollét oka

a) kötelező katonai szolgálat vagy

b) egyszeri, legfeljebb tizenkét hónapig folyamatosan fennálló fontos ok, különösen terhesség, szülés, súlyos betegség, tanulmányok folytatása, szakképzés vagy kiküldetés.

14. §

(1) Az EGT-állampolgár vagy a családtag tartózkodási joga megszűnik, ha

a) a tartózkodási jog gyakorlásának feltételeit már nem teljesíti, vagy

b) beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt áll.

(2) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási joga megszűnik akkor is, ha a tartózkodási jog megszerzését követő hat hónapon belül a családi életközösség megszűnt, feltéve, hogy azt csak a tartózkodási jog megszerzése érdekében létesítették.

(3) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező, szülői felügyeleti joggal rendelkező személy tartózkodási joga megszűnik, ha a szülői felügyelet joga megszűnik, és más jogcímen e személy további tartózkodásra nem jogosult.

15. §

(1) Az eljáró hatóság a 14. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint a (2) és (3) bekezdésében meghatározott esetekben a tartózkodási jog megszűnését megállapító határozatot hoz.

(2) A tartózkodási jog megszűnése esetén az EGT-állampolgár köteles a Magyar Köztársaság területét elhagyni.

(3) A tartózkodási jog megszűnése esetén a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag köteles a Magyar Köztársaság területét elhagyni, kivéve, ha külön törvény alapján tartózkodásra jogosító engedélyt kap.

(4) Az ország elhagyására irányuló kötelezettséget a határozat jogerőre emelkedésétől számított harmadik hónap utolsó napjáig kell teljesíteni.

Az állandó tartózkodás joga

16. §

(1) Állandó tartózkodásra jogosult

a) az az EGT-állampolgár, aki öt éven át megszakítás nélkül, jogszerűen a Magyar Köztársaság területén tartózkodott,

b) az a családtag, aki öt éven át megszakítás nélkül, jogszerűen a Magyar Köztársaság területén tartózkodott,

c) az a személy, aki az EGT-állampolgárra vagy a magyar állampolgárra tekintettel fennmaradó tartózkodási joggal rendelkezik, és öt éven át megszakítás nélkül, jogszerűen a Magyar Köztársaság területén tartózkodott, valamint

d) az állandó tartózkodásra jogosult szülőnek a Magyar Köztársaság területén született gyermeke.

(2) Állandó tartózkodásra jogosult

a) a magyar állampolgár családtagja – a házastárs kivételével –, ha megszakítás nélkül legalább egy éve magyar állampolgárral családi életközösségben él,

b) a magyar állampolgár házastársa, feltéve, hogy a házasságot a kérelem benyújtását megelőzően legalább két éve megkötötték.

(3) Ha az EGT-állampolgár vagy a családtag a Magyar Köztársaság területén tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott, és a Magyar Köztársaság területére három hónapot meghaladó időre visszatér, az állandó tartózkodási jog megszerzéséhez szükséges időtartam újrakezdődik.

17. §

(1) Az ellenkező bizonyításáig a Magyar Köztársaság területén való megszakítás nélküli tartózkodás első napja a tartózkodás 21. § szerinti bejelentésének vagy a 22. § szerinti tartózkodási kártya kiadása iránti kérelem benyújtásának napja.

(2) Nem minősül a tartózkodás megszakításának

a) az évente legfeljebb hat hónapig tartó, a Magyar Köztársaság területén kívüli tartózkodás,

b) a kötelező katonai szolgálat miatti távollét,

c) az egyszeri, legfeljebb tizenkét hónapig folyamatosan fennálló fontos ok, különösen a terhesség, szülés, súlyos betegség, tanulmányok folytatása, szakképzés vagy kiküldetés miatti távollét.

(3) A tartózkodás megszakításának minősül, ha az EGT-állampolgár vagy a családtag felhagy tartózkodási jogának gyakorlásával a Magyar Köztársaság területén.

18. §

(1) A Magyar Köztársaság területén keresőtevékenység folytatása céljából tartózkodó EGT-állampolgár a 16. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott ötéves tartózkodási idő letelte előtt állandó tartózkodásra jogosult, ha

a) beutazásától számított több mint három évig megszakítás nélkül a Magyar Köztársaság területén tartózkodott, és keresőtevékenysége befejezésekor elérte az öregségi nyugdíj jogosultságra megállapított életkort, vagy keresőtevékenységét azért szüntette meg, hogy korengedményes nyugdíjba vonuljon, feltéve, hogy legalább az öregségi vagy korengedményes nyugdíjba vonulást megelőző tizenkét hónapban a Magyar Köztársaságban végzett keresőtevékenységet;

b) beutazásától számított több mint két éven át megszakítás nélkül keresőtevékenység folytatása céljából tartózkodott a Magyar Köztársaság területén, és keresőtevékenységével balesettel vagy egészségkárosodással összefüggő és gyógykezelést igénylő állapota következtében hagyott fel;

c) keresőképtelensége olyan munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés következménye, amely alapján külön jogszabályban meghatározott ellátásra jogosult; vagy

d) legalább három évig megszakítás nélkül folytatta keresőtevékenységét a Magyar Köztársaság területén, ezt követően keresőtevékenységet folytat egy másik, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam területén, de megtartja a Magyar Köztársaság területén lévő lakóhelyét.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a keresőtevékenység folytatásának időtartamába beszámít az az időszak is, amely alatt az EGT-állampolgár

a) külön törvényben meghatározottak szerint álláskeresőnek minősül, vagy

b) betegség vagy baleset következtében nem folytat keresőtevékenységet.

(3) Ha a keresőtevékenység folytatása céljából tartózkodó EGT-állampolgár házastársa magyar állampolgár, az EGT-állampolgár az (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt tartózkodási, illetve keresőtevékenység folytatásával kapcsolatos időtartamra vonatkozó feltételek hiányában is állandó tartózkodásra jogosult, ha

a) öregségi vagy korengedményes nyugdíjra szerzett jogosultságot, vagy

b) keresőtevékenységével balesettel vagy egészségkárosodással összefüggő és gyógykezelést igénylő állapota következtében hagyott fel.

(4) Ha az EGT-állampolgár az (1) bekezdés alapján megszerezte az állandó tartózkodás jogát, a családtagjaként tartózkodási joggal rendelkező személy is állandó tartózkodásra jogosult.

(5) Ha a Magyar Köztársaságban keresőtevékenységet folytató EGT-állampolgár azt megelőzően meghal, hogy az állandó tartózkodás jogát az (1) bekezdés alapján megszerezte volna, a családtagjaként tartózkodási joggal rendelkező személy állandó tartózkodásra jogosult, ha

a) az EGT-állampolgár a halálát megelőzően két évig megszakítás nélkül a Magyar Köztársaság területén tartózkodott, vagy

b) az EGT-állampolgár halála munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés következménye.

19. §

(1) Az állandó tartózkodási jog megszűnik

a) két év folyamatos távolléttel vagy

b) beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése esetén.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglalt esetben az állandó tartózkodási jog megszűnését az eljáró hatóság határozattal állapítja meg.

III. Fejezet

BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGEK ÉS A TARTÓZKODÁSI JOGOT IGAZOLÓ OKMÁNYOK

A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag számára kiadott vízum

20. §

- (1) A vízum érvényességi ideje – a (2) bekezdésben foglaltak figyelembe vételével – hat hónap, amelyet a kiállítás napjától kell számítani.
- (2) A vízum érvényességi ideje az úti okmány érvényességi idejét nem haladhatja meg.
- (3) A vízum kiállítására irányuló eljárás tárgyi költségmentes.
- (4) A vízumkérelmet az eljáró hatóság a vízum kiadásával teljesíti, vagy határozattal utasítja el.
- (5) A kiadott vízumot érvényteleníteni kell, ha a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag a beutazásakor nem tesz eleget a 4. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek.
- (6) A vízum iránti kérelem, illetve a vízum érvénytelenítése tárgyában hozott határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.
- (7) A vízum kiadására irányuló eljárásban soron kívüli eljárásnak kiskorú kérelmező esetén akkor van helye, ha a beutazás igazolt célja a kiskorú gyógykezelése.
- (8) A vízumeljárásban az eljáró hatóság meghallgathatja a korlátozottan cselekvőképes vagy a cselekvőképtelen kiskorú kérelmezőt is. A meghallgatás során törvényes képviselőjének, illetve a törvényes képviselő által adott meghatalmazással rendelkező, nagykorú cselekvőképes személynek is jelen kell lennie.

Az EGT-állampolgár három hónapot meghaladó tartózkodásának bejelentése és a bejelentést igazoló okmány

21. §

- (1) Az EGT-állampolgár három hónapot meghaladó tartózkodás esetén – a beutazástól számított három hónapon belül – köteles a tartózkodását személyes adatainak közlésével bejelenteni. A tartózkodás bejelentésekor be kell mutatni, illetve csatolni kell a tartózkodási feltételek fennállását igazoló – külön jogszabályban meghatározott – okiratokat.
- (2) Az e törvényben foglalt feltételek igazolása esetén a tartózkodás bejelentéséről szóló igazolást (a továbbiakban: regisztrációs igazolás) az eljáró hatóság azonnal kiállítja.
- (3) A regisztrációs igazolás a bejelentkezés tényét és időpontját tanúsítja.
- (4) A regisztrációs igazolás érvénytelen, ha a tartózkodási jog megszűnt.

A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag három hónapot meghaladó tartózkodási jogát igazoló okmány

22. §

(1) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag három hónapot meghaladó tartózkodási jogát az eljáró hatóság által kiállított okmány (a továbbiakban: tartózkodási kártya) tanúsítja, amelynek kiadását a beutazástól vagy a tartózkodási jogot megalapozó tény keletkezésétől számított három hónapon belül kell kérelmezni. A kérelem benyújtásakor be kell mutatni, illetve csatolni kell a tartózkodási feltételek fennállását igazoló – külön jogszabályban meghatározott – okiratokat.

(2) Az eljáró hatóság a kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolást ad ki, amely a kérelem elbírálásáig tanúsítja a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási jogát.

(3) A tartózkodási kártya kiadása iránti kérelmet az eljáró hatóság a tartózkodási kártya kiadásával teljesíti, vagy azt határozattal utasítja el.

(4) A tartózkodási kártya iránti kérelem tárgyában indult eljárásban az eljáró hatóság az érdemi döntést a kérelem benyújtásától számított három hónapon belül hozza meg.

(5) A tartózkodási kártya az érvényességi ideje alatt igazolja a tartózkodási jog fennállását.

23. §

(1) Az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja tartózkodási kártyájának érvényességi ideje a tartózkodási joggal rendelkező EGT-állampolgár tartózkodásának időtartamához igazodik. A tartózkodási kártyát legfeljebb ötéves érvényességgel kell kiállítani.

(2) A magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja tartózkodási kártyájának érvényességi ideje öt év.

(3) A tartózkodási kártya érvénytelen, ha birtokosa a Magyar Köztársaság területén a tartózkodási joga gyakorlásával felhagyott, vagy a tartózkodási joga megszűnt.

24. §

- (1) Az EGT-állampolgár és a családtag állandó tartózkodási jogát az eljáró hatóság által kiállított okmány (a továbbiakban: állandó tartózkodási kártya) tanúsítja.
- (2) Az állandó tartózkodási kártya kiadása iránti kérelmet az eljáró hatóság az állandó tartózkodási kártya kiadásával teljesíti, vagy azt határozattal utasítja el.
- (3) Az állandó tartózkodási kártya iránti kérelem tárgyában indult eljárásban az eljáró hatóság az érdemi döntést a kérelem benyújtásától számított három hónapon belül hozza meg.

25. §

- (1) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag köteles az állandó tartózkodási kártya kiállítása iránti kérelmet a tartózkodási kártya érvényességének lejárta előtt benyújtani. Ha a kérelmező a tartózkodási kártya érvényességének lejárta után nyújtja be a kérelmet, és magát kimenteni nem tudja, az állandó tartózkodás jogának fennállását igazolnia kell.
- (2) Az eljáró hatóság a kérelem benyújtásáról a benyújtással egyidejűleg igazolást ad ki, amely az állandó tartózkodási kártya kiállításáig tanúsítja a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási jogát.

26. §

Az állandó tartózkodási kártya érvénytelen, ha az állandó tartózkodási jog megszűnt.

Bejelentési kötelezettségek

27. §

- (1) Az EGT-állampolgár, valamint a családtag első, a Magyar Köztársaság területén lévő lakóhelyét a regisztrációs igazolás, illetve a tartózkodási kártya kiállításával kapcsolatos eljárásban jelenti be.
- (2) Az eljáró hatóság a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány kiadása céljából az EGT-állampolgár, valamint a családtag nyilvántartott személyazonosító adatairól

és lakcím adatairól, valamint regisztrációs igazolásának vagy tartózkodási kártyájának adatairól értesíti a személyi adat- és lakcímnyilvántartást vezető szervet.

(3) A regisztrációs igazolás, illetve a tartózkodási kártya érvénytelenségéről az eljáró hatóság értesíti a személyi adat- és lakcímnyilvántartást vezető szervet.

28. §

(1) Az EGT-állampolgár, valamint a családtag úti okmányának, személyazonosító igazolványának, illetve a tartózkodási jogát igazoló okmányának eltulajdonítását, megsemmisülését, elvesztését, továbbá az elveszettnek hitt és bejelentett okmány megtalálását köteles bejelenteni.

(2) Az eljáró hatóság az okmány körözését rendelheti el, ha az okmány holléte ismeretlen.

(3) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag az elveszett, eltulajdonított, megsemmisült vagy lejárt úti okmány helyett – ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – köteles új úti okmányt beszerezni. A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag az új úti okmány és az (1) bekezdés alapján kiadott – bejelentésről szóló – igazolás birtokában hagyhatja el az ország területét.

(4) Az EGT-állampolgár az elveszett, eltulajdonított, megsemmisült vagy lejárt úti okmánya helyett akkor köteles új úti okmányt beszerezni, ha érvényes személyazonosító igazolvánnyal nem rendelkezik.

29. §

A három hónapot meghaladó tartózkodási jogát gyakorló EGT-állampolgár vagy családtag a személyes adatok közlésével köteles bejelenteni

a) a vele együtt tartózkodó családtagjának a halálát,

b) a névváltoztatást,

ha a haláleset vagy a névváltoztatást eredményező tény a Magyar Köztársaság területén kívül következett be.

30. §

Ha az EGT-állampolgár vagy a családtag felhagy tartózkodási jogának gyakorlásával, köteles ezt az eljáró hatóságnak bejelenteni.

31. §

(1) A tartózkodási jogcímben a 10. § és a 11. §-ban foglalt okból bekövetkezett változást a családtag köteles bejelenteni és a további tartózkodás feltételeit igazolni.

(2) A családtag köteles bejelenteni, ha a 8. § (1) bekezdése szerinti tartózkodási jog alapjául szolgáló életközösség megszűnt.

32. §

(1) Az EGT-állampolgár, valamint a családtag a személyazonosság, illetve a tartózkodás jogszerűségének ellenőrzésére feljogosított hatóság felhívására a tartózkodási jogot igazoló okmányát köteles bemutatni.

(2) Az EGT-állampolgár, valamint a családtag a tartózkodás jogát az e fejezetben meghatározott okmányokon kívül bármely más, hitelt érdemlő módon is igazolhatja.

IV. Fejezet

A SZABAD MOZGÁS ÉS TARTÓZKODÁS JOGÁNAK KÖZRENDI, KÖZBIZTONSÁGI VAGY KÖZEGÉSZSÉGÜGYI OKBÓL TÖRTÉNŐ KORLÁTOZÁSA

33. §

Az e törvény hatálya alá tartozó személyek beutazáshoz és tartózkodáshoz való joga az arányosság elvének betartásával és az érintettek kizárólag olyan személyes magatartása alapján korlátozható, amely valódi, közvetlen és súlyos veszélyt jelent a társadalom valamely alapvető érdekére, így különösen a közrendre, a köz- és nemzetbiztonságra vagy a közegészségügyre.

34. §

(1) A visszairányítás, illetve a kiutasítás nem rendelhető el és nem hajtható végre olyan ország területére, amely az érintett tekintetében nem minősül biztonságos származási vagy biztonságos harmadik országnak, így különösen, ahol faji, vallási, nemzeti hovatartozása, egy meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása vagy politikai véleménye miatt üldöztetés

veszélyének lenne kitéve, továbbá olyan állam területére vagy olyan terület határára sem, ahol nyomós oknál fogva tartani lehet attól, hogy a visszairányított, illetve a kiutasított személy kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek, illetve halálbüntetésnek lenne kitéve (non-refoulement).

(2) Ha az érintett menekültügyi eljárás alatt áll, a visszairányítás és a kiutasítás csak a menekültügyi hatóság kérelmet elutasító jogerős és végrehajtható határozata alapján hajtható végre.

35. §

Az e törvényben foglalt tartózkodási feltételek fennállását, valamint a bejelentési kötelezettségek teljesítését az eljáró hatóság ellenőrizheti, amennyiben adat merül fel arra nézve, hogy e feltételek nem állnak fenn, vagy az érintett a bejelentési kötelezettségének nem tett eleget.

A beléptetés megtagadása és a visszairányítás

36. §

(1) A határforgalmat ellenőrző hatóság a beutazni kívánó EGT-állampolgár, illetve a családtag államhatáron történő beléptetését megtagadhatja, ha nem felel meg a 3. §-ban meghatározott beutazási feltételeknek, vagy beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt áll.

(2) A beléptetés megtagadása esetén az EGT-állampolgárt, illetve a családtagot vissza kell irányítani

a) annak az országnak a területére, ahonnan érkezett,

b) annak az országnak a területére, amely visszafogadni köteles,

c) annak az országnak a területére, ahol szokásos tartózkodási helye van, vagy

d) bármely más államba, ahova beutazhat.

(3) A visszairányítást indokolt határozattal kell elrendelni, és – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – a közléssel egyidejűleg intézkedni kell a végrehajtás iránt. A visszairányítást elrendelő határozat ellen fellebbezésnek nincs helye.

(4) Ha a beléptetés megtagadására a 3. §-ban meghatározott beutazási feltételek hiánya miatt kerül sor, a határforgalmat ellenőrző hatóság – kérelemre – biztosítja az EGT-állampolgár, illetve a családtag számára annak a lehetőségét, hogy a visszairányítás elrendelésétől számított hetvenkét órán belül a szükséges dokumentumokat megszerezze, vagy más módon bizonyítsa a beutazáshoz való jogának fennállását.

(5) Az (1)-(4) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni arra a személyre is, aki valószínűsíti személyazonosságát, valamint azt, hogy EGT-állampolgár.

37. §

(1) Visszairányítás elrendelése esetén a visszairányított személy – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – köteles a tovább- vagy visszainduló járművön tartózkodni vagy a visszaszállítására köteles szállító vállalat egy másik induló járatára átszállni.

(2) A visszairányított személy a visszairányítás végrehajtásáig, de legfeljebb hetvenkét óráig köteles a határforgalmat ellenőrző hatóság rendelkezése szerint a Magyar Köztársaság határterületén kijelölt helyen tartózkodni, ha

a) a visszairányítás az (1) bekezdés szerint nem hajtható végre, vagy

b) a visszairányított személy a 36. § (4) bekezdés szerinti kérelmet terjesztett elő.

(3) Ha a visszairányított személy a visszairányítás elrendelésétől számított hetvenkét órán belül a szükséges dokumentumokat megszerzi, vagy más módon bizonyítja a beutazáshoz való jogának fennállását, a visszairányítást elrendelő határozat érvényét veszti.

(4) Ha a visszairányítást a (2) bekezdésben meghatározott időtartamon belül nem lehet végrehajtani, a beléptetést követően a visszairányított személyt az eljáró hatóság kiutasíthatja.

A beutazási és tartózkodási tilalom

38. §

(1) Beutazási és tartózkodási tilalmat kell elrendelni azzal szemben,

a) akinek a beutazására és tartózkodására vonatkozó tilalom érvényesítésére a Magyar Köztársaság nemzetközi jogi kötelezettséget vállalt, vagy

b) akinek a beutazására és tartózkodására vonatkozó tilalom érvényesítéséről az Európai Unió Tanácsa döntött.

(2) A beutazási és tartózkodási tilalmat az ismeretlen helyen, illetve nem a Magyar Köztársaság területén tartózkodó személlyel szemben az eljáró hatóság határozattal rendeli el.

(3) Az idegenrendészeti kiutasítással együtt elrendelendő beutazási és tartózkodási tilalmat az eljáró hatóság a kiutasításról rendelkező határozatában rendeli el.

(4) A beutazási és tartózkodási tilalom elrendeléséről az e törvény szerinti adatkezelő szervet értesíteni kell.

(5) Ha a kiutasítást a bíróság rendelte el, a beutazási és tartózkodási tilalom nyilvántartásba vételéről a kiutasítást végrehajtó hatóság gondoskodik.

39. §

(1) A 38. § (1) bekezdése alapján elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát az elrendelő hatóság határozza meg, amely első alkalommal legfeljebb három év lehet, majd alkalmanként legfeljebb további három évvel meghosszabbítható, amennyiben annak feltételei a beutazási és tartózkodási tilalom lejártakor továbbra is fennállnak.

(2) A beutazási és tartózkodási tilalmat meg kell szüntetni, ha elrendelésének oka megszűnt.

Az idegenrendészeti kiutasítás

40. §

(1) Az eljáró hatóság – a közegészségügyi hatóság kezdeményezésére – közegészségügyi okból kiutasíthatja azt az EGT-állampolgárt vagy azt a családtagot, aki külön jogszabályban meghatározott közegészséget veszélyeztető betegségben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, és ezekre tekintettel nem veti alá magát kötelező ellátásnak, kivéve, ha a beutazást követő három hónap elteltével válik beteggé vagy fertőzőképpé, illetve alakul ki kórokozó hordozó állapot.

(2) Az eljáró hatóság kiutasíthatja azt az EGT-állampolgárt vagy azt a családtagot,

a) aki a Magyar Köztársaság területének elhagyására vonatkozó kötelezettségének az előírt határidőn belül nem tett eleget,

b) akinek a beutazási vagy a tartózkodási joga nem áll fenn, de aki ennek ellenére a beutazási vagy a tartózkodási joga igazolása céljából az eljáró hatóság előtt hamis adatra vagy valótlan tényre hivatkozott.

41. §

(1) Az idegenrendészeti kiutasítás elrendelésével együtt egy évnél nem rövidebb és öt évnél nem hosszabb időtartamú beutazási és tartózkodási tilalmat kell elrendelni.

(2) Ha a kiutasítást közegészségügyi okból rendelik el, a beutazási és tartózkodási tilalom időtartamára a közegészségügyi hatóság javaslatot tesz.

(3) Az e törvény szerinti kiutasítással együtt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát a kiutasítás végrehajtásának napjától kell számítani.

(4) A kiutasítással együtt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom indokoltságát a kiutasítás végrehajtásának napjától számított két év elteltével kérelemre felül kell vizsgálni.

(5) A beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésének nincs helye, ha

- a)* a kiutasításra azért kerül sor, mert a visszairányítást – a visszairányított személynek fel nem róható okból – nem lehetett végrehajtani, vagy
- b)* a kiutasítást kiskorúval szemben rendelték el.

42. §

(1) Az idegenrendészeti kiutasítás nem rendelhető el azzal az EGT-állampolgárral, illetve azzal a családtaggal szemben, aki

- a)* több mint tíz éve jogszerűen tartózkodik a Magyar Köztársaság területén, vagy
- b)* kiskorú, kivéve, ha a kiutasítás a kiskorú érdekében történik.

(2) A kiutasításról az e törvény szerinti adatkezelő szervet értesíteni kell.

43. §

Az idegenrendészeti kiutasítás nem alkalmazható olyan bűncselekmény elkövetése miatt, amelynek elbírálása során a bíróság nem rendelt el kiutasítást.

44. §

A 40. § (2) bekezdésben meghatározott esetben a kiutasítást elrendelő határozat meghozatala előtt a következő szempontokat kell mérlegelni:

- a)* az elkövetett cselekmény jellege és súlya,
- b)* az érintett személy életkora, egészségi állapota,
- c)* az érintett személy családi körülményei, a családi kapcsolat fennállásának időtartama,
- d)* az érintett személy gyermekeinek száma és életkora, a velük való kapcsolattartás módja és gyakorisága,
- e)* amennyiben van olyan másik állam, ahol a családi együttélés folytatása nem ütközik jogi akadályba, azoknak a nehézségeknek a számbavétele, amelyekkel a családtagoknak kellene szembenézniük, ha annak az államnak a területén kényszerülnének letelepedni,
- f)* az érintett személy gazdasági helyzete,
- g)* az érintett személy magyarországi tartózkodásának időtartama,
- h)* az érintett személy társadalmi és kulturális integrációja, illetve a származási országgal fennálló kapcsolatainak szorossága.

45. §

(1) Az önállóan elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló EGT-állampolgár vagy családtag kizárólag az elrendelő hatóságnak a bíróság kezdeményezésére kiadott hozzájárulásával utazhat be a Magyar Köztársaság területére.

(2) Az eljáró hatóság a kiutasítással együtt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló EGT-állampolgár vagy családtag beutazását a kiutasítást elrendelő határozat bírósági felülvizsgálata során a bíróság előtt történő megjelenés céljából engedélyezi, ha a bíróság az érintettet megjelenésre kötelezi, vagy azt lehetővé teszi.

46. §

(1) A kiutasítást, valamint a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

(2) Bírósági felülvizsgálat esetén a bíróság a keresetet a keresetlevél beérkezésétől számított nyolc napon belül bírálja el. A tárgyaláson az EGT-állampolgárt vagy a családtagot – erre irányuló kérelem esetén – személyesen is meg kell hallgatni. A személyes meghallgatás mellőzhető, ha az EGT-állampolgár vagy a családtag a megadott lakcímről nem idézhető, illetve ismeretlen helyre távozott.

(3) A bíróság a határozatot megváltoztathatja. A bíróság határozata ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

47. §

(1) Az idegenrendészeti kiutasítással együtt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló EGT-állampolgár vagy családtag a kiutasítás végrehajtásától számított egy év elteltével kérheti a beutazási és tartózkodási tilalom törlését az egészségi állapotában vagy családi körülményeiben bekövetkezett olyan változásra hivatkozva, amely a Magyar Köztársaság területén való tartózkodását indokolja.

(2) A kérelemről az eljáró hatóság három hónapon belül határoz. Ha az eljáró hatóság a beutazási és tartózkodási tilalom hatályát megszünteti, intézkedik a beutazási és tartózkodási tilalom törlése iránt.

A kiutasítás végrehajtása

48. §

(1) A bíróság által elrendelt vagy az idegenrendészeti kiutasítás esetén az eljáró hatóság intézkedik

a) a kiutasítás ténye, végrehajtásának időpontja, valamint – ha beutazási és tartózkodási tilalmat rendeltek el – a beutazási és tartózkodási tilalom nyilvántartásba vétele,

b) a tartózkodási jogot igazoló okmány visszavonása iránt.

(2) Ha a kiutasítás végrehajtásának a 34. §-ban meghatározott akadálya van, azt a bíróság által elrendelt kiutasítás végrehajtásakor is figyelembe kell venni. A végrehajtási akadály fennállását ebben az esetben a büntetés-végrehajtási bíró állapítja meg.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott esetben a kiutasított közvetlenül kérelemmel fordulhat a büntetés-végrehajtási bíróhoz a kiutasítási akadály megállapítása érdekében. Ha a kiutasított a büntetés-végrehajtási bíróhoz címzett kérelmét az idegenrendészeti hatósághoz nyújtja be, azt – az idegenrendészeti hatóság véleményével kiegészítve – haladéktalanul meg kell küldeni a büntetés-végrehajtási bírónak.

(4) A büntetés-végrehajtási bíró eljárásának a kiutasítás végrehajtására halasztó hatálya van.

49. §

(1) Ha a kiutasítást elrendelő bírósági ítélet végrehajtásáig – a szabadságvesztés büntetés kivételével – az ítélet meghozatalától számított több mint két év telt el, az eljáró hatóság kezdeményezi a kiutasítást elrendelő bíróságnál az ítélet felülvizsgálatát.

(2) A bíróság megvizsgálja, hogy a kiutasítás elrendelése óta történt-e jelentős változás a kiutasított körülményeiben, illetve, hogy az érintett személy jelentős és tényleges veszélyt jelent-e a közrendre és közbiztonságra, és dönt a kiutasítás fenntartásáról vagy törléséről.

A kitoloncolás

50. §

(1) A bírósági és az idegenrendészeti kiutasítást – a 34. §-ban meghatározott tilalom figyelembe vételével – a kiutasított személy hatósági kíséretével (a továbbiakban: kitoloncolás) kell végrehajtani.

(2) A kitoloncolásról az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő határozatban kell rendelkezni. Bírósági kiutasítás esetén a kitoloncolást határozattal kell elrendelni, amellyel szemben – a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – jogorvoslatnak nincs helye.

(3) A kitoloncolást elrendelő határozat végrehajtásának felfüggesztése nem kérelmezhető.

(4) A kitoloncolás foganatosításának módja ellen az érintett végrehajtási kifogást terjeszthet elő.

(5) A kitoloncolást félbe kell szakítani, ha

a) a kitoloncolt célországba történő beutazása meghiúsult, vagy

b) a kitoloncolt sürgős orvosi beavatkozást igénylő állapota miatt nem hajtható végre.

(6) Az eljáró hatóság a légi úton történő kiutasítás céljából történő átszállítás eseteiben biztosított segítségnyújtásról szóló, 2003. november 25-i 2003/110/EK tanácsi irányelv rendelkezéseinek alkalmazására köteles állam által elrendelt kiutasítás végrehajtásában közreműködni.

A kitoloncolási őrizet

51. §

(1) Az eljáró hatóság a kitoloncolás végrehajtásának biztosítása érdekében őrizetbe (a továbbiakban: kitoloncolási őrizet) veszi az EGT-állampolgárt, illetve a családtagot. Kiskorút nem lehet kitoloncolási őrizetbe venni.

(2) A kitoloncolási őrizetet az eljáró hatóság legfeljebb hetvenkét órára rendelheti el, amelyet a kitoloncolási őrizet helye szerint illetékes helyi bíróság a kitoloncolás végrehajtásáig, de legfeljebb harminc napra meghosszabbíthat.

(3) A kitoloncolási őrizetet határozattal kell elrendelni, és a közléssel egyidejűleg végre kell hajtani. A kitoloncolási őrizetet azonnal meg kell szüntetni, ha

a) elrendelésének oka megszűnt,

b) nyilvánvalóvá válik, hogy a kiutasítást nem lehet végrehajtani, vagy

c) az elrendeléstől számított harminc nap eltelt.

A kifogás

52. §

(1) Az EGT-állampolgár vagy a családtag a kitoloncolási őrizet elrendelésére irányuló eljárás felfüggesztését nem kérheti. A kitoloncolási őrizetet elrendelő határozat ellen fellebbezésnek nincs helye.

(2) A kitoloncolási őrizet elrendelő határozat bírósági felülvizsgálata iránt az őrizetbe vett személy az elrendeléstől számított hetvenkét órán belül kifogást nyújthat be.

(3) A kitoloncolási őrizetbe vett személy kifogással élhet, amennyiben az idegenrendészeti hatóság az 58-59. §-ban meghatározott kötelezettségét elmulasztotta.

(4) A kifogást a kitoloncolási őrizet helye szerint illetékes helyi bíróság bírálja el.

(5) A bíróság

a) a (2) bekezdés szerinti kifogást haladéktalanul, de legkésőbb a kitoloncolási őrizet hetvenkét órán túli meghosszabbításával egyidejűleg,

b) a (3) bekezdés szerinti kifogást nyolc napon belül bírálja el.

53. §

(1) A bíróság döntése alapján

a) a törvénytől kitoloncolási őrizet azonnal meg kell szüntetni,

b) az elmulasztott intézkedést pótolni kell, illetve a jogsértő állapotot meg kell szüntetni.

(2) A kifogás elbírálásával egyidejűleg az eljáró hatóság indítványára a bíróság dönt a kitoloncolási őrizet hetvenkét órán túli meghosszabbításáról.

A kitoloncolási őrizet bírósági meghosszabbítása

54. §

(1) A kitoloncolási őrizetbe vételt elrendelő hatóság az őrizet hetvenkét órán túli meghosszabbítását az elrendeléstől számított huszonnégy órán belül indítványozza a helyi bíróságnál.

(2) Az eljáró hatóság az indítványt megindokolja.

(3) A bíróság a kitoloncolási őrizet meghosszabbítására irányuló indítványról haladéktalanul határoz.

A bírósági eljárás közös szabályai

55. §

(1) A bíróság a kifogás elbírálásával, valamint a kitoloncolási őrizet meghosszabbításával kapcsolatos eljárásában egyesbíróként jár el, és végzéssel határoz.

(2) Ha a bíró a kifogást vagy az indítványt elutasította, ugyanazon alapon újabb kifogás vagy indítvány előterjesztésének nincs helye.

56. §

(1) A bíróság az EGT-állampolgár, illetve a családtag számára ügygondnokot rendel ki, ha az EGT-állampolgár vagy a családtag a magyar nyelvet nem ismeri, és képviselétéről meghatalmazott útján nem tud gondoskodni.

(2) A kitoloncolási őrizet hetvenkét órán túli bírói meghosszabbításakor minden esetben, a kifogással és az őrizet további meghosszabbításával kapcsolatos eljárásban az őrizetbe vett kérelmére személyes meghallgatást kell tartani.

(3) A meghallgatást a kitoloncolási őrizet helyén és a jogi képviselő távollétében is meg lehet tartani.

(4) A meghallgatást a bíróság mellőzheti, ha a kitoloncolási őrizetbe vett személy megjelenésre fekvőbeteg-gyógyintézetben történő ápolása miatt képtelen, illetve ha a kifogás vagy az indítvány nem a jogosulttól származik.

(5) A meghallgatáson az EGT-állampolgár vagy a családtag, illetve az idegenrendészeti hatóság a bizonyítékait írásban előterjeszheti vagy szóban előadhatja. A jelenlévőknek módot kell adni arra, hogy a bizonyítékokat megismerjék. Ha az EGT-állampolgár vagy a családtag, illetve az indítványozó hatóság képviselője nem jelent meg, de az észrevételét írásban benyújtotta, azt a bíró ismerteti.

57. §

(1) A bíróság határozatát az érintett EGT-állampolgárral vagy családtaggal és az idegenrendészeti hatósággal kell közölni. Ha az EGT-állampolgárnak vagy a családtagnak meghatalmazott jogi képviselője van, vagy számára ügygondnokot jelöltek ki, a határozatot vele is közölni kell. A határozatot kihirdetés útján kell közölni, és az írásba foglalást követően nyomban kézbesíteni kell.

(2) A bíróság határozata ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

(3) A bírósági eljárás tárgyi költségmentes.

58. §

- (1) A kitoloncolási őrizetben lévő személyt – befogadásakor – jogairól és kötelezettségeiről anyanyelvén vagy az általa ismert más nyelven tájékoztatni kell.
- (2) A kitoloncolási őrizetet elrendelő hatóság az őrizetben lévő személy kérelmére, vagy ha kétoldalú konzuli egyezmény ezt kötelezővé teszi, az őrizetbe vételről, illetve az őrizet időtartamának meghosszabbításáról köteles késedelem nélkül értesíteni az őrizetbe vett személy magyarországi konzuli vagy diplomáciai képviselőjét ellátó szervet.
- (3) A kitoloncolási őrizetbe vételt elrendelő hatóságnak ideiglenes intézkedésként haladéktalanul gondoskodnia kell az őrizetbe vett személy felügyelet nélkül maradó, illetve eltartott családtagja elhelyezéséről, valamint őrizetlenül hagyott értéktárgyai biztonságba helyezéséről.

59. §

- (1) A kitoloncolási őrizetet az eljáró hatóság az erre a célra kijelölt helyen foganatosítja.
- (2) A kitoloncolási őrizet végrehajtása során a férfiakat a nőktől el kell különíteni.
- (3) A kitoloncolási őrizetben lévő személy jogosult:
- a) elhelyezésre, étellemezésre, saját ruházat viselésére – szükség esetén az évszaknak megfelelő ruházatra –, valamint egészségügyi sürgősségi és alapellátásra,
  - b) képviselőjével, illetve a konzuli képviselőt ellátó szerv tagjával ellenőrzés nélküli, valamint hozzátartozójával ellenőrzés melletti kapcsolattartásra,
  - c) a külön jogszabályban meghatározottak szerint csomag átvételére és küldésére, levelezés folytatására és látogató fogadására,
  - d) az étellemezésének saját költségén történő kiegészítésére,
  - e) a külön jogszabályban meghatározottak szerint vallásának gyakorlására,
  - f) a rendelkezésre álló közművelődési lehetőségek igénybe vételére,
  - g) kifogás, kérés, panasz, közérdekű bejelentés megtételére,
  - h) napi legalább egy óra időtartamú szabad levegőn tartózkodásra.
- (4) A kitoloncolási őrizetben lévő személy köteles:
- a) a kitoloncolási őrizet végrehajtására szolgáló létesítmény rendjét megtartani, az ezzel összefüggő utasításoknak eleget tenni,

b) olyan magatartást tanúsítani, amely a többi kitoloncolási őrizetben lévő személy jogait nem sérti, nyugalmát nem zavarja,

c) az általa használt helyiségek tisztán tartásában díjazás nélkül közreműködni,

d) a személyét érintő vizsgálatoknak magát alávetni, ruházata átvizsgálását és a birtokában nem tartható személyes tárgyak elvételét tűrni.

Arcképmás és ujjnyomat rögzítése

60. §

(1) A beutazási és tartózkodási tilalom betartásának ellenőrzése céljából az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő vagy a bírósági kiutasítást végrehajtó hatóság rögzíti annak a személynek az arcképmását, valamint ujjnyomatát, akit a bíróság kiutasított, vagy akivel szemben az eljáró hatóság a kiutasítással együtt beutazási és tartózkodási tilalmat rendelt el.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személy az arcképmása, valamint ujjnyomata rögzítését tűrni köteles.

A tartózkodási jog korlátozásának közös szabályai

61. §

A kiutasítást, illetve a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő határozatnak tartalmaznia kell:

a) a 44. § alapján mérlegelt szempontokat,

b) a beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát,

c) annak az államnak a megnevezését, ahová a kiutasítás végrehajtása történik,

d) az ország elhagyására előírt kötelezettség teljesítésének határnapját,

e) a határátlépés helyét,

f) beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése esetén az arcképmás, valamint az ujjnyomat rögzítésének tülésére vonatkozó kötelezettség előírását.

62. §

A kiutasítás kapcsán felmerülő költséget a kiutasított vagy – családtag esetén anyagi fedezet hiányában – az EGT-állampolgár vagy a magyar állampolgár viseli. Ha a kiutazási kötelezettség azért nem teljesíthető, mert a költségek viselésére kötelezett személy nem

rendelkezik megfelelő anyagi fedezettel, a kiutaztatás költségét az eljáró hatóság megelõlegezi.

A személykörözés elrendelése

63. §

(1) Az eljáró hatóság körözését rendelheti el annak az ismeretlen helyen tartózkodó EGT-állampolgárnak vagy családtagnak, aki

a) a kitoloncolási õrizetbõl megszökött, vagy

b) a 37. § (2) bekezdés alapján kijelölt tartózkodási helyrõl ismeretlen helyre távozott.

(2) A körözést határozattal kell elrendelni, amelyet az elrendelõ hatóság székhelye szerint illetékes rendõrkapitánysághoz kell megküldeni.

(3) A körözést vissza kell vonni, ha elrendelésének oka megszûnt. A körözést az elrendelõ hatóság vonja vissza határozattal, amelyet meg kell küldeni a (2) bekezdés szerinti rendõrkapitánysághoz.

A kiutazás korlátozása

64. §

(1) Nem hagyhatja el a Magyar Köztársaság területét az az EGT-állampolgár vagy családtag, aki büntetõeljárás keretében elõzetes letartóztatásban, házi õrizetben, lakhelyelhagyási tilalom hatálya alatt, õrizetben, kiadatási õrizetben, kiadatási letartóztatásban, átadási letartóztatásban, ideiglenes átadási letartóztatásban van, illetve ideiglenes kényszergyógykezelés alatt áll.

(2) Az eljáró hatóság az EGT-állampolgár vagy a családtag úti okmányának visszatartásáról határozattal dönt, ha az (1) bekezdés szerinti valamely kényszerintézkedés jogerõs elrendelésérõl a büntetõeljárást folytató bíróság, ügyészség, illetve nyomozóhatóság értesítette. A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Az úti okmányt arra az idõtartamra kell visszatartani, ameddig az EGT-állampolgár vagy a családtag az (1) bekezdés szerinti valamely kényszerintézkedés hatálya alatt áll.

Felelősségi szabályok

65. §

(1) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagot légi vagy vízi úton, illetve menetrend szerint közlekedő járással közúton a Magyar Köztársaság területére, illetve területén át más célállamba szállító természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki vagy amely gazdasági célú személyszállítási tevékenység végzésére jogosult (a továbbiakban: fuvarozó) köteles a szállítást megelőzően megbizonyosodni arról, hogy a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag rendelkezik-e a beutazáshoz vagy átutazáshoz érvényes úti okmánnyal.

(2) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagot légi vagy vízi úton, közúton, illetve vasúton szállító fuvarozó köteles gondoskodni a haladéktalan visszaszállításról abba az országba, ahonnan utasát hozta, vagy amely köteles őt befogadni, ha

a) az általa szállított utasnak a Magyar Köztársaság területére történő beléptetését a törvényben meghatározott valamely feltétel hiánya miatt tagadták meg,

b) az általa szállított átutazó utast más célállamba történő beléptetésének megtagadása miatt a Magyar Köztársaság területére visszairányították, vagy

c) a más célállamba történő szállítást vállaló fuvarozó megtagadja az utasnak a járműre történő felvételét.

(3) Ha a visszaszállítás azonnal nem hajtható végre, a visszaszállításig a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodásával összefüggésben felmerülő költségeket a fuvarozó viseli.

(4) Ha a fuvarozó vitatja a visszaszállítási, illetve költségviselési kötelezettsége fennállását, az eljáró hatóság a visszaszállítási kötelezettség teljesítésére és a költségviselésre határozattal kötelezi.

(5) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettségét nem teljesítő fuvarozót – külön jogszabályban meghatározott – közrendvédelmi bírsággal kell sújtani.

(6) A közrendvédelmi bírság megfizetésének kötelezettsége alól a fuvarozó akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy az (1) bekezdésben foglalt ellenőrzési kötelezettségének a tőle elvárható gondossággal eleget tett.

66. §

(1) A légi fuvarozót a határforgalmat ellenőrző hatóság közrendvédelmi bírsággal sújtja, amennyiben a légi fuvarozó – a külön jogszabályban meghatározottak szerinti kötelezettségét megszegve – nem szolgáltat adatot azokról az utasokról, akiket nem az Európai Unió valamely tagállamának vagy valamely schengeni államnak a területéről szállít a Magyar Köztársaság területére.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni akkor is, ha a légi fuvarozó hiányos adatokat vagy – az elvárható gondosság tanúsítása hiányában – valótlan adatot továbbít.

67. §

(1) A munkáltató az EGT-állampolgár vagy a családtag magyarországi munkavállalásának meghiúsulását, valamint foglalkoztatásának megszüntetését három munkanapon belül köteles bejelenteni az eljáró hatóságnak.

(2) Az eljáró hatóság az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségét elmulasztó munkáltatót közrendvédelmi bírsággal sújthatja.

68. §

A fuvarozó és a munkáltató a felelősségének megállapítására irányuló eljárás felfüggesztését nem kérheti.

V. Fejezet

AZ ELJÁRÁS KÖZÖS SZABÁLYAI

69. §

Az eljáró hatóság köteles az ügyfelet az e törvényben biztosított jogairól és kötelezettségeiről, különösen jogorvoslati jogáról, kártalanítási igényéről, valamint jogai érvényesítésének módjáról az általa értett nyelven tájékoztatni.

70. §

(1) Az e törvényben szabályozott kérelemre indult eljárásokban az ügyfélnek kérelme előterjesztésekor, valamint a regisztrációs igazolás kiadása érdekében az eljáró hatóság előtt

személyesen meg kell jelennie. A személyes megjelenési kötelezettség teljesítésétől az eljáró hatóság eltekinthet, ha a kérelmező a megjelenésre egészségi állapota miatt képtelen.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott eljárásokban az ügyfél a kérelmét hiányosan nyújtotta be, a hiánypótlási felhívást részére az eljáró hatóság azonnal átadja.

(3) Azokban az eljárási cselekményekben, ahol az ügyfél személyes megjelenése kötelező, nincs helye elektronikus ügyintézésnek.

71. §

(1) Az e törvényben szabályozott eljárásokban hozott döntéseket – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel – kézbesítés útján kell közölni.

(2) A jelenlevő ügyféllel anyanyelvén vagy az általa értett más idegen nyelven szóban is közölni kell

a) a határozatot,

b) a bíróságnak a határozat bírósági felülvizsgálatára irányuló eljárásban hozott határozatát,

c) a kitoloncolási őrizet törvényességének bírósági felülvizsgálata és meghosszabbítása tárgyában hozott bírósági határozatot.

(3) A közlés tényét és időpontját jegyzőkönyvbe kell foglalni, és azt az ügyféllel alá kell íratni.

(4) Ha az ügyfél ismeretlen helyen tartózkodik, – az (5) bekezdésben foglalt eltéréssel – a határozat és a végzés közzélése hirdetményi úton történik. Kézbesítési ügygondnok kirendelésének nincs helye.

(5) Ha a beutazási és tartózkodási tilalmat a 38. § (1) bekezdése alapján rendelték el, a határozat rendelkező részét külön jogszabályban meghatározott honlapon kell közzétenni.

72. §

(1) Ha e törvény a határozattal szembeni fellebbezést kizárja, újrafelvételi eljárásnak és méltányossági eljárásnak sincs helye.

(2) Az e törvényben szabályozott eljárásokban a másodfokon eljáró hatóság által hozott elsőfokú végzésekkel szemben nincs helye fellebbezésnek.

73. §

(1) A vízum kiadására irányuló eljárásban a fordítási és tolmácsolási költséget, továbbá a jeltolmácsolás költségét (a továbbiakban: az anyanyelv használatával kapcsolatos költség) a kérelmező viseli.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően az e törvényben szabályozott kérelemre indult eljárásokban a döntés közlésével felmerülő, az anyanyelv használatával kapcsolatos költségeket az eljáró hatóság viseli, az egyéb eljárási cselekmények elvégzésével felmerülő, az anyanyelv használatával kapcsolatos költséget a kérelmező viseli.

(3) Az e törvényben szabályozott hivatalból indult eljárásokban az anyanyelv használatával kapcsolatos költséget az eljáró hatóság viseli.

74. §

Az e törvényben szabályozott hivatalból indult eljárás során – halaszthatatlan esetben – az eljáró hatóság kirendelő végzés hiányában is igénybe vehet tolmácsot a hatóság és a tolmács között létrejött szerződés alapján.

VI. Fejezet

ADATKEZELÉS

75. §

(1) A tartózkodás jogszerűségének nyomon követése érdekében az idegenrendészeti hatóság a központi idegenrendészeti nyilvántartás elkülönített részeként az EGT-állampolgárok és a családtagok adatairól a következő résznyilvántartásokat vezeti:

a) a regisztrációs igazolással ellátott EGT-állampolgárok nyilvántartása,

b) a tartózkodási kártyával rendelkezők nyilvántartása,

c) az állandó tartózkodási kártyával rendelkezők nyilvántartása,

d) a kiutasított vagy beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló EGT-állampolgárok és családtagok nyilvántartása,

e) a személyes szabadságukban korlátozott EGT-állampolgárok és családtagok nyilvántartása,

f) az úti okmány, illetve a személyazonosító igazolvány elvesztését bejelentő EGT-állampolgárok és családtagok nyilvántartása.

(2) A központi idegenrendészeti nyilvántartást kezelő szerv a regisztrációs igazolással, valamint a tartózkodási kártyával rendelkezők személyi azonosítóját a személyi adat- és lakcímnnyilvántartással való kapcsolattartás, valamint a bűnüldöző hatóságok részére történő adatszolgáltatás céljából kezelheti.

76. §

A tartózkodási jogot igazoló okmányokkal kapcsolatos, a 75. § (1) bekezdésének a)-c) pontja szerinti résznyilvántartások az érintettek tartózkodási jogot igazoló okmányával kapcsolatos következő adatokat tartalmazzák:

- a) a születési és házassági nevet, a személyi azonosítót és a regisztrációs igazoláson szereplő lakcímet,
- b) a regisztráció időpontját, illetve a tartózkodási kártya kiadása iránti kérelem benyújtásának időpontját,
- c) az úti okmány vagy a személyazonosító igazolvány adatait,
- d) a regisztrációt, illetve a tartózkodási jogot igazoló okmány számát, típusát, érvényességét, meghosszabbításának időtartamát,
- e) a regisztrációt, illetve a tartózkodási jogot igazoló okmány visszavonásának tényét, okát, időpontját,
- f) a regisztrációt, illetve a tartózkodási jogot igazoló okmány leadásának tényét, időpontját,
- g) a regisztrációt, illetve a tartózkodási jogot igazoló okmány cseréjének, pótlásának, az okmány elvesztésének, megsemmisülésének, a talált okmány visszaadásának tényét,
- h) az EGT-állampolgár családi állapotát, amennyiben ez más személy tartózkodási jogát alapozza meg.

77. §

A tartózkodási jogot igazoló okmányokról vezetett résznyilvántartásokban az adatok a tartózkodási jog megszűnésétől vagy a tartózkodási jog gyakorlásával való felhagyás megállapításától számított öt évig kezelhetők.

78. §

(1) A kiutasítás, illetve a beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt állók nyilvántartása a következő adatokat tartalmazza:

- a) az EGT-állampolgár és a családtag nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, állampolgárságát, személyazonosító jelét,
- b) a kiutasítás, illetve a beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésének jogalapját, időtartamát,
- c) az intézkedés időpontját,
- d) az elrendelő szerv megnevezését,
- e) a kilépés helyét, idejét,
- f) az EGT-állampolgár és a családtag arcképmását, ujjnyomatát.

(2) A beutazási és tartózkodási tilalom alatt álló személyt – kérelmére – a nyilvántartott adatairól tájékoztatni kell. A tájékoztatást – nemzetbiztonsági és bűnüldözési érdekből – az idegenrendészeti hatóság korlátozhatja vagy megtagadhatja. A döntést indokolni kell.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott adatokat – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – az idegenrendészeti hatóság a tilalom megszűnését követő öt évig kezeli.

(4) Az (1) bekezdés f) pontjában meghatározott adatokat az eljáró hatóság a beutazási és tartózkodási tilalom időtartama alatt kezeli.

79. §

(1) A konzuli védelem biztosítása érdekében a nemzetközi szerződésekben meghatározott értesítési kötelezettség teljesítésének biztosítása céljából a személyes szabadságukban korlátozott, továbbá rendkívüli eseményekben (haláleset, baleset) érintettek nyilvántartása a következő adatokat tartalmazza:

- a) az EGT-állampolgár és a családtag nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, állampolgárságát, személyazonosító jelét,
- b) a büntetőeljárás adatait (a bűncselekmény törvényi minősítését és megnevezését, az elkövetés idejét, a bírósági döntés időpontját), ügyszámát,
- c) a rendkívüli esemény adatait, ügyszámát,
- d) az eljáró szerv megnevezését,
- e) az intézkedés időpontját.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatok a tájékoztatási kötelezettség teljesítését vagy a szabadságkorlátozás megszűnését követő három évig kezelhetők.

80. §

(1) Az úti okmányuk, illetve személyazonosító okmányuk elvesztését bejelentő EGT-állampolgárok és családtagok nyilvántartása a következő adatokat tartalmazza:

- a) az EGT-állampolgár és a családtag nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, állampolgárságát, személyazonosító jelét,
- b) az elvesztként bejelentett úti okmány típusát és számát,
- c) a bejelentés időpontját,
- d) a bejelentést felvevő szerv megnevezését,
- e) a tartózkodási jogot igazoló okmány típusát, számát, érvényességét és a kiállító hatóság megnevezését,
- f) az új úti okmány vagy személyazonosító igazolvány típusát, számát és érvényességét.

(2) Az idegenrendészeti hatóság az úti okmány elvesztésével kapcsolatos adatokat az okmány megtalálásáig, ennek hiányában a bejelentéstől számított öt évig kezeli.

81. §

(1) A 75. § (1) bekezdésében meghatározott résznyilvántartásokból törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – az igazságszolgáltatási és a bűnüldöző szervek, a nemzetbiztonsági szolgálatok, az adóhatóság, az állampolgársági feladatokat ellátó hatóság, a menekültügyi hatóság, a munkaügyi hatóság a 75. § (1) bekezdés a)-c) pontjában foglalt résznyilvántartásokból a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi hatóságának az EGT-állampolgárok és a családtagok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásával kapcsolatos feladatai ellátásához törvény alapján az abban meghatározott adatkörben és szervek részére, az adatszolgáltatás céljának és jogalapjának megjelölése mellett szolgáltatatható adat.

(2) A munkaügyi hatóság csak arra a személyre vonatkozó adatot igényelhet a 75. § (1) bekezdés a)-c) pontjában foglalt résznyilvántartásokból, akit a Magyar Köztársaság más elbánásban részesít, mint amit a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK rendelet 1-6. cikke előír.

(3) Nemzetközi szerződés vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó európai közösségi jogi aktusa alapján az abban meghatározott adatátvételtre jogosult szerv részére szolgáltatatható adat.

(4) Az e törvény alapján kezelt adatok statisztikai célra felhasználhatók, és azokról személyazonosításra alkalmatlan módon a központi idegenrendészeti nyilvántartást kezelő szerv statisztikai célra adatokat szolgáltatathat. A 75. § (1) bekezdés a)-c) pontjában foglalt adatokból a Központi Statisztikai Hivatal részére statisztikai célú adatkezelés érdekében az adatok személyazonosításra alkalmas módon is átadhatók.

82. §

(1) Az eljáró hatóság – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – az EGT-állampolgár, valamint a családtag tartózkodási joga fennállásának ellenőrzése céljából adatot igényelhet:

- a)* a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból,
- b)* a büntettek nyilvántartásából,
- c)* a körözési nyilvántartásból,
- d)* a munkavállalási engedéllyel rendelkezők nyilvántartásából,
- e)* a cégnyilvántartásból,
- f)* az egyéni vállalkozói engedéllyel rendelkezők nyilvántartásából,
- g)* az ingatlan-nyilvántartásból.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott nyilvántartásból az eljáró hatóság csak akkor igényelhet adatot, ha az EGT-állampolgárt vagy a családtagot a Magyar Köztársaság más elbánásban részesíti, mint amit a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK rendelet 1-6. cikke előír.

83. §

(1) A személyi adat-és lakcímnnyilvántartást vezető szerv értesíti a központi adatkezelő szervet az EGT-állampolgár és a családtag

- a)* Magyarországon bekövetkezett haláláról, nevének megváltoztatásáról,
- b)* bejelentett lakóhelyének megszűnéséről,
- c)* adatai nyilvántartásának megszüntetéséről.

(2) Az eljáró hatóság tájékoztatja a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi hatóságát

- a)* a tartózkodási jog megszűnéséről és a tartózkodási jog gyakorlásával való felhagyás megállapításáról,
- b)* az EGT-állampolgár és a családtag külföldön bekövetkezett haláláról, nevének megváltozásáról.

84. §

(1) A 75. § (1) bekezdésében meghatározott résznyilvántartásokból teljesített adatszolgáltatásról adattovábbítási nyilvántartást kell vezetni.

(2) Az adattovábbítási nyilvántartást a nyilvántartás kezelője vezeti.

85. §

(1) Az adattovábbítási nyilvántartás tartalmazza:

a) az EGT-állampolgár és a családtag nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, állampolgárságát, személyazonosító jelét,

b) az adatkezelő nyilvántartási azonosítóját,

c) az adattovábbítás időpontját,

d) az adattovábbítás célját, jogalapját és a továbbított adatkört,

e) az adatigénylő nevét vagy megnevezését.

(2) Az adattovábbítási nyilvántartásból – ha törvény eltérően nem rendelkezik – az érintett jogosult megismerni, hogy adatszolgáltatás alanya volt-e.

(3) Az adattovábbítási nyilvántartásba az eljáró hatóság, valamint az adatvédelmi biztos tekinthet be.

(4) Az adattovábbítási nyilvántartást az adattovábbítástól számított öt évig meg kell őrizni.

VIII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Felhatalmazó rendelkezések

86. §

(1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

a) az EGT-állampolgár és a családtag tartózkodásával összefüggő ügyekben eljáró hatóságokat, ezek illetékességét, valamint az eljárás rendjét;

b) a tartózkodás bejelentésével, valamint a tartózkodási kártya kiadásával kapcsolatos eljárás, valamint az EGT-állampolgár és a családtag e törvény alapján kezelt adataival kapcsolatos eljárás részletes rendjét;

- c) a vízumkiadó hatóságok feladatát, hatáskörét és illetékességét, a vízumkiadás részletes szabályait, valamint a vízum formáját;
- d) a fuvarozóval, valamint a munkáltatóval szemben e törvény alapján kiszabható bírság mértékét és kiszabásának rendjét;
- e) a kötelező tartózkodási hely kijelölésével kapcsolatos szabályokat;
- f) a kitoloncolási őrizetbe vett, valamint a kijelölt helyen tartózkodásra kötelezett személy ellátásának és támogatásának szabályait;
- g) a kijelölt helyen tartózkodásra kötelezett személyre vonatkozó kötelező magatartási szabályokat;
- h) az EGT-állampolgár és a családtag magyarországi tartózkodásának részletes közegészségügyi szabályait, valamint az egészségügyi ellátás anyagi fedezetének mértékét és igazolásának szabályait.

(2) Felhatalmazást kap az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

- a) az e törvény szerinti okmányok adattartalmát, érvényességi idejét, formáját,
- b) a kitoloncolási őrizet végrehajtásának szabályait,
- c) a kitoloncolás végrehajtásának szabályait és
- d) a központi idegenrendészeti nyilvántartás adatfeldolgozó szervét.

(3) Felhatalmazást kap az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg az e törvény hatálya alá tartozó eljárások díját.

(4) Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter, hogy – az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszterrel egyetértésben – a közegészségügyet veszélyeztető betegségeket rendeletben állapítsa meg.

(5) Felhatalmazást kap a külpolitikáért felelős miniszter, hogy az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszterrel egyetértésben a diplomáciai vagy egyéb mentességet élvező személyek beutazásának és tartózkodásának egyes szabályait rendeletben állapítsa meg.

Hatálybalépés

87. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2007. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 3. § (6) és (7) bekezdése a Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljeskörű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon lép hatályba.

Átmeneti rendelkezések

88. §

(1) Az EGT-állampolgárt a részére e törvény hatálybalépését megelőzően kiadott tartózkodási vízum, tartózkodási engedély vagy EGT tartózkodási engedély érvényességi idejének lejártáig megilletik a regisztrációs igazolással rendelkezők jogai.

(2) A családtag részére e törvény hatálybalépését megelőzően kiadott tartózkodási vízum, tartózkodási engedély, bevándorlási és letelepedési engedély az érvényességi idejének lejártáig a fenti engedélyek által tanúsított jogállás szerinti tartózkodásra jogosít.

(3) A tartózkodási vízummal vagy tartózkodási engedéllyel rendelkező EGT-állampolgár vagy családtag kérelmére az eljáró hatóság – az (1) és (2) bekezdésben foglalt szerzett jogok sérelme nélkül – az engedély érvényességi ideje alatt az e törvényben meghatározott tartózkodási jogot igazoló okmányt állít ki.

(4) A letelepedési vagy bevándorlási engedéllyel rendelkező EGT-állampolgár vagy családtag kérelmére – a feltételek vizsgálata nélkül – állandó tartózkodási jogot igazoló okmányt kell kiállítani.

(5) Az EGT-állampolgár és a családtag által e törvény hatálybalépése előtt benyújtott, elsőfokú határozattal még el nem bírált tartózkodási vagy letelepedési engedély iránti kérelmekkel kapcsolatos eljárásban e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(6) Az EGT-állampolgárral és a családtaggal szemben e törvény hatálybalépése előtt a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény (a továbbiakban: Idiv.) alapján elrendelt őrizetre e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Ha az őrizet elrendelésétől számított harminc nap eltelt, az őrizetet e törvény hatálybalépésének napján meg kell szüntetni.

(7) Ha a Bolgár Köztársaság, valamint Románia állampolgáraival és harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjaival szemben az Idiv. alapján elrendelt őrizet elrendelésétől számított harminc nap eltelt, az őrizetet e törvény hatálybalépésének napján meg kell szüntetni.

(8) E törvény hatálybalépésének napján érvényét veszti a Bolgár Köztársaság, valamint Románia állampolgáraival és harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjaival szemben az idegenrendészeti hatóság által

a) az Idtv. alapján elrendelt kiutasítás és az azzal együtt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom, valamint

b) az Idtv. 32. § (1) bekezdés a)-c) pontja alapján önállóan elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom.

Módosuló rendelkezések

89. §

(1) Az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban: Egytv.) 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A társadalmi szervezet ügyintéző és képviseleti szervének tagja az lehet, aki a közügyek gyakorlásától nincs eltiltva, és

a) magyar állampolgár,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezik, vagy

c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és bevándorolt vagy letelepedett jogállású, illetve tartózkodási engedéllyel rendelkezik.”

(2) Az Egytv. a következő 29. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

29. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés g) pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

90. §

(1) A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § A rendezvény szervezője az lehet, aki

a) magyar állampolgár,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezik, vagy

c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és bevándorolt, illetve letelepedett jogállású, vagy tartózkodási engedéllyel rendelkezik.”

(2) A Gytv. a következő 20. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

20. § Ez a törvény az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

91. §

(1) A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. § 20. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazása során:]

„20. EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez,”

(2) Az Avtv. 2. §-a a következő 21. ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazása során:]

„21. harmadik ország: minden olyan állam, amely nem EGT-állam.”

(3) Az Avtv. 9. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az EGT-államokba irányuló adattovábbítást úgy kell tekinteni, mintha a Magyar Köztársaság területén belüli adattovábbításra kerülne sor.”

92. §

(1) A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény (a továbbiakban: Ápt.) 14. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése vagy viszonyossági gyakorlat hiányában az idegen nyelvű okiratot

a) hiteles magyar nyelvű fordítással és

b) ha ennek elháríthatatlan akadálya nincs, diplomáciai felülhitelesítéssel ellátva kell az állampolgársági kérelemhez csatolni.”

(2) Az Ápt. 23. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E törvény alkalmazásában – a lakcímbjelentés napjától – Magyarországon lakik az a lakóhellyel rendelkező nem magyar állampolgár,

a) aki bevándorolt vagy letelepedett jogállású,

b) akit menekültként elismertek, valamint

c) aki a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát Magyarországon gyakorolja, és bejelentési kötelezettségének eleget tett.”

93. §

(1) A menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Met.) 43. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A kérelem nyilvánvalóan megalapozatlannak tekinthető, ha abból nem lehet megállapítani a 3. § (1) bekezdésében meghatározott ok fennállását, a következő indokok bármelyike miatt:]

„d) a kérelmező az Európai Unió tagállama vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgára, illetve az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállású személy.”

(2) A Met. 43. § (3) bekezdés e) és f) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[Az (1) bekezdés b) pontjában foglaltak fennállása állapítható meg, ha a kérelmező]

„e) szándékosan elmulasztotta annak közlését, hogy korábban kérelmet nyújtott be az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban együtt: EGT-állam), különösen, ha az eljárásban hamis személyazonosságot használ;

f) kérelmét korábban egy másik EGT-államban a Genfi Egyezményben foglalt eljárási követelmények és garanciák figyelembevételével elutasították.”

94. §

(1) A jogtanácsosi tevékenységről szóló 1983. évi 3. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Jtvr.) 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A névjegyzékbe – kérelemre – be kell jegyezni azt, aki magyar állampolgár, illetve külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, büntetlen előéletű, egyetemi jogi végzettséggel rendelkezik, és külön jogszabály szerint magyar jogi szakvizsgát tett.”

(2) A Jtvr. 16. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Jogi előadóként az foglalkoztatható, aki magyar állampolgár, illetve külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, büntetlen előéletű és egyetemi jogi végzettséggel rendelkezik. Az állampolgársági követelmény alól az igazságügyért felelős miniszter felmentést adhat.”

(3) A Jtvr. a következő 23. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

23. § Ez a törvényerejű rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

95. §

(1) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 102. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A 2. § (1) bekezdésében megjelölt Magyarországon élő nem magyar állampolgárnak azt kell tekinteni, aki

- a) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezik,
- b) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és bevándorolt vagy letelepedett jogállású;
- c) külön jogszabály értelmében menekültnek minősül.”

(2) Az Itv. 103. § (1) bekezdésének felvezető szövegében az „Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt, az 1994. évi I. törvénnyel kihirdetett Európai Megállapodással összhangban az Európai Közösség következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:” szövegrész helyébe az „Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:” szöveg lép, és ezzel egyidejűleg az (1) bekezdés a következő c) ponttal egészül ki:

„c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

96. §

(1) A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 2. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A 7. § (2) bekezdésében meghatározott személyeket az e törvény és végrehajtási szabályai által tartalmazott jogokat és kötelezettségeket illetően a magyar állampolgárral azonos jogok és kötelezettségek illetik meg és terhelik. Törvény, valamint kormányrendelet e szabálytól a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy) tekintetében eltérő szabályokat állapíthat meg.”

(2) Az Flt. 7. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Nincs szükség engedélyre

a) a külön jogszabály szerint menekültként vagy menedékesként elismert, továbbá a bevándorolt vagy letelepedett jogállású személy, továbbá

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy magyarországi munkavégzéséhez. Törvény, valamint kormányrendelet a *b)* pontban foglalt szabálytól eltérő szabályokat állapíthat meg.”

(3) Az Flt. 7. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A (6) és (7) bekezdésben foglalt rendelkezés nem alkalmazható arra a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre, aki Magyarországon engedély nélkül foglalkoztatható.”

(4) Az Flt. 59. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) E törvény alkalmazásában az Európai Gazdasági Térség tagállamának kell tekinteni az Európai Unió tagállamát és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államot, valamint azt az államot, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(5) Az Flt. a következő 60. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

60. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés a) pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

97. §

(1) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 7. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Az (1) bekezdéstől eltérően ügykezelői feladatkörre közszolgálati jogviszony – a jogszabály által meghatározott fontos és bizalmas ügykezelői munkaköröket, valamint a 68. § (3) bekezdésében meghatározott vezetői megbízás esetét kivéve – a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személlyel is létesíthető, ha a feladatkör ellátásához szükséges mértékű magyar nyelvismerettel rendelkezik.”

(2) A Ktv. 81. §-ában az „E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek, és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban, az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:” szövegrész helyébe az „Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:” szöveg lép, és ezzel egyidejűleg a 81. § a következő e) ponttal egészül ki:

„e) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

98. §

(1) A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A törvény hatálya alá tartoznak:

a) a Magyar Köztársaság területén élő magyar állampolgárok, a bevándorolt és a letelepedett jogállású, valamint a menekültként elismert személyek,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy), amennyiben a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogukat a Magyar Köztársaság területén gyakorolják.”

(2) Az Nytv. 4. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény hatálya kiterjed:]

„b) a külföldön élő magyar állampolgárok, valamint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy kivételével a személyazonosító igazolvánnyal kapcsolatos eljárásra, továbbá”

(3) Az Nytv. 9. § (2) bekezdése a következő m) ponttal egészül ki:

[A Hivatal feladata és hatásköre:]

„m) ellátja a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy személyi és lakcímadatainak nyilvántartásba vételével kapcsolatos – jogszabályban meghatározott – feladatokat.”

(4) Az Nytv. 11. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A nyilvántartás tartalmazza a polgár]

„b) magyar vagy külföldi állampolgárságát, illetve hontalanságát (a továbbiakban: állampolgárság), valamint menekült, bevándorolt, letelepedett jogállását, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy esetében a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joggal történő rendelkezés tényét;”

(5) Az Nytv. 11. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A nyilvántartás a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személynek az (1) bekezdés a)-j) pontja szerinti adatait, aláírását, valamint személyi azonosítójáról és lakcíméről kiadott hatósági igazolványának okmányazonosítóját tartalmazza.”

(6) Az Nytv. 12. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A nyilvántartás történeti állománya tartalmazza a polgár minden eddigi, a törvény hatálya alá tartozó adatát és adatváltozását az érintett elhalálozásától, magyar állampolgárságának megszűnésétől, illetve a külföldi letelepedés szándékával külföldre távozásától, bevándorolt, menekült, letelepedett jogállásának megszűnésétől, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy tartózkodási jogának megszűnésétől számított 15 évig, kivéve, ha jogállásának megszűnését a magyar állampolgárság megszerzése eredményezte.”

99. §

(1) A magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Métv.) 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Térítésmentes terhesgondozásra jogosult

a) a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodás jogával rendelkező személy, amennyiben a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, valamint

c) az a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személy, aki bevándorolt vagy letelepedett jogállású.”

(2) A Métv. a következő 18. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

18. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés d) pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

100. §

(1) A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 3. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[A törvény hatálya - a (2)-(3) bekezdésben foglalt eltérésekkel - kiterjed a Magyarországon élő]

„b) bevándoroltakra és letelepedettekre,

c) hontalanokra,„

(2) A Szocvtv. 3. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A törvény hatálya a 7. § (1) bekezdésében meghatározott ellátások tekintetében az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően kiterjed az Európai Szociális Kartát megerősítő országoknak a Magyar Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó állampolgáira is.

(3) A törvény hatálya kiterjed

a) a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személyre, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmtv.) szerinti családtagjára, továbbá a magyar állampolgár Szmtv. szerinti családtagjára, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, valamint

b) a 32/B. § (1) bekezdésében meghatározott időskorúak járadéka tekintetében a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személyre,

amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik.”

(3) A Szocvtv. 132. § (1) bekezdés *k*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy megállapítsa]

„*k*) a 3. § (3) bekezdésében meghatározott személyekre vonatkozó ellátások igénylésével, megállapításával, folyósításával, valamint az igényelbíráló szervek adatkezelésével kapcsolatos részletes szabályokat;”

(4) A Szocvtv. a következő 141. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

141. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés *d*) pont és 21. cikk,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

101. §

(1) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Kotv.) 110. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, a § a következő új (3) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi (3)-(8) bekezdés megjelölése (4)-(9) bekezdésre változik:

„(1) A nem magyar állampolgár kiskorú akkor tanköteles Magyarországon, ha

a) menedékjogot kérő, menekült, menedékes,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja,

c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és bevándorolt vagy letelepedett jogállású, illetve a Magyar Köztársaság területén való tartózkodásra jogosító engedéllyel rendelkezik.

(2) A feltételek meglétét a tanuló nevelési-oktatási intézménybe történő felvételénél igazolni kell.

(3) Ha a Magyar Köztársaság területén való tartózkodás ideje

a) az egy évet nem haladja meg, a szülő kérésére,

b) az egy évet meghaladja, e törvény erejénél fogva válik a gyermek tankötelessé.”

(2) A Kotv. a következő 122/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

122/A. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés b) pont és 21. cikk,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

102. §

(1) Az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Üsztv.) 82. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Írnokká, illetőleg fizikai alkalmazottá azt a büntetlen előéletű személyt lehet kinevezni, aki

a) magyar állampolgár, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmvtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, vagy

b) az a) pontban meghatározott személyeknek az Szmvtv. szerinti családtagja,

ha a feladatkör ellátásához szükséges mértékű magyar nyelvismerettel és legalább alapfokú végzettséggel rendelkezik. Fontos és bizalmas ügyészségi munkakört csak magyar állampolgár tölthet be.”

(2) Az Üsztv. 111. § (3) bekezdésében az „E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:” szövegrész helyébe az „Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:” szöveg lép, és ezzel egyidejűleg a (3) bekezdés a következő *d)* ponttal egészül ki:

„*d)* az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

103. §

(1) A szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Szütv.) 1. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha a szabadalmi ügyvivő a (2) bekezdésben meghatározott iparjogvédelmi ügyekben külföldön jár el, tevékenységére a külföldi jogszabályok előírásai az irányadók, azonban az ilyen tevékenységére e törvény rendelkezéseit is megfelelően alkalmazni kell. Külföldi jogszabályon az eljárás helye szerinti államra kötelező nemzetközi szerződéseket, ha pedig a szabadalmi ügyvivő valamely EGT-állam területén jár el, az e megállapodással érintett európai közösségi jogszabályokat is érteni kell.”

(2) A Szütv. 1. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) E törvény alkalmazásában EGT-államnak kell tekinteni az Európai Unió tagállamát és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államot, valamint azt az államot, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, továbbá az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi

szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(3) A Szütv. 2. § (2) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Kamarába való felvételre jogosult, aki]

„*a*) magyar állampolgár, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmtv.) szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy);”

(4) A Szütv. 5. § (1) bekezdés *f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A szabadalmi ügyvivő kamarai tagsága megszűnik, ha]

„*f*) magyar állampolgársága megszűnik, illetve az Szmtv. szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joga megszűnik;”

(5) A Szütv. 26. § (2) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A szabadalmi ügyvivőjelöltek névjegyzékébe – kérelmére – azt kell bejegyezni a Kamaránál, aki]

„*a*) magyar állampolgár, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy;”

(6) A Szütv. 26. § (7) bekezdés *e*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Kamara a szabadalmi ügyvivőjelöltek névjegyzékéből törli azt,]

„*e*) akinek magyar állampolgársága megszűnik, illetve akinek az Szmtv. szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joga megszűnik;”

(7) A Szütv. 27/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E törvény alkalmazásában európai közösségi hivatásos iparjogvédelmi képviselő (a továbbiakban: közösségi képviselő) az, aki az Szmtv. szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezik, valamely EGT-államban szabadalmi ügyvivői tevékenység folytatására jogosult, és valamely EGT-állam területén működik.”

(8) A Szütv. 27/E. § (1) bekezdés *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A közösségi képviselőt a Kamara törli a közösségi képviselők névjegyzékéből, ha]

„c) az Szmvtv. szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joga megszűnik;”

(9) A Szűtv. a következő 41. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

41. § Ez a törvény az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

104. §

(1) A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) 3. § 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában az egyes fogalmak jelentése a következő:]

„2. Belföldi illetőségű magánszemély:

- a) a magyar állampolgár (kivéve, ha egyidejűleg más államnak is állampolgára, és belföldön nem rendelkezik lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel);
- b) az a természetes személy, aki a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és a három hónapot meghaladó tartózkodáshoz való jogát az adott naptári évben – a ki- és beutazás napját is egész napnak tekintve – legalább 183 napig a Magyar Köztársaság területén gyakorolja;
- c) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó letelepedett jogállású, illetve hontalan személy; továbbá
- d) az a természetes személy, aki
  - da) kizárólag belföldön rendelkezik állandó lakóhellyel;
  - db) létérdekei központja belföld, ha egyáltalán nem vagy nem csak belföldön rendelkezik állandó lakóhellyel; létérdekek központja az az állam, amelyhez a magánszemélyt a legszorosabb személyes, családi és gazdasági kapcsolatok fűzik;
  - dc) tartózkodási helye belföldön található, ha egyáltalán nem vagy nem csak belföldön rendelkezik lakóhellyel, és létérdekei központja sem állapítható meg.”

(2) Az Szjtv. 3. § 72. pont *m)* és *n)* alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[Adóterhet nem viselő járandóság:]

„*m)* a 3. § 78. pontja szerinti EGT-állam joga alapján az *a)-j)* alpontban meghatározott bevételnek megfelelő jogcímen kifizetett (juttatott) bevétel;

n) a 3. § 78. pontja szerinti EGT-állam joga alapján kifizetett (juttatott) olyan, e törvény szerint az összevont adóalapba tartozó jövedelem alapjául szolgáló bevétel, amely a tagállam belső joga szerint akkor is mentes a jövedelemadónak megfelelő adó alól, ha azt az ott illetőséggel bíró magánszemély részére fizetik (juttatják);”

(3) Az Szjtv. 3. §-a a következő 78. ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában az egyes fogalmak jelentése a következő:]

„78. EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

105. §

(1) A tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Mktv.) 1. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Kamarai tagság nélkül végezhetnek építészeti tevékenységet azok a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy), akik szakmájukat a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény 56. §-ában foglaltak szerint kívánják gyakorolni. Ezen személyeket a szolgáltatás időtartamára, de legfeljebb egy évre a külön jogszabályban meghatározott területi építész kamara, jogszabályban előírtak szerint elkülönítetten vezetett névjegyzékbe foglalja. Ezen határidőt követően a névjegyzékbe vett személyeket a névjegyzékből törölni kell.”

(2) Az Mktv. 25. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[A kamarai felvételre jogosult, aki]

„a) magyar állampolgár, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, vagy

b) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és Magyarországon lakóhellyel vagy tartózkodási engedéllyel rendelkezik, vagy”

(3) Az Mktv. a következő 56. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

56. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés g) pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

106. §

(1) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvtv.) 4. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A törvény hatálya kiterjed

a) a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltéréssel a Magyar Köztársaság területén tartózkodó magyar állampolgárságú, valamint – ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – a letelepedett, bevándorolt, illetve befogadott jogállású, továbbá a magyar hatóságok által menekültként, illetve hontalanként elismert gyermekekre, fiatal felnőttekre és szüleire;

b) a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személyre és a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmtv.) szerinti családtagjára, továbbá a magyar állampolgár Szmtv. szerinti családtagjára, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a

Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik.

(2) A törvény hatálya a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás tekintetében az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően kiterjed az Európai Szociális Kartát megerősítő országok állampolgárainak a Magyar Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó gyermekeire is.”

(2) A Gyvtv. 189. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„189. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 94/33/EK irányelve (1994. június 22.) a fiatalok munkahelyi védelméről, az Mt. irányadó rendelkezéseivel együtt,

b) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés d) pont és 21. cikk;

c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

107. §

(1) Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (Esztv.) 3. § m) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„m) EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(2) Az Esztv. 3. §-a a következő új n) ponttal egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi n) pont megjelölése o) pontra változik:

[E törvény alkalmazásában]

„n) harmadik ország: minden olyan állam, amely nem EGT-állam,”

108. §

(1) Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iatv.) 11. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Igazságügyi szakértőnek, szakértőjelöltnek, – a bírósági jegyzőkönyvvezető és a cégszerkesztő kivételével – írnoknak és fizikai dolgozónak azt a tizennyolcadik életévét betöltött, büntetlen előéletű, a munkakörére meghatározott képesítéssel rendelkező személyt lehet kinevezni, aki

a) magyar állampolgár, vagy

b) külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, ha a munkakör ellátásához szükséges mértékű magyar nyelvismerettel rendelkezik.”

(2) Az Iatv. 137. §-ában az „E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:” szövegrész helyébe az „Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:” szöveg lép, és ezzel egyidejűleg a 137. § a következő d) ponttal egészül ki:

„d) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

109. §

(1) Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 16. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A magyar állampolgár, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy), továbbá a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló

törvény hatálya alá tartozó személy – az (1) bekezdésben meghatározott feltételeken túlmenően – a külön jogszabályban meghatározottak szerint végezhet településtervezési tevékenységet.”

(2) Az Étv. 32. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A (3) bekezdésben meghatározott feltételeken túlmenően a magyar állampolgár, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, továbbá a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személy a külön jogszabályban meghatározottak szerint végezhet építészeti-műszaki tervezési, illetve építésügyi műszaki szakértői tevékenységet.”

(3) Az Étv. a következő 63. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

63. § Ez a törvény az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

110. §

(1) A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 4. § *f*) pont 2. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában saját jogú nyugdíjas az a természetes személy, aki]

„2. a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló közösségi rendelet, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi, rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesül,”

(2) A Tbj. 4. § *u*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„u) Belföldi:

1. a Magyar Köztársaság területén élő magyar állampolgár, a bevándorolt és a letelepedett jogállású, valamint a menekültként elismert személy,
2. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személy (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy), aki a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodás jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, valamint
3. a hontalan;”

(3) A Tbj. 4. § v) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„v) EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(4) A Tbj. 4. § x) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában:]

„x) Közös háztartás: az eltartó lakóhelyével, illetőleg bejelentett magyarországi tartózkodási helyével megegyező:

1. a Magyar Köztársaság területén élő magyar állampolgár, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező belföldinek minősülő személy, a bevándorolt, a letelepedett, illetőleg a menekültként elismert (belföldi) eltartó belföldi eltartott hozzátartozója esetén a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény rendelkezései szerint bejelentett lakó- vagy tartózkodási hely, illetve a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény rendelkezései szerint nyilvántartott szálláshely,
2. a biztosított, illetőleg egészségügyi szolgáltatásokra jogosult személy Magyarországon tartózkodó külföldi eltartott hozzátartozója esetén az eltartott tartózkodási engedélye, bevándorlási engedélye vagy letelepedett jogállást igazoló okmánya alapján, a harmadik

országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény rendelkezései szerint bejelentett szállás-, lakó- vagy tartózkodási hely.”

(5) A Tbj. 58. § (1) bekezdés *i*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben szabályozza]

„*i*) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy biztosítási jogviszonyával, járulékfizetésével, valamint adatszolgáltatásával összefüggő rendelkezéseket.”

(6) A Tbj. a következő 61. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

61. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés *d*) pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

111. §

(1) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tnytv.) 4. § (1) bekezdése a következő *j*) ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában]

„*j*) EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(2) A Tnytv. 79. § (2) bekezdés *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A nyugdíjfolyósító szerv a megállapított nyugellátás folyósítását a határozat beérkezését követő tizenöt napon belül]

„*b*) a valamely EGT-állam területén élők részére történő folyósítás esetén a jogosult által megjelölt, valamely EGT-államban vezetett átutalási betétszámlára (bankszámlára),”

[teljesíti.]

112. §

A külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviseleteiről szóló 1997. évi CXXXII. törvény (a továbbiakban: Ksztv.) 2. §-a a következő *e*) ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában:]

„*e*) EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

113. §

(1) Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 3. § *s*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„*s*) magyar állampolgár: a magyar állampolgársággal, illetve külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy), a letelepedett, valamint a bevándorolt jogállású személy, továbbá a külön jogszabály értelmében menekültnek minősülő személy;”

(2) Az Eütv. 3. §-a a következő *x*) ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában]

„*x*) EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai

Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(3) Az Eütv. 110. § (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) A (4) bekezdésben foglaltaktól eltérően

a) az a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, aki Magyarországon elismerhető egészségügyi szakképesítéssel rendelkezik, továbbá

b) az a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, akinek egészségügyi szakképesítést igazoló okirata a Magyar Köztársaság területén megszerezhető szakképesítéssel egyenértékűként nem ismerhető el, de hitelt érdemlő módon igazolja, hogy a bejelentést megelőző öt éven belül legalább három éven keresztül rendszeresen végezte a bejelentéssel érintett egészségügyi tevékenységet valamely EGT-állam területén,

ha nem gazdasági célú letelepedés mellett kíván e törvény hatálya alá tartozó egészségügyi tevékenységet végezni, és valamely EGT-államban letelepedettként már szolgáltatást nyújt, ezt a szándékát a külön jogszabályban meghatározott eljárás keretében bejelenti a külön jogszabályban meghatározott hatóság részére. Ezt a rendelkezést nem lehet alkalmazni, ha a nyújtani kívánt szolgáltatás gyógyszerészeti szolgáltatás. A bejelentési eljárás során a valamely nem EGT-állam területén végzett egészségügyi tevékenység figyelembevételének lehetőségét is meg kell vizsgálni.”

(4) Az Eütv. 112. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Honosított, illetve – a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény Harmadik része szerinti elismerés kivételével – elismert egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személy, valamint hazai oktatási intézményben nem magyar nyelvű képzés során szakképesítést szerzett, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személy akkor vehető fel a működési nyilvántartásba, ha a megfelelő szakképesítést igazoló hazai oklevél kiadására egyébként jogosult oktatási intézmény által erre a célra szervezett bizottság előtt a magyar szociális biztonsági rendszerre, valamint a szakmai etikai szabályokra vonatkozó, külön jogszabályban meghatározott ismeretekből magyar vagy – választása szerint hazai, a megfelelő felsőfokú szakirányú képzést végző oktatási intézményben oktatási nyelvként

alkalmazott – idegen nyelven eredményes vizsgát tett, és a végezni kívánt szakirányú egészségügyi tevékenység gyakorlásához szükséges magyar nyelvi ismereteit bizonyította.”

(5) Az Eütv. 247. § (6) bekezdésében az „E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közöségek, és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban összeegyeztethető szabályozást tartalmaz az alábbi irányelvekkel:” szövegrész helyébe az „Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:” szöveg lép, és ezzel egyidejűleg a (6) bekezdés a következő *k)* ponttal egészül ki:

„*k)* az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

114. §

(1) A fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény (a továbbiakban: Fbtótv.) 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Fegyveres biztonsági őr az a büntetlen előéletű magyar állampolgár, illetve külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy) lehet, aki tizennyolcadik életévét betöltötte, fegyver viselésére alkalmas, és rendelkezik a szolgálati beosztáshoz előírt képesítési feltételekkel. A fegyveres biztonsági őrség parancsnokának és helyettesének legalább középiskolai végzettséggel kell rendelkeznie. Ezeket a feltételeket az igazolvány hitelesítésekor igazolni kell.”

(2) Az Fbtótv. 20. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Mezőőr az a büntetlen előéletű magyar állampolgár, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy lehet, aki tizennyolcadik életévét betöltötte, a lőfegyvertartási engedély megszerzésére vonatkozó feltételeknek megfelel, és a 22. § (1) bekezdésében előírt vizsgát letette.”

(3) Az Fbtótv. a következő 31. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

31. § Ez a törvény az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

115. §

(1) Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 13. § (3) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A kamarába - kérelmére - ügyvédként fel kell venni azt, aki megfelel a következő feltételeknek:]

„*a*) magyar állampolgár,”

(2) Az Ütv. 13. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A kamarába fel kell venni azt az európai közösségi jogászt is, aki megfelel a 89/F. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.”

(3) Az Ütv. 89/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„89/A. § (1) E törvény rendelkezéseit az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni annak a külön törvény alapján szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személynek a Magyar Köztársaság területén kifejtett tevékenységére, aki a külön jogszabályban meghatározott szakmai megnevezések valamelyike alatt ügyvédi tevékenység folytatására jogosult az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában (a továbbiakban: európai közösségi jogász).

(2) E Fejezet alkalmazásában az Európai Gazdasági Térség tagállamának kell tekinteni az Európai Unió tagállamát és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államot, továbbá az olyan államot, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes

állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.

(3) E Fejezet alkalmazásában az európai közösségi jogász saját tagállamának az Európai Gazdasági Térségnek az a tagállama tekintendő, amelyben az európai közösségi jogász megszerezte a külön jogszabályban felsorolt szakmai megnevezések egyikének használatára való jogosultságot.”

(4) Az Ütv. 134. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„134. § Ez a törvény – a végrehajtására kiadott rendelettel együtt – a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

- a) az Európai Parlament és a Tanács 98/5/EK irányelve az ügyvédi hivatásnak a képzés megszerzésétől eltérő tagállamokban történő folyamatos gyakorlásának elősegítéséről,
- b) az Európai Közösségek Tanácsának 77/249/EGK irányelve a szolgáltatásnyújtás szabadságának az ügyvédek általi hatékony gyakorlásának elősegítéséről,
- c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

116. §

(1) A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fotv.) 23. § (1) bekezdésének felvezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos, az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású személy, továbbá a magyar hatóság által menekültként, illetve hontalanként elismert személy jogosult, akinek”

(2) A Fotv. 23. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatásra jogosult

a) a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személy, valamint a szabad mozgás és

tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmtv.) szerinti családtagja, továbbá a magyar állampolgár Szmtv. szerinti családtagja, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, és az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelel, valamint

b) a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló 1408/71/EGK tanácsi rendelet jogosulti körébe tartozó, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, és az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelel.”

(3) A Fotv. 30. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy rendeletben állapítsa meg]

„e) a 23. § (2) bekezdésében meghatározott személyekre vonatkozó ellátás igénylésével, megállapításával, folyósításával, valamint az igényelbíráló szervek adatkezelésével kapcsolatos részletes szabályokat.”

(4) A Fotv. a következő 31. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

31. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés d) pont és 21. cikk,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikke.”

117. §

(1) A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § E törvény hatálya kiterjed – amennyiben nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik – a Magyar Köztársaság területén élő

a) magyar állampolgárra,

b) bevándorolt vagy letelepedett jogállású, továbbá a magyar hatóság által menekültként, illetve hontalanként elismert személyekre,

c) a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személyre, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban: Szmtv.) szerinti családtagjára, továbbá a magyar állampolgár Szmtv. szerinti családtagjára, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik,

d) – az anyasági támogatás (IV. fejezet) kivételével – a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában az Szmtv.-ben meghatározottak szerint a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és – a határ menti ingázókat kivéve – a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik.”

(2) A Cstv. 51. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap]

„c) a Kormány arra, hogy a 2. § c) és d) pontjában meghatározott személyekre vonatkozó családtámogatási ellátások igénylésével, megállapításával, folyósításával, valamint az igényelbíráló szervek adatkezelésével kapcsolatos végrehajtási szabályokat rendeletben határozza meg.”

(3) A Cstv. a következő új 53. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

53. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés d) pont és 21. cikk,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikke.”

118. §

(1) A vízi közlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Vktv.) 13. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E törvény lajstromozási szabályainak alkalmazásában magyar, illetve közösségi tulajdon:

a) a magyar állampolgár, az Európai Unió tagállama vagy Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgára, illetve az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállású személy tulajdona;

b) olyan jogi személy, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaság tulajdona, amely a Magyar Köztársaságban, az Európai Unió tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban rendelkezik székhellyel, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban együtt: EGT-állam).”

(2) A Vktv. 13. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Gazdasági társaságot abban az esetben lehet magyar, illetve közösségi tulajdonúnak tekinteni, ha az EGT-államban székhellyel, illetve állampolgársággal nem rendelkező külföldi tagsági jogviszonya alapján megillető tulajdoni hányad, illetőleg az általa gyakorolt

szavazati jog mértéke nem éri el az 50%-ot.”

119. §

Az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 5. § (2) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Külföldi hitelesítés-szolgáltató által kibocsátott tanúsítványhoz akkor is az e törvényben, illetve a 4. § (7) bekezdése alapján meghatározott jogkövetkezmények fűződnek, ha]

„*a*) a külföldi hitelesítésszolgáltató által kibocsátott tanúsítványokért felelősséget vállal egy olyan hitelesítésszolgáltató, amely az Európai Unió tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban rendelkezik székhellyel, illetve lakóhellyel, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, illetve”

120. §

(1) A külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény (a továbbiakban: Etv.) 6. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A tagállam állampolgárának nem minősülő, valamint az azzal azonos megítélés alá nem eső személy akkor jogosult bizonyítványa vagy oklevele elismertetésére vagy honosíttatására – ide nem értve a továbbtanulási céllal történő elismerést – ha a (2) bekezdésben foglaltak teljesítésén túlmenően keresőtevékenység folytatása vagy családi együttélés biztosítása céljából kiadott tartózkodási vízummal vagy tartózkodási engedéllyel rendelkezik.”

(2) Az Etv. 25. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Tagállamnak minősül az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(3) Az Etv. 25.§-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A tagállam állampolgárával azonos megítélés alá esik

a) a tagállam állampolgárának, valamint a magyar állampolgárnak a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező családtagja,

b) a kutatás céljából tartózkodási vízummal, illetve tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár, valamint

c) a letelepedett jogállású személy is.”

(4) Az Etv. 69. §-a a következő n)-p) ponttal egészül ki:

[Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:]

„n) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés c) pont és 21. cikk,

o) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikke,

p) a Tanács 2005/71/EK irányelve (2005. október 12.) a harmadik országbeli állampolgároknak az Európai Közösség területén folytatott tudományos kutatás céljából való fogadására vonatkozó külön eljárásról, 12. cikk a) pont.”

121. §

Az európai üzemi tanács létrehozásáról, illetve a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról szóló 2003. évi XXI. törvény 1. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A 7. § (3) bekezdés a) pontja szerinti tágabb hatályra vonatkozó megállapodás hiányában, az európai üzemi tanács jogköre, valamint a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt biztosító eljárások kiterjednek

a) a közösségi szinten működő vállalkozásnak valamennyi telephelyére, amely az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban működik, amelynek állampolgára az Európai Közösség és

tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban együtt: tagállam), illetve

b) a közösségi szinten működő vállalkozáscsoport esetében a tagállamokban működő valamennyi vállalkozására.”

122. §

(1) A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Jstv.) 4. § (1) bekezdés d) és e) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[Támogatásban részesíthető a fél, ha]

„d) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezik;

e) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozik, és lakóhellyel vagy szokásos és jogszerű tartózkodási hellyel rendelkezik a Magyar Köztársaság területén, az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez;”

(2) A Jstv. 4. § (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

[Támogatásban részesíthető a fél, ha]

„f) humanitárius célú tartózkodási engedéllyel rendelkezik.”

(3) A Jstv. 5. § (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Jövedelmi és vagyoni helyzetére tekintet nélkül rászorultnak tekintendő az a fél, aki]

„d) menekült, menedékes, menekültkénti vagy menedékeskénti, illetve hontalankénti elismerését kérő, továbbá az ideiglenes vagy kiegészítő védelemben részesítését kérő személy, és a jövedelmi és vagyoni helyzetéről tett nyilatkozata alapján a számára biztosított ellátásra és támogatásra jogosult;”

(4) A Jstv. a következő 89. §-sal egészül ki:

„89. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 12. cikk (5) bekezdése;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

123. §

(1) A mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény (a továbbiakban: Motv.) 2. §-a a következő 27. ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában]

„27. EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(2) A Motv. 28. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Nyilvántartásba vételét a magyar állampolgár, illetve a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, a Magyar Köztársaság területén székhellyel vagy valamely EGT-államban székhellyel, és ezzel egyidejűleg a Magyar Köztársaság területén telephellyel rendelkező jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság kérheti, amennyiben közvetlen vagy közvetett állami támogatást kíván igénybe venni.”

(3) A Motv. a következő 38/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

38/A. § Ez a törvény az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

124. §

(1) A Nemzeti Akkreditáló Testület szervezetéről, feladat- és hatásköréről, valamint eljárásáról szóló 2005. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Natv.) 17. § (1) bekezdés *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Testület elnökének – a (3)-(6) bekezdésben foglalt kivétellel – az választható, aki]

„*b*) magyar állampolgár vagy külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy) vagy letelepedett, illetve bevándorolt jogállású személy, ”

(2) A Natv. 17. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Tanácsban a megválasztott tagszervezetet csak a képviselőjére jogosult személy vagy írásban meghatalmazott helyettese képviselheti. A Tanácsban természetes személy tag csak nagykorú, cselekvőképes magyar állampolgár vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy vagy letelepedett, illetve bevándorolt jogállású személy lehet.”

(3) A Natv. a következő 29. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

29. § Ez a törvény az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

125. §

(1) A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Szvmtv.) 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Igazolványt kaphat – írásbeli kérelmére – a magyar állampolgár, illetve a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, amennyiben megfelel a következő feltételeknek:

a) büntetlen előéletű, nagykorú, cselekvőképes, és nem esik a 3. § (3) bekezdésében foglalt korlátozás hatálya alá, továbbá külön jogszabályban meghatározott szakképesítéssel, és magánnyomozó esetében ezen kívül legalább középiskolai végzettséggel rendelkezik;

b) nem folyik ellene kétévi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztéssel fenyegetett szándékos bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt büntetőeljárás; és

c) nem tiltották el jogerős bírói ítélettel az e törvény hatálya alá tartozó foglalkozástól.”

(2) Az Szvmtv. 69. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„69. § Annak a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személynek, aki más EGT-tagállamban kiadott, az e törvény hatálya alá tartozó tevékenység végzésére jogosító okirattal rendelkezik, e törvény hatálya alá tartozó, Magyarországon folytatott tevékenységére e törvény rendelkezéseit a 70-72. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

(3) Az Szvmtv. 70. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, aki más EGT-tagállamban kiadott, az e törvény hatálya alá tartozó tevékenység végzésére jogosító okirattal rendelkezik, a Magyar Köztársaság területén az e törvény hatálya alá tartozó tevékenységet a rendőrség igazolvány kiadására illetékes szervének a (2) bekezdésben foglaltak szerint hozott határozata alapján kezdheti meg és gyakorolhatja. A tevékenység végzésének további feltétele annak igazolása, hogy a kérelmező a kamara tagja.”

(4) Az Szvmtv. 74. §-a a következő 17. és 18. ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában:]

„17. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy: aki a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben

meghatározottak szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja;

18. EGT-tagállam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(5) Az Szvmtv. a következő 79. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

79. § E törvény az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

126. §

(1) A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 39. § (1) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ez a jog megilleti]

„*a*) a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyeket,”

(2) Az Ftv. 46. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A hallgató joga, hogy tanulmányai során megismerje a nemzetközi gyakorlatot, e célból olyan felsőoktatási intézményekben folytathasson résztanulmányokat, amelyek az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban működnek, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban együtt: EGT-állam), és ehhez igénybe vegye a hallgatói hitelt, illetőleg – amennyiben államilag finanszírozott képzésben vesz részt – ösztöndíjban részesüljön.”

(3) Az Ftv. a következő 175. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

175. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés *b)* pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

127. §

(1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 5. § *g)* pontjában „a letelepedési engedélyt kérelmező” szövegrész helyébe „a letelepedett jogállást igazoló okmányt kérelmező” szöveg lép.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) az Itv. mellékletének XX. pontjában az „aki Magyarország területére állandó letelepedési engedéllyel rendelkezik és” szövegrész helyébe az „aki a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező, illetve letelepedett jogállású személy, és” szöveg;

b) az Flt. 58. § (5) bekezdés *d)* pontjában az „az EGT állampolgár” szövegrész helyébe az „a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy” szöveg;

c) a Szütv. 27/B. § (3) bekezdés *a)* pontjában az „az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában” szövegrész helyébe a „valamely EGT-államban” szöveg, a 27/G. § (3) bekezdésében az „az EGT valamely tagállamában” szövegrész helyébe az „a valamely EGT-államban” szöveg;

d) a Ksztv. 7. § (2) bekezdésében az „az Európai Gazdasági Térségben” szövegrész helyébe az „a valamely EGT-államban” szöveg, 8. §-ában a „kizárólag az Európai Gazdasági Térségben” szövegrész helyébe az „a kizárólag valamely EGT-államban” szöveg, valamint a „lévő, az Európai Gazdasági Térségben” szövegrész helyébe a „lévő, valamely EGT-államban” szöveg, 17. § (1) bekezdésében az „Az Európai Gazdasági Térség államaiban” szövegrész helyébe az „A valamely EGT-államban” szöveg, valamint az „Az Európai

Gazdasági Térségen kívül” szövegrész helyébe az „Az EGT-államnak nem minősülő államban” szöveg, 24. § (2) és (3) bekezdésében az „Az Európai Gazdasági Térségben” szövegrész helyébe az „A valamely EGT-államban” szöveg, 38/B. § (1) és (2) bekezdésében az „az Európai Gazdasági Térség tagállamaiban” szövegrész helyébe az „a valamely EGT-államban” szöveg;

e) az Eütv. 110. § (17) bekezdésében az „egészségügyi tevékenységet végző EGT állampolgárral” szövegrész helyébe az „egészségügyi tevékenységet végző, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személlyel” szöveg, valamint az „EGT tagállamnak” szövegrészek helyébe az „EGT-államnak” szöveg;

f) A Vktv. 51. § (1) bekezdésében és 54. § (2) bekezdésében az „az Európai Gazdasági Térség tagállamában” szövegrész helyébe az „az EGT-államban” szöveg, az 51. § (2) bekezdés e) pontjában az „az Európai Gazdasági Térség tagállamainak” szövegrész helyébe az „az EGT-államok” szöveg, 54. § (1) bekezdésében az „az Európai Gazdasági Térség tagállamának” szövegrész helyébe az „az EGT-állam” szöveg;

g) a Jstv. 4. § (1) bekezdés b) pontjában és 5. § (2) bekezdés e) pontjában a „tartózkodási vagy letelepedési engedély megszerzése” szövegrész helyébe a „tartózkodási engedély vagy letelepedett jogállás megszerzése” szöveg;

h) a Motv. 2. § 5. pontjában az „az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamának” szövegrész helyébe a „valamely EGT-államnak” szöveg, 2. § 15. pont d) alpontjában az „Európai Gazdasági Térség tagállamainak” szövegrész helyébe az „EGT-államok” szöveg;

i) az Szvmtv. VI. Fejezet címében az „EGT-ÁLLAMPOLGÁR” szövegrész helyébe az „A SZABAD MOZGÁS ÉS TARTÓZKODÁS JOGÁVAL RENDELKEZŐ SZEMÉLY” szöveg, 69. §-t megelőző alcímében az „EGT-állampolgárok” szövegrész helyébe az „a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy” szöveg, 70. § (2) és (3) bekezdésében, 71. § (1) és (2) bekezdésében az „az EGT-állampolgár” szövegrész helyébe az „a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy” szöveg, 70. § (4) bekezdésében az „azon EGT-állampolgárokról” szövegrész helyébe az „azokról a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekről” szöveg;

j) az Ftv. 118. § (4) bekezdésében és 130. § (5) bekezdésében az „az Európai Gazdasági Térség országaiban” szövegrész helyébe a „valamely EGT-államban” szöveg, 130. § (7) bekezdés b) pontjában az „az Európai Gazdasági Térség országaiban” szövegrész helyébe az „az EGT-államban” szöveg, 2. számú melléklet 1. pont ba) alpontjában a „tartózkodásra jogosító okirat” szövegrész helyébe a „tartózkodásra jogosító okirat – külön törvény szerint a

szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek esetén a tartózkodási jogot igazoló okmány –” szöveg lép.

128. §

(1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény módosításáról szóló 2003. évi LVI. törvény 4. §-a;

b) az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló 2003. évi CXIII. törvény 24. § (1) bekezdése, 27. és 28. §-a;

c) az egyes törvényeknek az Európai Gazdasági Térségben való részvétellel összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2004. évi LXIX. törvény 10. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 16. § (3) bekezdése és 26. §-a;

d) a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény módosításáról szóló 2005. évi XIX. törvény 1. § (2) bekezdése.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) az Flt. 59. § (4) bekezdése;

b) az Nytv. 48. § (2) bekezdése;

c) az egészségügyet, a gyógyszerellátást, a szociális ellátást érintő egyes törvények jogharmonizációs célú, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény, továbbá a társadalombiztosítási járulékfizetéssel és az egészségügyi hozzájárulással kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2001. évi LXX. törvény 37. és 41. §-a;

d) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény, a szakképzési hozzájárulásról és a képzési rendszer fejlesztésének támogatásáról szóló 2001. évi LI. törvény, a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint egyes más törvények módosításáról szóló 2002. évi LIII. törvény 4. és 31. §-a;

e) az egészségügyet, a gyógyszerellátást, a szociális ellátást érintő egyes törvények jogharmonizációs célú, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény, továbbá a társadalombiztosítási járulékfizetéssel és az egészségügyi hozzájárulással kapcsolatos törvények módosításáról szóló egyes, az egészségügyet és a társadalombiztosítást érintő törvények módosításáról szóló 2002. évi LVIII. törvény 1. § (2) bekezdése és 49. § (8) bekezdés c) pont cb) alpontja;

- f)* a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint az ezzel összefüggő törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2003. évi XX. törvény 52. §-a és az 57. § (7) bekezdése;
- g)* a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról szóló 2003. évi LXI. törvény 74. § (1) bekezdése;
- h)* az Európa-tervvel és az európai uniós csatlakozással kapcsolatos, a belügyi ágazatba tartozó egyes törvények módosításáról szóló 2004. évi XXIII. törvény 21. §-a;
- i)* a lőfegyverekről és lőszerokról szóló 2004. évi XXIV. törvény 21. § (2) és (3) bekezdése;
- j)* az egyes szociális és egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2004. évi XXVI. törvény 1. §-a, 13. §-a, 19. § (1) és (2) bekezdése, 22. §-a, 94. § (4) bekezdés *a)* pont *aa)* alpontja;
- k)* az egyes pénzügyi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2004. évi XXVII. törvény 27. § (6) bekezdése;
- l)* az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 10. §-a, 16. §-a, 108. § (1) bekezdése, 110. §-a, 111. § (1) bekezdése, 112. §-a és 144. §-a;
- m)* az egyes törvényeknek az Európai Gazdasági Térségben való részvétellel összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2004. évi LXIX. törvény 10. § (2)-(6) és (8) bekezdése, 16. § (1) bekezdése, 17. §-a, valamint 18. §-a;
- n)* az egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2004. évi CXXXVI. törvény 72. § (1) bekezdés *c)* pont *ca)* alpontja;
- o)* a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény és egyéb, az egészségüggyel összefüggő törvények módosításáról szóló 2005. évi XLIX. törvény 25. §-a és 38. § (12) bekezdés *e)* pontja;
- p)* a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXIII. törvény 8. §-a és a 123. § (2) bekezdése;
- q)* a családtámogatási rendszer átalakításáról szóló 2005. évi CXXVI. törvény 1. §-a.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

- a)* a gazdasági stabilizációt szolgáló egyes törvénymódosításokról szóló 1995. évi XLVIII. törvény 132. §-a;

- b) a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 43. § b) pontja;
- c) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, valamint a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény módosításáról szóló 1997. évi CXX. törvény 2. §-a;
- d) a polgárok személyi adatainak kezelésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi LXXII. törvény 9. §-a;
- e) a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint az ezzel összefüggő törvények jogharmonizációs célú módosításáról 2001. évi XVI. törvény 33. § (2) bekezdése;
- f) az egészségügyet, a gyógyszerellátást, a szociális ellátást érintő egyes törvények jogharmonizációs célú, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény, továbbá a társadalombiztosítási járulékfizetéssel és az egészségügyi hozzájárulással kapcsolatos törvények módosításáról 2001. évi LXX. törvény 29. §-a;
- g) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény, a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról szóló 2001. évi LXXVIII. törvény 1. §-a;
- h) a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 2003. évi VI. törvény 1. § (2) bekezdése és 22. § (4) bekezdés b)-c) pontja;
- i) az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény módosításáról 2003. évi XI. törvény 3. §-a;
- j) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 2004. évi CXL. törvény 189. § 16. pontja;
- k) a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény módosításáról 2006. évi XLV. törvény 13. § (1) bekezdése.

Jogharmonizációs záradék

129. §

(1) Ez a törvény a felhatalmazása alapján kiadott végrehajtási rendeletekkel együtt az Európai Parlament és a Tanács az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2004/38/EK irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a törvény a Schengeni határ-ellenőrzési kódex 5. és 13. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

Általános indokolás

Az Európai Közösséget létrehozó szerződésben (a továbbiakban: Szerződés) – a Közösség fundamentumaként – megfogalmazott négy alapszabadság egyike, a személyek szabad áramlása az elmúlt években az Európai Bíróság jogértelmező tevékenységének köszönhetően jelentős fejlődésen ment keresztül, amelynek eredményeképpen a szabad mozgás olyan univerzális joggá vált, amely a – kezdeti – gazdasági szempontokon messze túlmutat. Ezzel párhuzamosan, a közösségi jog továbbfejlesztésével – a nemzetközi migráció területén jelentkező tendenciákra figyelemmel – a migrációs politika uniós polgárokra való korlátozását megvalósító megközelítés korszaka is lezárult.

A Magyar Köztársaság Európai Unióhoz történő csatlakozásának feltételét képezte az EGT-állampolgárok szabad mozgását és tartózkodását biztosító, az akkor hatályos uniós jogszabályokkal való harmonizáció teljesítése, amely a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvényben (a továbbiakban: Idtv.) valósult meg.

Az Idtv. keretei között megvalósult – jelentőségéhez mérten kis terjedelmű – szabályozás azonban a státuszok különbözősége miatt már nem tartható fenn. A szabályozás nem kellő mértékben differenciált, nem tesz eleget az EGT-állampolgárokra vonatkozó speciális közösségi jogi követelményeknek. A jelenlegi szabályozási megoldás így nem tartható fenn, mivel az EGT-állampolgárok és a harmadik ország állampolgárságával rendelkező személyek beutazási és tartózkodási feltételei jelentősen eltérnek egymástól, okmányaik, bejelentési kötelezettségeik különbözőek, jogaik és kötelezettségeik jogállásuktól függően alakulnak, ezért az EGT-állampolgárok és családtagjaik beutazásának és tartózkodásának szabályait – a vonatkozó közösségi jog alapján – önálló törvényben célszerű szabályozni.

A Javaslat által átültetett – a személyek szabad áramlását, gyakorlatilag az Európai Bíróság esetjogában kialakított elveket kodifikálva újraszabályozó – 2004/38/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) egységes keretbe foglalja az EGT-állampolgárokra és családtagjaikra vonatkozó korábbi – idejétmúlt, szektorális megközelítésű és széttagolt – szabályozást, egyértelművé téve, hogy elkülönült, privilegizált jogállású alanyi körről van szó, amelyet a szabad mozgás és tartózkodás jogával nem egy másodlagos jogforrás, hanem maga az Európai Közösséget létrehozó szerződés ruház fel. A hazai konstrukció ezzel szemben azon alapul, hogy a tartózkodási engedély jogosít a tartózkodásra, tehát annak konstitutív hatályt

tulajdonít. Ez a megközelítés ellentétben áll az Irányelv és a közösségi jog szellemével. A tartózkodási jogosultság ugyanis nem az engedélyből fakad, hanem azt a közösségi jog biztosítja.

Az Irányelvet átültető Javaslat továbbra is megtartja azt a fő elvet, miszerint a szabad mozgás és az ehhez kapcsolódó tartózkodás csak az uniós polgárok és meghatározott családtagjaik jogosultságát jelenti. Bővíti azonban a családtag fogalmát, illetve a családtagok tartózkodási jogának fennmaradását is új alapokra helyezi.

A Javaslat az uniós polgárok körénél tágabb személyi körnek biztosítja a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlását. Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás – amelynek jelenlegi részes felei az Európai Unió, valamint a korábbi EFTA (Európai Szabadkereskedelmi Társulás) országok: Norvégia, Liechtenstein és Izland – értelmében ugyanis az Európai Gazdasági Térség tagállamainak állampolgárait a szabad mozgás és tartózkodás tekintetében ugyanazok a jogok illetik meg, mint az Európai Unió polgárait.

A személyi hatály további kiterjesztése az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek köre. Ilyen nemzetközi szerződés jelenleg a Svájci Államszövetséggel van hatályban. Az Európai Közösség és annak tagállamai, valamint a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló 1999. július 21-én aláírt megállapodás 2002. június 1-jén lépett hatályba. A megállapodás az Európai Közösségen belül a személyek szabad mozgására vonatkozó szabályok egy részét kiterjeszti a svájci állampolgárokra, így például a szabad belépés, tartózkodás, munkavállalás vagy a szolgáltatásnyújtás szabadságának jogát, illetve a diplomák elismerésére és a szociális biztonsági koordinációra vonatkozó szabályok alkalmazhatóságát. A 2004. május 1-jén csatlakozó tíz új tagállam – így Magyarország is – a megállapodásban szerződő félként való részvételéről szóló jegyzőkönyvet írt alá, amely 2006. április 1-jén hatályba lépett. Ennek megfelelően a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatályának nemcsak az EGT-megállapodásban részes államok polgáira, hanem a Svájci Államszövetség állampolgáira is ki kell terjednie.

A Javaslat biztosítja, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyeket megillető, a tagállamok területén történő szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlása

elől elháruljanak az adminisztratív akadályok, illetve az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjai esetében az adminisztratív akadályok jelentős mértékben csökkenjenek.

Az Irányelvvel összhangban a Javaslat a magyarországi tartózkodás feltételeit annak időtartama szerint határozza meg.

A Javaslat szabályozza az EGT-állampolgároknak, valamint harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjaiknak a Magyar Köztársaság területére való beutazását, továbbá a három hónapot meg nem haladó magyarországi tartózkodását. Ez a tartózkodás gyakorlatilag feltétel nélküli. A magyarországi tartózkodás joga három hónapot meg nem haladó ideig külön engedély nélkül megilleti az EGT-állampolgárt és családtagját. Amennyiben a családtagok valamelyike olyan harmadik országból érkezik, amelynek állampolgárai vízum birtokában utazhatnak be, akkor ezt a vízumot az eljáró hatóságnak a lehető legrövidebb idő alatt és térítésmentesen kell kiállítania.

A Javaslat a három hónapot meghaladó tartózkodás szabályait az Irányelv rendelkezéseivel összhangban bizonyos feltételek teljesítéséhez köti. A szabályozás a három hónapnál hosszabb ideig tartózkodók számára megköveteli a bejelentkezést, az eljáró hatóság a bírósági gyakorlatot kodifikáló Irányelvnek megfelelően azonban már nem tartózkodási engedélyt, hanem egy regisztrációs igazolást állít ki. A tartózkodási engedély ugyanis nem más, mint az Európai Közösséget létrehozó szerződésben garantált jog tárgyasulása [*Royer-ügy (C-48/75.)*], amelyet így érdemes egy egyszerűbb, olcsóbb rendszerrel felváltani.

Az új szabályozás egyik legfontosabb vívmánya, az állandó tartózkodás jogának biztosítása a társadalmi kohézió előmozdításának kulcseleme. A Javaslat az állandó tartózkodás jogát valamennyi EGT-állampolgár és családtagja számára biztosítja, amennyiben öt évig megszakítás nélkül, jogszerűen Magyarországon tartózkodtak. Ez az új, általános jogosultság nemcsak meghatározott kategóriák számára biztosítja a maradás jogát a gazdasági aktivitás befejezésével (üzemi balesetet szenvedettek, nyugdíjkorhatárt elért munkavállalók stb.), hanem mindenki számára, aki az ötéves jogszerű tartózkodás feltételét teljesíti.

A Javaslat a közösségi joggal összhangban lehetőséget ad az EGT-állampolgár és harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának korlátozására, de azt kizárólag közrendi, köz- és nemzetbiztonsági, valamint közegészségügyi okból engedi meg. Kimondja emellett, hogy ezek az okok nem

szolgálhatnak gazdasági célokat, a korlátozó intézkedések pedig kizárólag az érintett személyes magatartásán alapulhatnak. E magatartásnak valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt kell jelentenie a társadalom valamely alapvető érdekére, az általános, megelőzési célú okok nem fogadhatók el. A Javaslat szerint a tartózkodási jog korlátozásának eszközei a visszairányítás, a kiutasítás, a beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése, valamint a bíróság által elrendelt kiutasítás végrehajtása. A Javaslat az Irányelvvel összhangban meghatározza az elrendelésük alapjául szolgáló okokat, az Európai Bíróság esetjogával összhangban garanciális rendelkezésekkel szigorítva azt.

A Javaslat a családtagok fokozott védelmét is megteremti. Az Irányelv célkitűzéseinek megfelelően szabályozza a családtagok tartózkodási jogának megtartását az EGT-állampolgár halála vagy távoztása, illetőleg a házasság felbontása vagy érvénytelenítése esetén.

A Javaslat személyi hatálya kiterjed a magyar állampolgárok magyar állampolgársággal nem rendelkező családtagjaira is. A szabályozás célja, hogy a magyar állampolgárok családtagjai Magyarországra történő beutazásuk, valamint a Magyar Köztársaság területén való tartózkodásuk során ne kerüljenek hátrányosabb helyzetbe, mint az EGT-állampolgárok családtagjai. Az Irányelv az EGT-állampolgárok családtagjainak (akik szintén rendelkezhetnek EGT-állampolgársággal, illetve harmadik ország állampolgárságával) biztosítja a szabad mozgás jogának gyakorlását, a Szerződés alkalmazási körébe tartozó területeken az egyenlő bánásmódot a fogadó állam állampolgáraival, valamint a kiutasítás elleni védelmet. A Javaslat e szabályokat kiterjeszti a magyar állampolgárok családtagjaira is, meghagyva ugyanakkor a hatályos szabályozás alapján biztosított kedvezőbb rendelkezéseket is. A magyar állampolgárok családtagjaira nézve – kevés kivétellel – közösségi szabályozási kényszer nincs, ugyanakkor az Európai Unió által is alapértékként kezelt egyenlő elbánás elve, valamint az Európai Bizottság véleménye is azt az alapvető érdeket támasztja alá, hogy a tagállamok ne különböztessék meg hátrányosan a saját állampolgáraik családtagjait. Természetesen a Magyar Köztársaságnak sem érdeke, hogy állampolgárait, illetve azok családtagjait indokolatlanul hátrányosabban kezelje, ezért kívánatos a vonatkozó jogszabályok oly módon történő módosítása, melynek segítségével a magyar állampolgárok családtagjait nem éri hátrány az EGT-állampolgárok családtagjaihoz képest.

A magyar állampolgárok családtagjai nem tartoznak az Irányelv hatálya alá. Ugyanakkor az Európai Bíróság a *Singh-ügy (C-370/90)* kapcsán kimondta, hogy amennyiben a saját állampolgár más tagállamban tartózkodott, és onnan tér vissza az állampolgársága szerinti

tagállamba, akkor családtagjának legalább ugyanazon jogokat kell biztosítani, mintha az Európai Unió más tagállamába utaznának. Ebben az esetben tehát megjelenik a közösségi jogi kényszer is, amely szerint a magyar állampolgár családtagja legalább olyan elbánásban kell, hogy részesüljön, mint az EGT-állampolgár családtagja.

A Javaslat a személyes adatok kezeléséről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvénnyel összhangban megállapítja az EGT-állampolgárok és harmadik országbeli családtagjaik személyes adatainak kezelésére vonatkozó szabályokat, a kezelhető adatok körét, nyilvántartásuk és továbbításuk rendjét.

A Javaslat számos módosító rendelkezést tartalmaz, mivel az újonnan létrehozott státuszokhoz kapcsolódó jogosultságok biztosítása érdekében az ágazati jogszabályok felülvizsgálatát is szükséges végrehajtani, amely a magyar jogrendszer jelentős részét érinti. A jogosultságoknak és a jelenleg használt fogalmaknak a Javaslat fogalomrendszeréhez történő igazítása elengedhetetlen, mert csak ez biztosítja a jogosultságok elérésének lehetőségét.

A jogszabály-módosítások egy része az Irányelv 24. cikkének történő megfelelést biztosítja. Az Irányelv 24. cikke alapján a Szerződés alkalmazási körébe tartozó területeken a fogadó tagállam területén tartózkodó valamennyi uniós polgárnak egyenlő bánásmódot kell biztosítani a fogadó tagállam állampolgáraival. E jog kedvezményét ki kell terjeszteni azokra a családtagokra is, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és tartózkodási joggal vagy állandó tartózkodási joggal rendelkeznek.

A Javaslat az alábbi személyi kör számára biztosítja a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlását:

- a) a magyar állampolgár kivételével az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgárának, továbbá az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállású személynek,
- b) az EGT-állampolgár magyar állampolgársággal nem rendelkező, az EGT-állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagjának,
- c) a magyar állampolgár magyar állampolgársággal nem rendelkező, a magyar állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagjának, valamint

d) annak az EGT-állampolgárt vagy a magyar állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó személynek, aki

da) a magyar állampolgár eltartottja, vagy vele legalább egy éve egy háztartásban él, illetve akiről súlyos egészségügyi okból a magyar állampolgár személyesen gondoskodik,

db) – abban az országban, ahonnan érkeznek – az EGT-állampolgár eltartottja volt, vagy vele legalább egy évig egy háztartásban élt, illetve akiről súlyos egészségügyi okból az EGT-állampolgár személyesen gondoskodik,

és a hatóság családtagként való beutazását és tartózkodását engedélyezi.

Az Irányelv 24. cikkének történő megfelelés érdekében a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek számára biztosítani kell a Szerződés alkalmazási körébe tartozó területeken mindazokat a jogokat és kedvezményeket, amelyek a magyar állampolgárokat megilletik. A Javaslat elvégzi az ágazati törvényeknek az egyenlő bánásmód megfelelő érvényesülését szolgáló módosítását.

A Javaslat részét képezik továbbá azok a jogszabály-módosítások is, amelyek a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló 2003/109/EK irányelv (a továbbiakban: 2003/109/EK irányelv) által előírt egyenlő elbánás elvének érvényesülését szolgálják. A 2003/109/EK irányelv átültetését alapvetően a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényjavaslat valósítaná meg elfogadása esetén az EK letelepedési engedély és az ideiglenes letelepedési engedély bevezetésével. Mindkét új engedélytípus letelepedett jogállást biztosít. Ennek megfelelően a letelepedetteket megillető jogok és kedvezmények megilletik mind az EK letelepedési engedéllyel, mind az ideiglenes letelepedési engedéllyel rendelkezőket, ezzel biztosítva a 2003/109/EK irányelv 11. és 21. cikke szerinti egyenlő elbánást.

Az ágazati jogszabályok egy része a különféle jogok és kedvezmények címzettjeként a letelepedettet, más része viszont a letelepedési engedéllyel rendelkezőt jelöli meg. Az utóbbi megoldást alkalmazó jogszabályokat a Javaslat a közösségi joggal összhangban módosítja.

A fentieken túlmenően felülvizsgálatra szorulnak azok az ágazati jogszabályok is, amelyek az Európai Gazdasági Térségre, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államokra hivatkoznak. Erre elsősorban az Európai Közösség és annak tagállamai, valamint a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás kapcsán van szükség.

A Javaslát a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi a fenti indokok alapján szükséges jogszabály-módosításokat is, figyelemmel arra, hogy a jövőben hasonló megállapodás kötésére további államokkal is sor kerülhet.

Részletes indokolás

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az 1. §-hoz

Az 1. § meghatározza a törvény alkalmazási körét. Kimondja, hogy a Magyar Köztársaság mely személyeknek biztosítja a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlását. Kizárja a törvény alkalmazási köréből a külön törvény alapján a magyar menekültügyi hatóság által menekültként elismert, illetve ideiglenes vagy kiegészítő védelemben részesített személyeket, valamint lehetővé teszi kedvezőbb rendelkezések alkalmazását a diplomáciai vagy egyéb személyes mentességet élvező, illetve nemzetközi szerződés alapján beutazó EGT-állampolgárokra nézve, ha nemzetközi szerződés ekként rendelkezik.

A 2. §-hoz

A 2. § b) pontjában meghatározásra kerül azon személyek köre, akik a magyar állampolgárok, illetve az EGT-állampolgárok családtagjaként a Javaslát alapján beutazási és tartózkodási joggal rendelkezhetnek. A „családtag” elnevezés alatt tehát a normaszövegben mindazon személyeket érteni kell, akiket e felsorolás tartalmaz, függetlenül attól, hogy magyar állampolgár, illetve EGT-állampolgár családtagjai, illetve, hogy maguk EGT-állampolgárok vagy harmadik ország állampolgárságával rendelkeznek. Az, hogy a családtag magyar állampolgár vagy EGT-állampolgár családtagja, valamint hogy maga is EGT-állampolgár vagy harmadik ország állampolgárságával rendelkezik, csak azoknál a szabályoknál kerül feltüntetésre ahol ez a szabályozás szempontjából releváns.

A szabályozás a magyar állampolgárok családtagjainak tágabb körére terjed ki, mint az EGT-állampolgárok családtagjainak köre. A magyar állampolgárok esetében egyrészt családtag a magyar állampolgár vagy házastársa nem eltartott felmenője is, valamint az a személy is, aki a kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti joggal rendelkezik. Ezt az eltérést az indokolja, hogy amíg az EGT-állampolgár családtagjának tartózkodási joga az EGT-állampolgár kereső tevékenységén, illetve anyagi forrásai meglétéén alapul, addig a saját állampolgárokra vonatkozóan figyelembe kell venni azt az esetet is, amikor a jövedelemmel esetleg nem rendelkező kiskorú magyar állampolgár Magyar Köztársaság területén való maradásához fűződő jogának védelme a cél. Erre az esetre az áttűtetésre kerülő irányelv természetesen nem tartalmaz rendelkezést, azonban nemzeti hatáskörben szükséges e kérdés rendezése.

A 2. § c) pontja az Európai Bíróság esetjogának figyelembe vételével meghatározza, hogy a törvény alkalmazásában kit kell keresőtevékenységet folytatónak tekinteni. A közösségi jog szerinti munkavállaló fogalmát a ca) pont, míg az önálló vállalkozó fogalmát a cb) és a cc) pontok tartalmazzák.

II. fejezet

A BEUTAZÁS, VALAMINT A TARTÓZKODÁS JOGA

A beutazás, valamint a három hónapot meg nem haladó tartózkodás joga

A 3-4. §-hoz

A 3. § és a 4. § szabályozza az EGT-állampolgár és az EGT-állampolgárt, illetve magyar állampolgárt kísérő vagy a Magyar Köztársaság területén tartózkodó EGT-állampolgárhoz vagy magyar állampolgárhoz csatlakozó, harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag beutazásának feltételeit.

Az EGT-állampolgár érvényes úti okmány vagy személyazonosító igazolvány birtokában jogosult a belépésre. A közösségi jog – tekintettel a belső határok ellenőrzésének megszűnésére – nem írja elő a dokumentumok felmutatásának a kötelezettségét. Az EGT-állampolgártól vízum sem kérhető.

Az EGT-állampolgárt, illetve a magyar állampolgárt kísérő vagy a Magyar Köztársaság területén tartózkodó EGT-állampolgárhoz vagy magyar állampolgárhoz csatlakozó harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag érvényes úti okmánnyal és – amennyiben közvetlenül alkalmazandó európai közösségi jogi aktus vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – érvényes vízummal jogosult beutazni a Magyar Köztársaság területére. A Javaslat – a családtag fogalmát kitágítva – az eljáró hatóság diszkrecionális döntésétől függően lehetővé teszi az eltartott, a közös háztartásban élő, valamint a súlyos egészségügyi okból személyes gondoskodást igénylő harmadik ország állampolgárságával rendelkező személyek beutazását is.

Az egyébként vízumköteles harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag vízum nélkül utazhat be a Magyar Köztársaság területére, ha rendelkezik a Javaslatban meghatározott tartózkodási jogot igazoló okmánnyal (tartózkodási kártya vagy állandó tartózkodási kártya), illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam által az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére kiadott tartózkodási kártyával.

A beutazásra a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) foglalt szabályokat is alkalmazni kell.

Beutazásra jogosító vízumot az a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag kaphat, aki eleget tesz a Schengeni határ-ellenőrzési kódexben foglalt alábbi feltételeknek:

- rendelkezik érvényes, a határ átlépésére jogosító úti okmánnyal vagy okmányokkal,
- igazolja a tervezett tartózkodás célját és körülményeit, és megfelelő anyagi fedezettel rendelkezik mind a tervezett tartózkodás időtartamára, mind pedig a származási országba való visszatéréshez vagy egy olyan harmadik országba történő átutazáshoz, ahová őt biztosan beengedik, illetve képes ezt a fedezetet jogszerűen biztosítani, és
- nem jelent veszélyt a tagállamok közrendjére, belső biztonságára, közegészségügyére vagy nemzetközi kapcsolataira, különösen nem áll a tagállamok nemzeti adatbázisaiban szereplő ugyanezen okok miatt beutazási tilalmat elrendelő figyelmeztető jelzés hatálya alatt.

Az érvényes vízum a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagot arra jogosítja, hogy a vízum kiállításától számított három hónap alatt többször beutazzon.

A 3. § (6)-(7) bekezdése schengeni kötelezettség teljesítése, a Schengen-tagsággal egyidejűleg fog hatályba lépni.

Az 5. §-hoz

Az EGT-állampolgár és a harmadik ország állampolgárságával rendelkező, jogszerűen beutazó családtag a beutazáshoz szükséges okmányok birtokában külön feltételek és más formai követelmények nélkül tartózkodhat a Magyar Köztársaság területén három hónapot meg nem haladó időtartamig. Az egyetlen feltétel, hogy nem jelenthet indokolatlan terhet a Magyar Köztársaság szociális ellátó rendszerére.

A három hónapot meghaladó tartózkodás joga

A 6. §-hoz

A Javaslat a három hónapot meghaladó tartózkodás szabályait az Irányelv rendelkezéseivel összhangban bizonyos feltételek teljesítéséhez köti.

A három hónapot meghaladó tartózkodásra az az EGT-állampolgár jogosult, akinek tartózkodási célja keresőtevékenység vagy tanulmányok folytatása, illetőleg aki a tartózkodás teljes időtartamára elegendő forrással rendelkezik önmaga és családtagjai számára ahhoz, hogy tartózkodásuk ne jelentsen indokolatlan terhet a Magyar Köztársaság szociális ellátó rendszerére.

Keresőtevékenység céljából tartózkodónak minősül az is, aki munkát keres. Az Európai Bíróság gyakorlatával összhangban a Javaslat nem mondja ki, hogy mennyi ideig lehet jogszerűen munkát keresni, erre vonatkozóan az ésszerűség elve az irányadó: addig, amíg a bizonyítottság és az esély megalapozottak. [*Antonissen-ügy (C-292/89.)*]

A különbség a tanulmányokat folytatók és azok között, akik megfelelő anyagi forrásokkal rendelkeznek ahhoz, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogát úgy gyakorolják, hogy közben ne váljanak a fogadó állam szociális ellátó rendszere számára indokolatlan teherré: míg a diákok státusza és anyagi helyzete rövid idő leforgása alatt többször változhat, addig a másik kategória tagjainak pozíciója, például a nyugdíjasok esetében stabilnak tekinthető. Ez utóbbiaknak bizonyítani kell a megfelelő anyagi források folyamatos meglétét a tartózkodási jog gyakorlásához, a diákok esetében az igazolandó, hogy valóban tanulmányi céllal szándékoznak tartózkodni a fogadó tagállamban, ehhez képest az anyagi források megléte

másodlagos, azoknak a kezdeti időszakon túli állandósága megkérdőjelezhető.[*Grzelczyk-ügy (C-184/99.)*]

Az elegendő forrással rendelkező személy tartózkodásának, illetve a tanulmányok folytatása céljából tartózkodó személy tartózkodásnak további feltétele, hogy külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítási jogviszony keretében jogosult legyen az egészségbiztosítási szolgáltatások igénybevételére, vagy azok fedezetéről a jogszabályok rendelkezései szerint maga gondoskodjon.

A keresőtevékenység folytatása céljából tartózkodó, illetőleg az elegendő forrással rendelkező EGT-állampolgárnak a családtagja jogosult a tartózkodásra. A tanulmányokat folytatónál az Irányelv szűkítésének megfelelően csak a házastársa, valamint eltartott gyermeke jogosult tartózkodásra.

A 7. §-hoz

A 7. § (1) bekezdése lehetővé teszi a keresőtevékenységet folytató magyar állampolgár családtagja három hónapot meghaladó tartózkodását. A rendelkezés szerint, amennyiben a magyar állampolgár keresőtevékenységet folytat, a családtagja három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosult, ahogy a 6. § (2) bekezdése szerint a keresőtevékenységet folytató EGT-állampolgár családtagja is tartózkodásra jogosult.

A 7. § (2) bekezdése – elsősorban a bővebb családtagi körre figyelemmel – lehetővé teszi azt, hogy akár a magyar állampolgár, akár családtagja biztosíthassa a magyarországi tartózkodáshoz szükséges feltételeket. Míg az EGT-állampolgárok családtagjaira vonatkozó rendelkezések a keresőtevékenységet folytató vagy elegendő megélhetési forrással rendelkező EGT-állampolgár tartózkodását hivatottak elősegíteni, addig a magyar állampolgár családtagja esetében előfordulhat, hogy a családtag az eltartó.

A 7. § (3) bekezdése lehetővé teszi, hogy szűk körben, a kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti joggal rendelkező személy részére a három hónapot meghaladó tartózkodás a (2) bekezdésben megállapított feltételek hiányában is engedélyezhető legyen.

A 8. §-hoz

A Javaslat – összhangban az Irányelv rendelkezéseivel – lehetőséget ad arra, hogy az EGT-állampolgár vagy magyar állampolgár családtagi köre kibővüljön. A 8. §-ban meghatározott személyi kör az eljáró hatóság döntésének függvényében családtagként lesz jogosult a tartózkodásra. A kedvezményezett személyi körbe tartozik egyrészt, aki magyar állampolgár eltartottja, vagy vele legalább egy éve egy háztartásban él, illetve akiről súlyos egészségügyi okból a magyar állampolgár személyesen gondoskodik, másrészt, aki – abban az országban, ahonnan érkeznek – a három hónapot meghaladó tartózkodás jogával rendelkező EGT-állampolgár eltartottja volt, vagy vele legalább egy évig egy háztartásban élt, illetve akiről súlyos egészségügyi okból az EGT-állampolgár személyesen gondoskodik.

A fenti személyek tartózkodási joga megszűnik, ha az annak alapjául szolgáló életközösség már nem áll fenn.

A hatóság által engedélyezett családtagi kör a jogszerű tartózkodás alatt a családtag jogállásával rendelkezik, azzal a kivétellel, hogy tartózkodási jogát e jogcímen nem tartja meg a magyar állampolgár halála esetén, valamint az EGT-állampolgár halála, tartózkodási jogának megszűnése esetén, illetve akkor, ha az EGT-állampolgár a tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott. Mivel a magyar állampolgár tartózkodási jogát nem veszíti el, ezért a családtagja szempontjából csak az az eset releváns, ha a magyar állampolgár meghal, ezért a 8. § (2) bekezdés a) pontja szerint a családtag csak a magyar állampolgár halála esetén tartja meg tartózkodási jogát.

A 9. §-hoz

Az Irányelvnek megfelelően az EGT-állampolgár a keresőtevékenységének megszűnése esetén a keresőtevékenységhez kapcsolódó tartózkodási jogát megtartja, ha balesettel vagy egészségkárosodással összefüggő és gyógykezelést igénylő állapota miatt keresőképtelen, keresőtevékenysége megszűnését követően külön törvényben meghatározott álláskeresővé vált, vagy szakmai tevékenysége magasabb szintű gyakorlásához szakképzésben vesz részt, feltéve, hogy a szakképzéshez előírt gyakorlatot a keresőtevékenysége során szerezte.

Az álláskeresővé vált EGT-állampolgár a keresőtevékenységén alapuló tartózkodási jogát a külön törvényben meghatározott álláskeresési támogatás folyósításának időtartamára tartja meg.

A 10-11. §-hoz

A 10. és a 11. § a családtagok tartózkodási jogának fennmaradását szabályozza. Az Irányelv egyik jelentős újdonsága a családtagok tartózkodási jogának fokozott védelme abban az esetben, ha a magyar állampolgár meghal, a házasságot felbontják vagy érvénytelenítik, illetve ha az EGT-állampolgár meghal, tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott vagy a házasságot felbontják vagy érvénytelenítik.

A 10. § a családtagként tartózkodó EGT-állampolgár, míg a 11. § a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási jogának fennmaradását szabályozza.

A 10. § (1) bekezdése alapján az EGT-állampolgár tartózkodási joga nem családtagként, hanem a 6. § (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesítése esetén, az ott meghatározott jogcímen marad fenn. A (2) bekezdés szerint a magyar állampolgár családtagjaként tartózkodó EGT-állampolgár tartózkodási joga a magyar állampolgár halála esetén marad fenn, mivel a magyar állampolgárra nézve a tartózkodási jog felhagyásának esete nem állhat fenn. A (3) bekezdés az EGT-állampolgár házastárs tartózkodási jogának fennmaradásáról rendelkezik, ha a házasságot a bíróság felbontotta vagy érvénytelenítette, függetlenül attól, hogy magyar állampolgár vagy EGT-állampolgár házastársa volt. Erre az esetre is vonatkozik az, hogy a 6. § (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesítése esetén, a tartózkodási jog az ott meghatározott jogcímen marad fenn. A (4) bekezdés szabályozza azt az esetet, amikor az EGT-állampolgár továbbra is családtagként rendelkezik tartózkodási joggal, tehát ha magyar állampolgár családtagja, vagy olyan EGT-állampolgár családtagja, aki a 6. § (1) bekezdésében foglalt feltételeket teljesíti.

A 11. § (1) bekezdése a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási jogának fennmaradásáról rendelkezik abban az esetben, ha az EGT-állampolgár vagy a magyar állampolgár meghal. A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási joga minden esetben családtagként marad fenn, mivel a tartózkodási jogának alapja az, hogy EGT-állampolgár családtagja volt. A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási joga fennmaradásának további feltételeit a (2) bekezdés tartalmazza. A (3) bekezdés a harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastárs tartózkodási jogának fennmaradásáról rendelkezik a házasság felbontása vagy érvénytelenítése esetén. Ezek a rendelkezések figyelembe veszik a házasság fennállásának idejét, valamint a gyermek érdekeit. A 11. § (5) bekezdése szerint a magyar állampolgár halála, a házasság felbontása vagy érvénytelenítése esetén a magyar állampolgár

harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastársának tartózkodási joga minden feltétel nélkül fennmarad, ha a házasságból született gyermek feletti szülői felügyeleti jogot ő gyakorolja. E rendelkezést az indokolja, hogy ebben az esetben a tartózkodást a hatóság egyébként az általános tartózkodási feltételek hiányában is engedélyezheti.

A 12. §-hoz

Ha az EGT-állampolgár meghal, tartózkodási joga megszűnik vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagy, gyermekének tartózkodási joga – életkorától függetlenül – a tanulmányainak befejezéséig fennmarad, ha tanulmányait már megkezdte és megszakítás nélkül folytatja. A gyermek felett szülői felügyeleti jogot gyakorló másik szülő tartózkodási joga a kiskorú gyermek tanulmányainak befejezéséig marad fenn. A 12. § az Európai Bíróság *Echternach & Moritz esetben (389-390/87.)* kimondott jogtételét veszi át. A tanulmányok időtartamára megtartott tartózkodási jog indoka, hogy a gyermek már integrálódott a magyar oktatási rendszerbe.

A 13. §-hoz

Az eljáró hatóság határozatban állapítja meg, hogy az EGT-állampolgár vagy a családtag a Magyar Köztársaság területén tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott, ha az állandó tartózkodási jog megszerzéséig egy éven belül több mint hat hónapra elhagyta a Magyar Köztársaság területét. Nem minősül a tartózkodási jog gyakorlásával való felhagyásnak, ha a távollét oka olyan méltányolható körülmény, mint a kötelező katonai szolgálat vagy az egyszeri, legfeljebb tizenkét hónapig folyamatosan fennálló fontos ok, különösen terhesség, szülés, súlyos betegség, tanulmányok folytatása, szakképzés vagy kiküldetés.

A 14. §-hoz

Az EGT-állampolgár vagy a családtag tartózkodási joga megszűnik, ha a tartózkodási jog gyakorlásának feltételeit már nem teljesíti vagy beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt áll. Az érdekházasságok kiszűrése érdekében a Javaslat alapján a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási joga megszűnik akkor is, ha a tartózkodási jog megszerzését követő hat hónapon belül a családi életközösség megszűnt, és azt csak a tartózkodási jog megszerzése érdekében létesítették.

Szülői felügyeleti jogon alapuló tartózkodás esetén a harmadik ország állampolgárságával rendelkező, szülői felügyeleti joggal rendelkező személy tartózkodási joga megszűnik, ha a szülői felügyelet joga megszűnik és más jogcímen e személy további tartózkodásra nem jogosult.

A 15. §-hoz

A tartózkodási jog megszűnését a beutazási és tartózkodási tilalomhoz kapcsolódó esetkör kivételével az eljáró hatóság határozata állapítja meg. A tartózkodási jog megszűnése esetén az EGT-állampolgár és a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag köteles a Magyar Köztársaság területét elhagyni.

A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag nem köteles a Magyar Köztársaság területét elhagyni, ha külön törvény alapján tartózkodásra jogosító engedélyt kap. Ez a szabályozás lehetőséget ad arra, hogy amennyiben a tartózkodási jog a Javaslat alapján megszűnik, de a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény (a továbbiakban új Idtv.) alapján engedélyezhető lenne a tartózkodás (például: humanitárius tartózkodási engedély), akkor a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag az új Idtv. hatálya alá kerül, és nem állhat országelhagyási kötelezettség alatt.

Az állandó tartózkodás joga

A 16. §-hoz

Az új szabályozás egyik legfontosabb vívmánya, a társadalmi kohézió előmozdításának kulcseleme, az állandó tartózkodás jogának biztosítása. A Javaslat – alapesetben – az állandó tartózkodás jogát valamennyi EGT-állampolgár és családtagja számára biztosítja, amennyiben öt évig megszakítás nélkül, jogszerűen Magyarországon tartózkodtak. Ez az új, általános jogosultság nemcsak meghatározott kategóriák számára biztosítja a maradás jogát a gazdasági aktivitás befejeződésével (üzemi balesetet szenvedettek, nyugdíjkorhatárt elért munkavállalók stb.), hanem mindenki számára, aki az ötéves jogszerű tartózkodás feltételét teljesíti.

A Javaslat alapján emellett az a személy is jogosult az állandó tartózkodásra, aki az EGT-állampolgárra vagy a magyar állampolgárra tekintettel fennmaradó tartózkodási joggal rendelkezik és öt éven át megszakítás nélkül, jogszerűen a Magyar Köztársaság területén tartózkodott, valamint az állandó tartózkodásra jogosult szülőnek a Magyar Köztársaság területén született gyermeke is.

A 16. § (2) bekezdése biztosítja, hogy a magyar állampolgárok családtagjainak az állandó tartózkodási jog megszerzése az új szabályozás miatt az előző szabályokhoz képest ne kedvezőtlenebb szabályok mellett történjen. Amennyiben a családtag legalább egy éve magyar állampolgárral családi életközösségben él, illetve a házastárs esetében amennyiben a magyar állampolgár házastársával a házasságot már a kérelem benyújtását megelőzően legalább két éve megkötötte, a családtag állandó tartózkodásra jogosult.

Ha az EGT-állampolgár vagy a családtag a Magyar Köztársaság területén tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott és a Magyar Köztársaság területére három hónapot meghaladó időre visszatér, az állandó tartózkodási jog megszerzéséhez szükséges időtartam újrakezdődik.

A 17. §-hoz

A belső határok nélküli Európa, a határellenőrzés megszűnése nem teszi lehetővé a hatóság számára a beutazás időpontjának pontos ismeretét. A Javaslat felállít ezért egy vélelmet: az ellenkezőjének bizonyításáig a Magyar Köztársaság területén való megszakítás nélküli tartózkodásának első napjának az EGT-állampolgár három hónapot meghaladó tartózkodásának bejelentése, illetőleg a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag három hónapot meghaladó tartózkodása esetén a tartózkodási kártya kiadása iránti kérelem benyújtásának napját kell tekinteni.

Az állandó tartózkodási jog megszerzéséhez vizsgálendő a tartózkodás folyamatossága. A Javaslat alapján nem minősül a tartózkodás megszakításának az évente legfeljebb hat hónapig tartó, a Magyar Köztársaság területén kívüli tartózkodás, valamint a kötelező katonai szolgálat miatti távollét, illetve az egyszeri, legfeljebb tizenkét hónapig folyamatosan fennálló fontos ok, különösen a terhesség, szülés, súlyos betegség, tanulmányok folytatása, szakképzés vagy kiküldetés miatti távollét.

A Javaslat szerint a tartózkodás megszakításának minősül azonban, ha az EGT-állampolgár vagy a családtag felhagy tartózkodási jogának gyakorlásával a Magyar Köztársaság területén (hat hónapot meghaladó időtartamra távozik a Magyar Köztársaság területéről).

A 18. §-hoz

A Javaslát – a hatályos közösségi jognak megfelelően – bizonyos esetekben lehetővé teszi, hogy a Magyar Köztársaság területén keresőtevékenység folytatása céljából tartózkodó EGT-állampolgár az általános ötéves tartózkodási idő letelte előtt állandó tartózkodásra legyen jogosult. A kedvezményezett kör az Irányelvben meghatározott személyi kör (nyugdíjkorhatárt elért személyek, üzemi balesetet szenvedett személyek stb.).

Az állandó tartózkodási jog általános szabályoktól eltérő megszerzésére vonatkozó szabályok alkalmazásában a keresőtevékenység folytatásának időtartamába beszámít az az időszak is, amely alatt az EGT-állampolgár külön törvényben meghatározottak szerint álláskeresőnek minősül, vagy betegség vagy baleset következtében nem folytat keresőtevékenységet.

Az Irányelvből fakadó közösségi jogi követelmény, hogy ha a keresőtevékenység folytatása céljából tartózkodó EGT-állampolgár házastársa magyar állampolgár, az EGT-állampolgár tartózkodási, illetve keresőtevékenység folytatásával kapcsolatos időtartamra vonatkozó feltételek hiányában is állandó tartózkodásra jogosult, ha öregségi vagy korengedményes nyugdíjra szerzett jogosultságot, illetve keresőtevékenységével balesettel vagy egészségkárosodással összefüggő és gyógykezelést igénylő állapota következtében hagyott fel.

Ha az EGT-állampolgár az általános ötéves tartózkodási idő letelte előtt megszerezte az állandó tartózkodás jogát, a családtagjaként tartózkodási joggal rendelkező személy is állandó tartózkodásra jogosult. Ha a Magyar Köztársaságban keresőtevékenységet folytató EGT-állampolgár azt megelőzően meghal, hogy az állandó tartózkodás jogát az általános ötéves tartózkodási idő letelte előtt megszerezte volna, a családtagjaként tartózkodási joggal rendelkező személy állandó tartózkodásra jogosult, ha az EGT-állampolgár a halálát megelőzően két évig megszakítás nélkül a Magyar Köztársaság területén tartózkodott, vagy az EGT-állampolgár halála munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés következménye.

A 19. §-hoz

Az állandó tartózkodási jog megszűnik két év folyamatos távolléttel vagy beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése esetén. Két év folyamatos távollét esetén az állandó tartózkodási jog megszűnését az eljáró hatóság határozattal állapítja meg.

III. fejezet

BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGEK ÉS A TARTÓZKODÁSI JOGOT IGAZOLÓ OKMÁNYOK

A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag számára kiadott vízum

A 20. §-hoz

A Javaslát külön fejezetben tartalmazza az EGT-állampolgárokat és a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagokat terhelő bejelentési kötelezettségeket, valamint a tartózkodási joguk igazolására szolgáló okmányokra vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket. Az eljárások részletes rendjével, továbbá az egyes okmányok tartalmi és formai jellemzőivel kapcsolatos kérdéseket a Javaslát végrehajtási rendelete fogja szabályozni.

A 20. § az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja, illetve a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére kiadott vízumra vonatkozó eljárási jellegű szabályokról rendelkezik azt az esetet figyelembe véve, ha a családtag beutazásához vízumra van szükség. A vízumköteles harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag részére kiadott vízum érvényességi ideje a kiállításától számított hat hónap, azonban a kiadásnál meg kell felelni annak a feltételnek, hogy a vízum érvényességi ideje az úti okmány érvényességi idejét nem haladhatja meg. A már kiadott vízumot érvényteleníteni kell, ha a családtag a beutazásakor már nem rendelkezik érvényes úti okmánnyal vagy már nem tudja igazolni a tervezett tartózkodás célját és körülményeit, továbbá nem rendelkezik megfelelő anyagi fedezettel sem a tervezett tartózkodás időtartamára, sem pedig a származási országba való visszatéréshez vagy egy

olyan harmadik országba történő átutazáshoz, ahová biztosan beengedik, illetve nem képes ezt a fedezetet jogszerűen biztosítani. A kiadott vízumot akkor is érvényteleníteni kell, ha a családtag veszélyt jelent a Magyar Köztársaság közrendjére, belső biztonságára, nemzetközi kapcsolataira vagy a közegészségügyre, így különösen, ha a tagállamok nemzeti adatbázisaiban szereplő ugyanezen okok miatt beutazási tilalmat elrendelő figyelmeztető jelzés hatálya alatt áll.

A vízum kiállítására irányuló eljárás tárgyi költségmentes.

Soron kívüli eljárásnak akkor van helye, ha a kérelmező kiskorú és beutazására gyógykezelés céljából kerül sor. A kiskorú kérelmezőre vonatkozó további szabály, hogy a vízumeljárásban az eljáró hatóság meghallgathatja a cselekvőképes vagy korlátozottan cselekvőképes kiskorút, azonban feltétel, hogy a meghallgatáson törvényes képviselője részt vegyen. Mivel azonban a vízumkérelmeket főszabály szerint a külképviseleteken terjesztik elő, az esetek egy részében gondot okozott az, hogy a kiskorú törvényes képviselője nem tudott megjelenni. E probléma orvoslása érdekében a Javaslat megteremti annak a lehetőségét is, hogy amennyiben a törvényes képviselő valamilyen okból nem tud jelen lenni a meghallgatáson, úgy az azon való részvételre meghatalmazást adhasson más személynek. A törvényes képviselő meghatalmazásával rendelkező más személynek nagykorúnak és cselekvőképesnek kell lennie.

Az Irányelv nem állapít meg szabályokat a vízumeljárással kapcsolatban.

Az EGT-állampolgár három hónapot meghaladó tartózkodásának bejelentése és a bejelentést igazoló okmány, a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag három hónapot meghaladó tartózkodási jogát igazoló okmány

A 21-23. §-hoz

A 21-23. §-ok rögzítik azokra az okmányokra vonatkozó szabályokat, amelyeket az eljáró hatóság három hónapot meghaladó tartózkodás esetén állít ki az EGT-állampolgár és a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag részére.

Az Irányelv 8. cikke értelmében a három hónapnál hosszabb tartózkodási idő tekintetében a fogadó tagállam megkövetelheti az uniós polgártól a megfelelő hatóságoknál történő

bejelentkezést. A bejelentkezés határideje nem lehet rövidebb a megérkezés időpontjától számított három hónapnál.

A Javaslat az Irányelvben megfogalmazott szabályoknak megfelelően az EGT-állampolgárt terhelő bejelentési kötelezettséget ír elő. A korábbi speciális tartózkodási engedély kiadásával szemben az EGT-állampolgártól csak tartózkodásának bejelentése követelhető meg, amely kötelezettségnek az érintett a külön jogszabályban meghatározott okiratok bemutatásával, illetve csatolásával tehet eleget. Amennyiben a feltételek fennállását az EGT-állampolgár igazolja, az eljáró hatóság azonnal kiállítja a tartózkodás bejelentéséről szóló regisztrációs igazolást, amely a bejelentkezés tényét és időpontját tanúsítja. A regisztrációs igazolás érvénytelen, ha az EGT-állampolgár tartózkodási joga megszűnt.

A három hónapot meghaladó tartózkodáshoz az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja, illetve a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja esetében nem elegendő a regisztráció, hanem a beutazástól számított három hónapon belül kérelmezni kell a tartózkodási kártya kiadását. Abban az esetben, ha a tartózkodási kártyát olyan harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag kérelmezi, aki korábban nem a törvény hatálya alá tartozott, de egy EGT-állampolgárral vagy egy magyar állampolgárral kötött házassága révén a törvény hatálya alá került, úgy kérelmét a Javaslat szerinti tartózkodási jogot megalapozó tény keletkezésétől számított három hónapon belül kell benyújtania. A kérelem benyújtásakor be kell mutatni, illetve csatolni kell a külön jogszabályban meghatározott azon okiratokat, amelyek igazolják, hogy a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag eleget tesz a Javaslatban foglalt feltételeknek és jogosult a három hónapot meghaladó idejű tartózkodásra. Az eljáró hatóság a kérelem benyújtásától számított három hónapon belül hoz érdemi döntést, ennek meghozataláig a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási jogát a hatóság által kiadott igazolás tanúsítja.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 33. § (3) bekezdése felsorolja azokat az időtartamokat, amelyek az ügyintézési határidőbe nem számítanak bele, ilyen például a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő vagy a szakhatóság eljárásának időtartama. A Javaslatban előírt három hónapos határidő nem minősül ügyintézési határidőnek, a három hónapba a Ket. 33. § (3) bekezdésében említett eljárások időtartama beleszámít, tehát az érdemi döntés meghozataláig

eltelt idő nem haladhatja meg a három hónapot. Ugyanez a szabály érvényesül az állandó tartózkodási jogot igazoló okmányok kiállításánál is.

A Javaslatban meghatározott feltételek fennállása esetén az eljáró hatóság kiállítja a tartózkodási kártyát, amennyiben azonban a feltételek meglétét a családtag nem tudja igazolni, úgy kérelmét a hatóság határozattal elutasítja. A tartózkodási kártya érvényességi ideje alatt igazolja a tartózkodási jog fennállását.

A Javaslat ezen rendelkezései megfelelnek az Irányelv 9. és 10. cikkei előírásainak azzal az eltéréssel, hogy míg az Irányelv felsorolja azokat a dokumentumokat, amelyeken az eljáró hatóság tartózkodási kártya kiadása iránti érdemi döntése alapul, addig a Javaslat ezeket nem tartalmazza, mivel a benyújtandó okiratok a Javaslat végrehajtási rendeletében kerülnek meghatározásra.

Az Irányelv 11. cikke rendelkezik a tartózkodási kártya érvényességi idejéről. Az Irányelvben rögzített szabályoknak megfelelően a Javaslat előírja, hogy az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére a tartózkodási kártyát úgy kell kiállítani, hogy érvényességi ideje igazodjon az EGT-állampolgár magyarországi tartózkodásának időtartamához. A tartózkodási kártya érvényességének leghosszabb időtartama öt év lehet, figyelembe véve, hogy öt éves megszakítás nélküli és jogszerű tartózkodást követően állandó tartózkodási jog megszerzésére és az ezt igazoló okmány kiadására nyílik lehetőség.

A magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja esetében a tartózkodási kártya érvényességi ideje egységesen öt év.

A tartózkodási kártya érvénytelenségét eredményezi, ha birtokosa a Magyar Köztársaság területén tartózkodási joga gyakorlásával felhagyott, vagy ha tartózkodási joga megszűnt.

Az EGT-állampolgár és a családtag állandó tartózkodási jogát igazoló okmány

A 24-26. §-hoz

A 24-26. §-ok állapítják meg az EGT-állampolgár és a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja, továbbá a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával

rendelkező családtagja részére kiadásra kerülő állandó tartózkodási jogot igazoló okmányok szabályait.

Az Irányelv 19. cikkének (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy kérelemre huzamos tartózkodást igazoló dokumentumot kell kiállítani a feltételeket teljesítő uniós polgárok számára, illetve a 20. cikk (1) bekezdése szerint huzamos tartózkodási kártyát kapnak azon családtagok, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, de huzamos tartózkodásra jogosultak.

A Javaslat az Irányelvnek megfelelően meghatározza, hogy az eljáró hatóság állandó tartózkodási kártyát állít ki az EGT-állampolgár, harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja, illetve a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére, ha az ehhez szükséges feltételeket teljesítik. Az eljárás kérelemre indul, és az eljáró hatóságnak érdemi döntését a kérelem benyújtásától számított három hónapon belül kell meghoznia.

Az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjának és a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjának az állandó tartózkodási kártya kiállítása iránti kérelmét a tartózkodási kártya érvényességi idejének lejártá előtt kell benyújtania. Ha a kérelmező nem tartja be ezt a határidőt, tehát kérelmét a tartózkodási kártya érvényességi idejének lejártá után nyújtja be, és magát kimenteni nem tudja, az állandó tartózkodás jogának fennállását igazolnia kell. Az EGT-állampolgár esetében hasonló határidő nincs megszabva a kérelem benyújtására, mivel a részére kiállított regisztrációs igazolás határozatlan időre érvényes.

Az eljáró hatóság a kérelem benyújtásáról a benyújtással egyidejűleg igazolást ad ki, amely az állandó tartózkodási kártya kiállításáig tanúsítja a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási jogát.

Ha az EGT-állampolgár vagy harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjának, továbbá a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjának a tartózkodási joga megszűnt, a részükre kiadott állandó tartózkodási kártya érvénytelenségét kell megállapítani.

Bejelentési kötelezettségek

A 27-32. §-hoz

A 27-32. §-ok az EGT-állampolgár, az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja, továbbá a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja bejelentési kötelezettségeit szabályozzák. Az Irányelvben a bejelentési kötelezettségekre vonatkozóan nincs előírás, viszont teljesítésük szükséges ahhoz, hogy az eljáró hatóságok megfelelően nyilván tudják tartani a Magyar Köztársaság területén tartózkodási jogukat gyakorló EGT-állampolgárokat, harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjaikat, a magyar állampolgárok harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjait, valamint tartózkodásuk jogcímét.

Az EGT-állampolgár, a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja, illetve a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja első magyarországi lakóhelyét a regisztrációs igazolás, illetve a tartózkodási kártya kiállításával kapcsolatos eljárásban jelenti be. Az eljáró hatóság a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány kiadása céljából az EGT-állampolgár és a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag nyilvántartott személyes adatairól, lakóhelyéről, valamint a regisztrációs igazolás vagy a tartózkodási kártya adatairól értesíti a személyi adat- és lakcímnnyilvántartást vezető szervet. A regisztrációs igazolás, illetve a tartózkodási kártya érvénytelensége esetén az eljáró hatóság az érvénytelenség tényéről értesíti a személyi adat- és lakcímnnyilvántartást vezető szervet.

Ha az EGT-állampolgárnak, a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjának vagy a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjának az úti okmányát, személyazonosító igazolványát vagy tartózkodási jogot igazoló okmányát eltulajdonítják, az megsemmisül vagy elveszik, az érintett köteles ezt bejelenteni. Bejelentési kötelezettség terheli az okmány birtokosát akkor is, ha az érintett az elveszettnek hitt okmányt később megtalálja. Az eljáró hatóság a bejelentésről igazolást állít ki.

Ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag köteles új úti okmányt beszerezni az elveszett, eltulajdonított, megsemmisült vagy lejárt úti okmány helyett. A harmadik ország állampolgárságával

rendelkező családtag az új úti okmány és a bejelentésről szóló igazolás birtokában hagyhatja el az ország területét.

Mivel az EGT-állampolgár a beutazásra és a kiutazásra érvényes személyazonosító igazolvány birtokában is jogosult, elveszett, eltulajdonított, megsemmisült vagy lejárt úti okmánya helyett csak akkor köteles új úti okmányt beszerezni, ha érvényes személyazonosító igazolvánnyal nem rendelkezik.

Az EGT-állampolgár, a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja, valamint a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja a személyes adatok közlésével köteles bejelenteni a vele együtt tartózkodó családtagjának a halálát, valamint a névváltoztatást, ha a haláleset vagy a névváltoztatást eredményező tény a Magyar Köztársaság területén kívül következett be. Ez a bejelentési kötelezettség azt az EGT-állampolgárt vagy a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagot is terheli, aki három hónapot meghaladóan tartózkodik a Magyar Köztársaság területén.

Az EGT-állampolgár vagy a családtag köteles az eljáró hatóságnak bejelenteni azt az esetet, ha tartózkodási jogának gyakorlásával felhagy, mivel a hatóság erről az eseményről más módon nem értesülne.

A családtagot bejelentési kötelezettség terheli abban az esetben, ha tartózkodási jogcímében a Javaslatban meghatározott okokból (annak a személynek a halála, akinek a jogán a tartózkodási joga alapul; a tartózkodási jog gyakorlásával való felhagyás; a házasság érvénytelenítése vagy felbontása) és feltételek alapján került sor. A családtagnak ilyenkor igazolnia kell azt, hogy tartózkodásának további feltételei fennállnak.

Ha az eljáró hatóság engedélyezte annak a személynek a családtagként történő tartózkodását, aki a magyar állampolgárral, illetve az EGT-állampolgárral a kérelem benyújtását közvetlenül megelőzően legalább egy évig egy háztartásban élt, akkor ez a családtag köteles bejelenteni, ha a tartózkodási joga alapjául szolgáló életközösség megszűnt.

Az Irányelv 26. cikkének megfelelően a személyazonosság, illetve a tartózkodás jogszerűségének ellenőrzésére feljogosított hatóság ellenőrizheti, hogy az EGT-állampolgár, valamint a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag rendelkezik-e a tartózkodási jogot igazoló okmánnyal. A hatóság felhívására az érintett köteles az okmányt bemutatni.

Valamennyi tartózkodási jogot igazoló okmányra, így a regisztrációs igazolásra, a tartózkodási kártyára és az állandó tartózkodási kártyára vonatkozóan is hangsúlyozni kell, hogy az Irányelv 25. cikk (1) bekezdésének megfelelően birtoklásuk nem lehet valamilyen jog gyakorlásának vagy adminisztratív formai követelmény teljesítésének az előfeltétele. A tartózkodási jog az okmányok meglététől függetlenül fennállhat, és a tartózkodási jogosultságot bármilyen más bizonyítási eszközzel bizonyítani lehet.

V. fejezet

A SZABAD MOZGÁS JOGÁNAK KÖZRENDI, KÖZBIZTONSÁGI VAGY KÖZEGÉSZSÉGÜGYI OKBÓL TÖRTÉNŐ KORLÁTOZÁSA

A 33. §-hoz

A törvény a hatálya alá tartozó személyek beutazáshoz és tartózkodáshoz való jogának korlátozását kizárólag az Irányelv 27. cikke által megfogalmazott alapelv szerint teszi lehetővé: a közrendi, köz- és nemzetbiztonsági okokból hozott korlátozó intézkedéseknek meg kell felelniük az arányosság elvének, és kizárólag az érintett személyes magatartásán alapulhatnak.

Az alapelv értelmében az egyes korlátozó intézkedések súlyosságának az érintettnek a társadalom valamely alapvető érdekére valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt jelentő magatartásához kell igazodnia. [*Rutili-ügy (36/75)*]

Az alapelv az Európai Bíróság gyakorlatában kialakított követelményeket foglalja össze, melyek értelmében a korlátozó intézkedések nem alapulhatnak az érintett magatartásához közvetlenül nem kapcsolódó, a generális prevenciót szolgáló megfontolásokon. [*Bonsignore-ügy (67/74)*]

A 34. §-hoz

A Javaslat a kényszerintézkedések generális szabályai között tartalmazza a nemzetközi jog fontos alapelvét, a visszaküldés tilalmát (non-refoulement elve). A Javaslat tiltja a törvény hatálya alá tartozó személyek visszairányítását, illetve kiutasítását olyan országba, valamint olyan ország határterületére, ahol az érintett az emberi jogait sértő cselekményeknek lenne kitéve. A közösségi jog alapján csak szűk körben korlátozható az EGT-állampolgárok és a családtagok Magyarországra történő beutazása és tartózkodása, a non-refoulement elve az állami szuverenitás további korlátozását hordozza magában.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának értelmezése szerint az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. cikkében foglalt kínzás tilalmát egy állam azzal is megszegheti, ha egy külföldit olyan országba küld vissza (ad ki vagy utasít ki), ahol a visszaküldöttet kínzás, megalázó vagy embertelen bánásmód fenyegeti.

A 35. §-hoz

A Javaslattal általános felhatalmazást ad az eljáró hatóságnak arra, hogy a Javaslattal által megállapított kötelezettségek teljesítését ellenőrizze. Az ellenőrzési jogosultság egyrészt a törvény hatálya alá tartozó személyek tartózkodási feltételei fennállásának vizsgálatára, másrészt a bejelentési kötelezettségek teljesítésére terjed ki.

A hatóság jogosultságának fontos garanciális korlátját jelenti, hogy az ellenőrzési tevékenység csak a kötelezettségek megszegésére vonatkozó adat felmerülése esetén gyakorolható.

A beléptetés megtagadása és a visszairányítás

A 36. §-hoz

A beléptetés megtagadására, valamint a visszairányítás elrendelésére a Magyar Köztársaság államhatárán kerülhet sor. A beléptetés megtagadását a Javaslattal egy pozitív („rendelkezzen a szükséges dokumentumokkal”), valamint egy negatív feltétel („ne álljon beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt”) hiánya esetén írja elő. A törvény hatálya alá tartozó személyek beléptetését meg kell tagadni, ha nem tesznek eleget a 3. §-ban meghatározott beutazási feltételeknek (pozitív feltétel hiánya), vagy beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt állnak (negatív feltétel hiánya).

Az EGT-állampolgár a beutazáshoz való jogának fennállását személyazonosságának igazolásával tudja bizonyítani. Ha személyazonosságát, valamint EGT-állampolgárságát igazolja – mivel ezt érvényes úti okmányával vagy személyazonosító igazolványával teheti meg –, azzal egyben eleget tesz a Javaslattal előírt beutazási feltételeknek is, ellenkező esetben azonban rá a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni mindaddig, amíg EGT-állampolgárságát nem valószínűsíti.

Az EGT-állampolgár, illetve a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja érvényes úti okmánnyal, valamint – ha beutazásához vízum szükséges – érvényes vízummal, illetve a Javaslattal meghatározott tartózkodási jogot igazoló

okmánnyal vagy más EGT állam által kiállított tartózkodási kártyával utazhat be a Magyar Köztársaság területére. Az EGT-állampolgár, illetve a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja esetében a törvény alkalmazását a „családtagi” jogállás igazolása megalapozza.

Ha az EGT-állampolgár, illetve a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt áll, beléptetését meg kell tagadni.

A beléptetés megtagadása esetén a határforgalmat ellenőrző hatóság határozatban azonnal elrendeli a visszairányítást, amely kötelezést jelent a határterület elhagyására. A visszairányítás lehetséges célországait a Javaslat sorrendben határozza meg.

A visszairányítás végrehajtása iránt főszabály szerint haladéktalanul intézkedni kell. Ez alól – az Irányelv 5. cikk (4) bekezdésének megfelelően – kivételt jelent az az eset, ha a visszairányított személy kérelmezi, hogy hetvenkét órán belül – az Irányelv 25. cikk (1) bekezdésének megfelelően – bármely módon igazolhassa a beutazáshoz való jogának fennállását. Ez az időtartam elegendő arra, hogy az érintett a szükséges dokumentumokat beszerezze, vagy azokat hozzá eljuttassák. A lehetőségek biztosítása ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a szükséges okmányok, iratok beszerzéséről a határforgalmat ellenőrző hatóságnak kell gondoskodnia. A kérelem előterjesztésére értelemszerűen csak abban az esetben van lehetőség, ha a beléptetés megtagadására a beutazás feltételeinek hiányában került sor.

A 37. §-hoz

A visszairányítás azonnali végrehajtása esetén a visszairányított személy köteles a visszairányítás célországába vissza- vagy továbbinduló járművön tartózkodni vagy arra átszállni. Ha a visszairányított visszautaztatása – szállítóeszköz rendelkezésre állása hiányában vagy a beutazáshoz való jog fennállásának igazolása iránti kérelem előterjesztése következtében – nem hajtható végre haladéktalanul, az érintett a visszairányítás végrehajtásáig, de legfeljebb hetvenkét óráig köteles az eljáró hatóság által kijelölt helyen (határátkelő-helyen, repülőtér tranzitvárójában) tartózkodni. A kötelező tartózkodási helyet a visszairányított személy visszautazás céljából bármikor elhagyhatja.

Ha a visszairányított személy a rendelkezésére álló idő alatt a beutazáshoz való jogának fennállását bizonyítja, a visszairányítást elrendelő határozat érvényét veszti, és az érintettet a határforgalmat ellenőrző hatóság belépteti.

Ha a visszairányítás az elrendelésétől számított hetvenkét órán belül nem hajtható végre, a visszairányított személyt – beléptetését követően – az eljáró hatóság kiutasíthatja. A kiutasítás

következtében egyszerűbbé válik a visszautazási kötelezettség végrehajtása, mivel a kiutasítást toloncolás útján kell végrehajtani. A visszairányított személy esetében a kiutasítás végrehajtási jellegét erősíti az is, hogy ez esetben a kiutasítással egyidejűleg nem rendelhető el beutazási és tartózkodási tilalom. Ha a beléptetés megtagadására, valamint a visszairányítás elrendelésére beutazási és tartózkodási tilalom fennállása miatt került sor, a tilalom hatályát a kiutasítás nem érinti.

A beutazási és tartózkodási tilalom

A 38-39. §-hoz

A Javaslat a beutazási és tartózkodási tilalom két típusát különíti el: az önállóan elrendelt, valamint az idegenrendészeti kiutasítással egyidejűleg elrendelt beutazási és tartózkodási tilalmat. Az önállóan elrendelt beutazási és tartózkodási tilalmat – a meghatározott jogcímek alapján – az ismeretlen helyen, illetve nem a Magyar Köztársaság területén tartózkodó személlyel szemben határozattal kell elrendelni. Az önálló jogalap akkor teszi lehetővé a beutazási és tartózkodási tilalom elrendelését, ha az érintett kiutasítására nincs mód. Az idegenrendészeti kiutasítással egyidejűleg elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom ezzel szemben a kiutasítást elrendelő határozat rendszerinti járulékos eleme.

A tilalom a nyilvántartásba vételben realizálódik, amely alapján a határforgalmat ellenőrző hatóság – a beutazásra vonatkozó külön hozzájárulás hiányában – a beléptetést megtagadja.

A bíróság által elrendelt kiutasítás mellékbüntetés magában foglalja a Javaslat szerinti beutazási és tartózkodási tilalom tartalmát: a kiutasítás tartama alatt a kiutasított nem térhet vissza a Magyar Köztársaság területére. A bíróság által elrendelt kiutasítás esetén ezért a beutazási és tartózkodási tilalom fennálltát a nyilvántartásba be kell jegyezni.

Az önállóan elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát az elrendelő hatóság mérlegelési jogkörben határozza meg. A tilalom időtartama az első elrendeléskor három évnél nem lehet hosszabb, s alkalmanként legfeljebb három évvel meghosszabbítható.

A Javaslat fontos garanciális szabálya, hogy a beutazási és tartózkodási tilalmat haladéktalanul meg kell szüntetni, ha elrendelésének oka megszűnt.

A 40. §-hoz

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazáshoz és tartózkodáshoz való jogának korlátozása körében az Európai Unió joga a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóanál kedvezőbb szabályozást követel meg. Erre tekintettel a Javaslattal a törvény hatálya alá tartozó személyekkel szemben elrendelhető idegenrendészeti kiutasítás okait szűk körben határozza meg.

A Javaslattal – az Irányelv 27. cikk (1) bekezdésével, valamint 29. cikkével összhangban – megengedi az esetlegesen járványt okozó, valamint más fertőző betegségekkel összefüggésben a szabad mozgás és tartózkodás jogát korlátozó intézkedések alkalmazását. Az eljáró hatóság kiutasíthatja azt az EGT-állampolgárt vagy családtagot, aki külön jogszabályban meghatározott közegészséget veszélyeztető betegségben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van. A kiutasításra csak akkor kerülhet sor, ha az érintett szándékosan nem veti alá magát a betegségére, illetve fertőzése által indokolt egészségügyi ellátásnak.

A Javaslattal kizárja a kiutasítást, ha a megbetegedés a beutazást követő három hónap elteltével jelentkezik, ezáltal megdönthetetlen vélelmet állít fel amellyel, hogy a betegséget, illetve fertőzést az érintett a beutazását követően szerezte.

A kiutasítás másik esetkörét a közrenddel, közbiztonsággal összefüggő kiutasítási okok képezik. Az eljáró hatóság kiutasíthatja azt az EGT-állampolgárt vagy a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagot, aki az országelhagyási kötelezettségének az előírt határidőn belül nem tett eleget, továbbá aki beutazási vagy tartózkodási jogosultsága fennállásának igazolása során csalárd módon járt el.

A 41-42. §-hoz

Az idegenrendészeti kiutasítással együtt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát a Javaslattal egytől öt évig terjedő intervallumban határozza meg. A közegészségügyi okból elrendelt kiutasítással együtt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom időtartamára a közegészségügyi hatóság tesz javaslatot a betegség, illetve a fertőző vagy kórokozó hordozó állapot fennállására tekintettel.

A szabad mozgás és tartózkodás jogának korlátozását övező jelentős garancia annak lehetősége, hogy az érintett a kiutasítás végrehajtásának napjától számított két év elteltével kérheti a beutazási és tartózkodási tilalom indokoltságának felülvizsgálatát.

Nem rendelhető el beutazási és tartózkodási tilalom a visszairányítás végrehajtásának – a visszairányítottak fel nem róható okból történő – meghiúsulása miatt elrendelt kiutasítás, továbbá kiskorú kiutasítása esetén sem.

A Javaslat az állandó tartózkodási joggal rendelkező személyek kiutasítás elleni védelmét az Irányelv 28. cikk (3) bekezdésének megfelelően tovább erősíti: az idegenrendészeti kiutasítás nem rendelhető el azon EGT-állampolgárokkal és családtagokkal szemben, akik több mint 10 éve jogszerűen tartózkodnak Magyarországon. Ezen személyi kör súlyos közrendi, közbiztonsági okból történő kiutasítása a Büntető Törvénykönyv alapján lehetséges. Emellett kivételes eljárást kell alkalmazni a kiskorú személyekkel szemben családi kapcsolataik védelme érdekében az ENSZ Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezményével összhangban.

A 43. §-hoz

A kétszeres értékelés tilalmának megfelelően a Javaslat kizárja az idegenrendészeti kiutasítás elrendelését olyan cselekmény elkövetése miatt, amelynek elbírálása során a bíróság ítéletében nem szabott ki kiutasítás büntetést. Ez az elv magában foglalja azt is, hogy amely cselekmények nem olyan súlyosak, hogy velük szemben a büntetőjog eszközei alkalmazásának lenne helye (felmentő ítélet születik), azok miatt a szabad mozgás és tartózkodás joga sem korlátozható.

A 44. §-hoz

A Javaslat – az Irányelv 28. cikk (1) bekezdésével összhangban – meghatározza azokat a mérlegelési szempontokat, amelyeket a tartózkodási joggal rendelkező EGT-állampolgárral és családtaggal szembeni idegenrendészeti kiutasítás elrendelése előtt figyelembe kell venni. Vizsgálni kell különösen az elkövetett cselekmény jellegét és súlyát, az érintett személy integrációjának mértékét, életkorát, egészségi állapotát, családi és gazdasági körülményeit, származási országával fennálló tényleges kapcsolatait, valamint tartózkodásának időtartamát.

A 45. §-hoz

A beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló személy beutazását a Javaslat kivételes esetekben lehetővé teszi. Az önállóan elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló személy kizárólag a bíróság kezdeményezésére kiadott hatósági engedély alapján utazhat be a Magyar Köztársaság területére. A kezdeményezésre tipikusan abban az esetben kerülhet

sor, ha a nemzetközi vagy európai uniós kötelezés alapján elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló személlyel szemben a tilalom elrendelését előíró nemzetközi jogi vagy európai uniós aktus alapjául szolgáló cselekmény elbírálása érdekében Magyarországon indul büntetőeljárás.

Az idegenrendészeti kiutasítással együtt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló személy részére a beutazást az elrendelő hatóság – az Irányelv 31. cikk (4) bekezdésének megfelelően – a tilalom indokoltságának felülvizsgálata iránti eljárás során engedélyezi az érintett eljárási jogainak érvényesíthetősége céljából.

A 46-47. §-hoz

Az idegenrendészeti kiutasítást, valamint a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye. A Javaslat a határozatok bírósági felülvizsgálatát teszi csak lehetővé, melyre speciális eljárási szabályokat is megfogalmaz. Biztosítja a gyors eljárást: az eljáró bíróság a felülvizsgálat iránti keresetet a keresetlevél beérkezésétől számított nyolc napon belül bírálja el. Az érintett eljárási jogai gyakorlásának biztosítása érdekében személyes meghallgatást kérhet.

A bíróság reformatórius joggal rendelkezik, azaz a határozatot megváltoztathatja.

Az idegenrendészeti kiutasítással együtt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló személy – az Irányelv 32. cikkében foglaltakkal összhangban – egészségi állapotára tekintettel kérheti a tilalom törlését. Ezen kérelemről az eljáró hatóság három hónapon belül határoz.

A kiutasítás végrehajtása

A 48-49. §-hoz

A non-refoulement elvre a kiutasítás végrehajtásakor is figyelemmel kell lenni, mely szerint a hatóságnak vizsgálnia kell, hogy az az ország, amelynek területére a kiutasítás történik, biztonságos ország-e.

Az idegenrendészeti kiutasítás végrehajtásának törvényessége felett a büntetés-végrehajtási bíró őrködik. A büntetés-végrehajtási bíró kiutasítási akadály megállapítása iránti eljárásának a kiutasítás végrehajtására halasztó hatálya van.

A Javaslat – az Irányelv 33. cikk (2) bekezdésével összhangban – garanciális szabályként előírja, hogy ha a kiutasítási ítélet végrehajtására – a szabadságvesztés büntetés kivételével – az ítélet meghozatalától számított több mint két évig nem került sor, a bíróság – az eljáró

hatóság kezdeményezésére – az ítéletet felülvizsgálja, és ha a kiutasított körülményeiben lényeges változás következett be, illetve az érintett személy jelentős és tényleges veszélyt nem jelent a közrendre és közbiztonságra, a kiutasítást törli.

A kitoloncolás

Az 50. §-hoz

A Javaslat rendelkezései szerint elrendelt idegenrendészeti kiutasítást minden esetben a kiutasított személy hatósági kikísérésével, kitoloncolásával kell végrehajtani. A kitoloncolás ezért az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő határozat állandó tartalmi eleme.

A kitoloncolást elrendelő határozat végrehajtásának felfüggesztése nem kérhető, a foganatosítás módja ellen azonban a kiutasított személy végrehajtási kifogást terjeszthet elő.

A kitoloncolási őrizet

Az 51. §-hoz

A Javaslat szerint kiutasított és kitoloncolt személyt – tekintettel a Javaslatban meghatározott kiutasítási okok szűk körére – a kitoloncolás végrehajtásának biztosítása érdekében minden esetben őrizetbe kell venni. Az őrizet kitoloncolási őrizet jellegét erősíti rövid időtartama is: az eljáró hatóság legfeljebb hetvenkét órára rendelheti el, melyet a bíróság a kitoloncolás végrehajtásáig, de legfeljebb harminc napra hosszabbíthat meg. Kiskorút nem lehet kitoloncolási őrizetbe venni.

A kitoloncolási őrizet végrehajtására vonatkozó garanciaként fogalmazza meg a Javaslat az azonnali megszüntetés okait: az elrendelés oka megszűnését, a végrehajtás megghiúsulását, valamint az elrendeléstől számított harminc nap elteltét.

A kifogás

Az 52-53. §-hoz

A kitoloncolási őrizetet elrendelő határozat ellen fellebbezésnek nincs helye, az érintett a határozat bírósági felülvizsgálata iránt az elrendeléstől számított hetvenkét órán belül kifogást nyújthat be. A kifogás benyújtása alapjául szolgálhat az őrizet végrehajtására vonatkozó törvényi rendelkezések, a fogvatartott személy jogainak megsértése is.

A kifogás elbírálására a Javaslát a szabadságkorlátozás súlyának megfelelően rövid határidőket szab.

A kitoloncolási őrizet bírósági meghosszabbítása

Az 54. §-hoz

A kitoloncolási őrizet meghosszabbítását az eljáró hatóság köteles az őrizetbe vételt követő huszonnégy órán belül indítványozni az illetékes helyi bíróságnál. A kényszerintézkedés szabadságelvonás tartalmára tekintettel a bíróság a meghosszabbítás iránti indokolt indítványról haladéktalanul határoz.

A bírósági eljárás közös szabályai

Az 55-56. §-hoz

Az őrizetet elrendelő határozat felülvizsgálata iránti kifogás, illetve az őrizet hetvenkét órán túli meghosszabbítása iránti indítvány elutasítása res iudicatát teremt, azaz ugyanazon alapon újabb kifogás, illetve indítvány nem terjeszthető elő.

A Javaslát az érintett EGT-állampolgár és családtag számára a bírósági eljárás szabályai között számos eljárási jogot fogalmaz meg. A bíróság ügygondnokot rendel annak az EGT-állampolgárnak, illetve családtagnak, aki a magyar nyelv ismerete hiányában eljárási jogai érvényesítésére nem képes, és képviselétéről meghatalmazás útján sem tud gondoskodni.

A Javaslát széles körben biztosítja a kitoloncolási őrizetbe vett személy számára a személyes megjelenés, illetve meghallgatás lehetőségét. A bizonyítékok előterjesztésére, illetve a bizonyítékok megismerésének biztosítására vonatkozó rendelkezések eleget tesznek a tisztességes eljárás alkotmányos alapelveinek.

Az 57. §-hoz

A Javaslát szabályozza a bíróság határozatának az érintettekkel történő közlését. A közlésnek – eljárási szerepük betöltésének biztosítása érdekében – ki kell terjednie az EGT-állampolgár, illetve a családtag meghatalmazott képviselőjére, illetve ügygondnokára is.

Az eljárás alatt álló személyek helyzetének megkönnyítése érdekében a Javaslát a bírósági eljárás költségei alól tárgyi mentességet biztosít.

Az őrizet végrehajtása

Az 58. §-hoz

A Javaslát biztosítja a kitoloncolási őrizetbe vett személy számára, hogy jogi és ténybeli helyzetéről, jogosultságairól és kötelezettségeiről teljes körű tájékoztatást kapjon. A szabadságelvonással járó kényszerintézkedés alkalmazásakor kiemelkedően fontos, hogy az érintett élhessen alkotmányos és eljárási jogaival, s tisztában legyen a szabadságelvonás okával és jogi alapjával.

Az 59. §-hoz

A Javaslát tartalmazza a kitoloncolási őrizetbe vett személy elhelyezésére, ellátására, valamint az őrizet végrehajtása alatt fennálló jogaira, továbbá magatartásszabályaira vonatkozó alapvető rendelkezéseket. A részletszabályokat a Javaslátban megfogalmazott felhatalmazó rendelkezéseknek megfelelően a végrehajtási jogszabályok tartalmazzák.

Arcképmás és ujjnyomat rögzítése

A 60. §-hoz

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazáshoz és tartózkodáshoz való jogát korlátozó kényszerintézkedés végrehajtásának biztosítása érdekében a Javaslát előírja az eljáró hatóság számára a kiutasított, illetve a kiutasítással együtt elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló személy arcképmásának, valamint ujjnyomatának rögzítését.

Az önállóan elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló személy arcképmása és ujjnyomata a tilalom elrendelésekor nem rögzíthető, tekintettel arra, hogy az önálló tilalom csak ismeretlen helyen vagy külföldön tartózkodó személlyel szemben rendelhető el.

A tartózkodási jog korlátozásának közös szabályai

A 61-62. §-hoz

A Javaslát meghatározza a kiutasítást, illetve a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő határozat kötelező tartalmi elemeit.

A kiutasítással összefüggésben felmerülő költségek viselésére a Javaslát elsősorban a kiutasított személyt kötelezi. Amennyiben a kiutasított más jogán – családtagként –

tartózkodik a Magyar Köztársaság területén, a kiutasítási költségeket másodsorban az az EGT-állampolgár vagy magyar állampolgár köteles megfizetni, akinek a jogán a családtag tartózkodik. Végző soron – ha a költségek viselésére kötelezett személyek nem rendelkeznek a szükséges forrásokkal – az eljáró hatóság a kiutaztatás költségét megelőlegezi, ami azonban nem mentesíti a kötelezettet a költségek megfizetése alól.

A személykörözés elrendelése

A 63. §-hoz

A személykörözés elrendelésére a közbiztonság biztosítása érdekében akkor kerülhet sor, ha a kitoloncolási őrizetbe vett EGT-állampolgár vagy családtag az őrizetből megszökött, vagy a visszairányított személy a határterületen számára kijelölt tartózkodási helyről ismeretlen helyre távozott.

A személykörözést akkor is el kell rendelni, ha a visszairányított személy a kijelölt tartózkodási helyről – e szándékának jelzése nélkül – visszautazás céljából távozott ismeretlen helyre, tekintettel arra, hogy az eljáró hatóság nem bizonyosodhatott meg arról, hogy a visszairányított személy nem lépte-e át a Magyar Köztársaság államhatárát. Abban az esetben, ha a fenti körözött személy a határátkelőhelyen újból belépésre jelentkezik, bebizonyosodik, hogy a kijelölt tartózkodási helyet visszautazás céljából nem a Magyar Köztársaság határának tiltott átlépése útján hagyta el: a Javaslat szerint a körözést vissza kell vonni, mivel elrendelésének oka megszűnt.

A személy- és tárgykörözésről szóló törvényben meghatározott illetékességi szabálytól eltérően a körözést elrendelő, illetve visszavonó határozatot az elrendelő hatóság székhelye szerint illetékes rendőrkapitánysághoz kell megküldeni.

A kiutazás korlátozása

A 64. §-hoz

A Javaslat korlátozza a kiutazáshoz való jogát annak az EGT-állampolgárnak, valamint családtagnak, akivel szemben a büntetőeljárás keretében jogerős személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedést rendeltek el. A korlátozás az úti okmány visszatartása útján valósul meg, melynek során az úti okmány az eljáró hatóság birtokába kerül.

Felelősségi szabályok

A 65-68. §-hoz

A Javaslát megfogalmazza a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagokat szállító légi, vízi vagy közúti fuvarozó azon kötelezettségét, mely szerint köteles előzetesen megbizonyosodni arról, hogy utasa rendelkezik-e érvényes úti okmánnyal. A vasúti fuvarozóra ez a kötelezettség nem terjed ki.

Valamennyi fuvarozó – beleértve a vasútit is – köteles gondoskodni annak a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagnak a haladéktalan visszaszállításáról, akinek beléptetése vagy továbbutazása nem lehetséges, illetve akit Magyarországra visszairányítottak.

A fuvarozó felelőssége kiterjed a családtag visszaszállításig terjedő időszakban történő tartózkodása költségeinek viselésére is.

Az úti okmány ellenőrzésére vonatkozó kötelezettség megszegése esetén az eljáró hatóság a fuvarozót közrendvédelmi bírsággal sújtja. A fuvarozó mentesül azonban a bírság megfizetésének kötelezettsége alól, ha bizonyítja, hogy az ellenőrzési kötelezettsége teljesítése során kellő gondossággal járt el.

A Javaslát a fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közlésére vonatkozó kötelezettségéről szóló 2004. április 29-i, 2004/82/EK tanácsi irányelv 3. cikk (1) bekezdésével összhangban olyan kötelezettséget állapít meg a fuvarozók részére, amely szerint a külső határokon a személyek ellenőrzéséért felelős hatóságok kérésére a check-in befejezésekor információt nyújtsanak azon utasokról, akiket egy engedélyezett határátkelőhelyig szállítanak, ahol az említett személyek beutaznak a tagállam területére.

A Javaslát közrendvédelmi bírság kiszabásáról rendelkezik a légi fuvarozó utasadat-szolgáltatási kötelezettségének megszegése, továbbá a munkáltató EGT-állampolgár vagy családtag foglalkoztatásával összefüggő bejelentési kötelezettségének elmulasztása esetére is.

V. Fejezet

AZ ELJÁRÁS KÖZÖS SZABÁLYAI

A 69-74. §-hoz

A Ket. 13. § (2) bekezdés c) pontjának megfelelően a Javaslatban szabályozott eljárásokban a Ket. szabályait kell alkalmazni, amennyiben a Javaslat eltérően nem rendelkezik. A Javaslat 69-74. §-a azokat a közös eljárási szabályokat tartalmazza, amelyek a Ket. szabályaitól eltérnek. Ezek a következők:

- a) a kérelemre indult eljárásokban az ügyfélnek kérelme előterjesztésekor, valamint a regisztrációs igazolás kiadása érdekében az eljáró hatóság előtt személyesen meg kell jelennie;
- b) a hiánypótlási felhívást az ügyfél részére az eljáró hatóság azonnal átadja;
- c) azokban az eljárási cselekményekben, ahol az ügyfél személyes megjelenése kötelező, nincs helye elektronikus ügyintézésnek;
- d) a döntések közlésével kapcsolatos szabályok;
- e) ha a Javaslat a határozattal szembeni fellebbezést kizárja, nincs helye újrafelvételi eljárásnak és méltányossági eljárásnak sem;
- f) a másodfokon eljáró hatóság által hozott elsőfokú végzésekkel szemben nincs helye fellebbezésnek;
- g) a vízum kiadására irányuló eljárásban a fordítási és tolmácsolási költséget, továbbá a jeltolmácsolás költségét a kérelmező viseli;
- h) hivatalból indult eljárás során – halaszthatatlan esetben – az eljáró hatóság kirendelő végzés hiányában is igénybe vehet tolmácsot a hatóság és a tolmács között létrejött szerződés alapján.

VI. Fejezet

AZ ADATKEZELÉS

A VI. Fejezet tartalmazza az EGT-állampolgárok és a családtagok adatainak kezelésével, valamint nyilvántartásával kapcsolatos szabályokat a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően.

A 75. §-hoz

A tartózkodás jogszerűségének nyomon követése érdekében az idegenrendészeti hatóság az EGT-állampolgárok és a családtagok tartózkodási jogát igazoló okmányokról, a kiutasított vagy beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló, a személyes szabadságukban korlátozott, valamint az úti okmányuk, illetve személyazonosító okmányuk elvesztését bejelentő EGT-állampolgárokról és családtagokról nyilvántartást vezet. Adatvédelmi szempontból garanciális jelentősége van annak, hogy e nyilvántartások a központi idegenrendészeti nyilvántartás elkülönített részei. A (2) bekezdés meghatározza, hogy a központi idegenrendészeti nyilvántartást kezelő szerv a személyi adat- és lakcímnnyilvántartással való kapcsolattartás, valamint a bűnüldöző hatóságok részére történő adatszolgáltatás céljából mely adatokat kezelheti.

A 76. – 78. és 80. §-hoz

E rendelkezések meghatározzák, hogy a résznyilvántartások mely adatokat tartalmazzák, valamint azt, hogy ezek az adatok meddig kezelhetőek.

A 78. § (2) bekezdése lehetőséget ad arra, hogy a beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló személy saját nyilvántartott adatairól tájékoztatást kapjon. A tájékoztatást csak nemzetbiztonsági és bűnüldözési érdekből lehet korlátozni vagy megtagadni. E döntést a hatóságnak meg kell indokolnia.

A 79. §-hoz

A konzuli védelem biztosítása érdekében a nemzetközi szerződésekben meghatározott értesítési kötelezettség teljesítésének biztosítása céljából a személyes szabadságukban

korlátozott, továbbá rendkívüli eseményekben (haláleset, baleset) érintettekkel kapcsolatban a hatóság nyilvántartást vezet.

A 81. §-hoz

A 81. § rögzíti, hogy a nyilvántartásokból törvényben meghatározott feladataik ellátása céljából mely hatóságok részére szolgáltatható adat. A (2) bekezdés a munkaügyi hatósággal kapcsolatos szűkítést tartalmaz, e szerint a munkaügyi hatóság csak arra a személyre vonatkozó adatot igényelhet, akit a Magyar Köztársaság más elbánásban részesít, mint amit a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK rendelet 1-6. cikke előír. Azon személyekre nézve tehát, akik minden korlátozás nélkül munkát vállalhatnak, a munkaügyi hatóság nem igényelhet adatot. A (3) bekezdés biztosítja, hogy nemzetközi kötelezettség alapján az eljáró hatóság adatot szolgáltathasson az adat átvételére jogosult szerv részére. A (4) bekezdés lehetővé teszi, hogy a Javaslat alapján kezelt adatok – személyazonosításra alkalmatlan módon – statisztikai célra felhasználhatók legyenek. A Központi Statisztikai Hivatal részére statisztikai célú adatkezelés érdekében az adatok személyazonosításra alkalmas módon is átadhatók.

A 82. §-hoz

A 82. § meghatározza, hogy az eljáró hatóság az EGT-állampolgár, valamint a családtag tartózkodási joga fennállásának ellenőrzése céljából mely más hatóságok által vezetett nyilvántartásokból igényelhet adatot. A 81. §-hoz hasonlóan szűkítést tartalmaz a szabályozás, a munkavállalási engedéllyel rendelkezők nyilvántartásából az eljáró hatóság csak akkor igényelhet adatot, ha az EGT-állampolgárt vagy a családtagot a Magyar Köztársaság más elbánásban részesíti, mint amit a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK rendelet 1-6. cikke előír.

A 83. §-hoz

A 83. § a hatóságok tájékoztatási kötelezettségeit határozza meg, biztosítva ezzel a személyes adatok változásának, valamint a tartózkodási jog megszűnésének nyomon követését.

A 84. – 85. §-hoz

E rendelkezések előírják, hogy Javaslát alapján teljesített adatszolgáltatásról adattovábbítási nyilvántartást kell vezetni. Ezáltal az érintettnek lehetősége van megismerni, hogy adatszolgáltatás alanya volt-e.

VIII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

A 87. §-hoz

A törvény 2007. január 1-jén lép hatályba. Mivel a Javaslát 3. § (6) és (7) bekezdése olyan szabályokat tartalmaz, amelyeket a Magyar Köztársaságnak a schengeni térséghez való csatlakozás időpontjától kell alkalmazni, e rendelkezések csak a schengeni vívmányok teljeskörű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon lépnek hatályba.

Átmeneti rendelkezések

A 88. §-hoz

A 88. § az átmeneti rendelkezéseket tartalmazza, mivel az EGT-állampolgárok és a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagok a törvény hatálybalépését megelőzően az Idiv. személyi hatálya alá tartoztak.

Az EGT-állampolgárt a részére a törvény hatálybalépését megelőzően kiadott tartózkodási vízum, tartózkodási engedély vagy EGT tartózkodási engedély érvényességi idejének lejártáig megilletik a regisztrációs igazolással rendelkezők jogai. E rendelkezés biztosítja azt, hogy a törvény hatálybalépésével az ilyen engedéllyel rendelkező EGT-állampolgárnak ne kelljen okmányt cserélni. Ugyanakkor a tartózkodási vízummal vagy tartózkodási engedéllyel rendelkező EGT-állampolgár kérelmére az eljáró hatóság az engedély érvényességi ideje alatt a Javaslátban meghatározott tartózkodási jogot igazoló okmányt állít ki.

A családtag részére a törvény hatálybalépését megelőzően kiadott tartózkodási vízum, tartózkodási engedély, bevándorlási és letelepedési engedély az érvényességi idejének lejártáig a fenti engedélyek által tanúsított jogállás szerinti tartózkodásra jogosít. Az EGT-állampolgárhoz hasonlóan az okmány kérelemre a családtag esetén is a Javaslatban meghatározott tartózkodási jogot igazoló okmányra cserélhető.

A letelepedési vagy bevándorlási engedéllyel rendelkező EGT-állampolgár vagy családtag kérelmére – a feltételek vizsgálata nélkül – állandó tartózkodási jogot igazoló okmányt kell kiállítani.

Az (5) bekezdés biztosítja, hogy a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő tartózkodási vagy letelepedési engedély kérelmekkel kapcsolatos eljárásokban a Javaslat kedvezőbb rendelkezései kerüljenek alkalmazásra.

Ugyanez vonatkozik az EGT-állampolgárral és a családtaggal szemben e törvény hatálybalépése előtt az Idiv. alapján elrendelt őrizetre. A Javaslat szabályainak megfelelően, ha az őrizet elrendelésétől számított harminc nap eltelt, az őrizetet a törvény hatálybalépésének napján meg kell szüntetni.

Az átmeneti rendelkezések figyelembe veszik a Bolgár Köztársaság, valamint Románia Európai Unióhoz való csatlakozását is, ezért a (7) bekezdés biztosítja, hogy amennyiben az Idiv. alapján elrendelt őrizet elrendelésétől számított harminc nap eltelt, az őrizetet a törvény hatálybalépésének napján meg kell szüntetni. A törvény hatálybalépésének napján érvényét veszti a Bolgár Köztársaság, valamint Románia állampolgáraival és harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjaival szemben az idegenrendészeti hatóság által az Idiv. alapján elrendelt kiutasítás, valamint az azzal együtt, illetve önállóan elrendelt beutazási és tartózkodási tilalom, mivel a Javaslat alapján ennek elrendelési feltételei megváltoztak.

Módosuló rendelkezések

A 89. §-hoz

A Javaslat módosítja az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvényt annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, valamint a letelepedett számára is biztosított legyen, hogy társadalmi szervezet ügyintéző és képviseleti szervének tagjává válhasson. A módosítás az Irányelv 24. cikkében, valamint a 2003/109/EK irányelv 11. cikk (1) bekezdés g) pontjában előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 90. §-hoz

A Javaslattal módosítja a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvényt annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy a gyülekezési jog gyakorlása keretében békés összejövetelek, felvonulások és tüntetések szervezőjévé válhasson. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 91. §-hoz

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben (a továbbiakban: Avtv.) az Európai Gazdasági Térségre való hivatkozás pontosításra szorul. A Javaslattal a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében módosítja az Avtv.-t.

A 92. §-hoz

A Javaslattal módosítja a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvényt (a továbbiakban: Ápt.) annak érdekében, hogy pontosításra kerüljön: az állampolgársági kérelemhez csatolt idegen nyelvű okiratot milyen esetben kell hiteles magyar nyelvű fordítással és diplomáciai felülhitelesítéssel ellátni.

Az Ápt. 23. § (1) bekezdése meghatározza, hogy a törvény alkalmazása szempontjából a lakóhellyel rendelkező nem magyar állampolgárok közül kik azok, akik Magyarországon laknak. A Javaslattal e rendelkezést módosítja annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek esetében is egyértelmű legyen, hogy ki az, aki Magyarországon lakik.

A 93. §-hoz

A menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvényben (a továbbiakban: Met.) az Európai Gazdasági Térség tagállamára való hivatkozás pontosításra szorul. A Javaslattal a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében módosítja a Met.-et.

A 94. §-hoz

A Javaslát módosítja a jogtanácsosi tevékenységről szóló 1983. évi 3. törvényerejű rendeletet annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is lehetővé váljon, hogy a jogtanácsosi névjegyzékbe bejegyzésre kerüljön, illetve jogi előadóként foglalkoztatható legyen. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 95. §-hoz

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 102. § (2) bekezdése meghatározza, hogy ki minősül Magyarországon élő nem magyar állampolgárnak. A Javaslát e rendelkezést módosítja annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek is e körbe tartozzanak. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 96. §-hoz

A Javaslát módosítja a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényt (a továbbiakban: Flt.) annak érdekében, hogy a letelepedett, valamint – törvény, illetve kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában – a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen az engedély nélküli magyarországi munkavégzés. A módosítás az Irányelv 24. cikkében, valamint a 2003/109/EK irányelv 11. cikk (1) bekezdés a) pontjában előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja. Az Flt.-ben az Európai Gazdasági Térség tagállamára való hivatkozás pontosításra szorul. A Javaslát a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében meghatározza, hogy az Flt. alkalmazásában mely államokat kell az Európai Gazdasági Térség tagállamának tekinteni.

A 97. §-hoz

A Javaslát módosítja a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvényt annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy ügykezelői feladatkörre – a fontos és bizalmas ügykezelői munkaköröket, valamint a vezetői megbízás esetét kivéve – közszolgálati jogviszonyt

létesíthessen. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 98. §-hoz

A Javaslat kiterjeszti a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény hatályát a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre, és ennek megfelelően pontosítja a nyilvántartás tartalmát.

A 99. §-hoz

A Javaslat módosítja a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvényt annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, valamint a letelepedett is jogosult legyen térítésmentes terhesgondozásra. A módosítás az Irányelv 24. cikkében, valamint a 2003/109/EK irányelv 11. cikk (1) bekezdés d) pontjában előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 100. §-hoz

A Javaslat kiterjeszti a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) hatályát a letelepedési engedéllyel rendelkezőkről a letelepedettekre. Ezzel az ideiglenes letelepedési engedéllyel rendelkezők, valamint az EK letelepedési engedéllyel rendelkezők is a Szocvtv. hatálya alá kerülnek, és megvalósul a 2003/109/EK irányelv 11. cikk (1) bekezdés d) pontjának való megfelelés.

A módosítással a Szocvtv. hatálya kiterjed továbbá a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személynek, valamint a magyar állampolgárnak a Javaslat 2. § b) pontjában meghatározott családtagjára is, ha az ellátás igénylésének időpontjában a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik. Ez az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 101. §-hoz

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 110. §-a meghatározza, hogy a nem magyar állampolgár kiskorú milyen esetekben tanköteles Magyarországon. A Javaslat 101. §-a e rendelkezést módosítja annak érdekében, hogy a tankötelezettség vonatkozzon a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre is. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 102. §-hoz

A Javaslat módosítja az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvényt annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is lehetővé váljon, hogy írnok, illetve fizikai alkalmazott legyen. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 103. §-hoz

A Javaslat módosítja a szabadalmi ügyvivőkről szóló 1995. évi XXXII. törvényt (a továbbiakban: Szütv.) annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy a Magyar Szabadalmi Ügyvivői Kamara tagjává válhasson, illetve bejegyzésre kerülhessen a szabadalmi ügyvivőjelöltek névjegyzékébe. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A Szütv.-ben az Európai Gazdasági Térségben részes államra való hivatkozás pontosításra szorul. Ezt a Javaslat a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A 104. §-hoz

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) meghatározza, hogy a törvény alkalmazása szempontjából kit kell belföldi illetőségű magánszemélynek tekinteni. A Javaslat e rendelkezést módosítja annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek is belföldi illetőségű magánszemélynek minősüljenek.

Az Szjativ.-ben az Európai Gazdasági Térség tagállamára való hivatkozás pontosításra szorul. Ezt a Javaslát a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A 105. §-hoz

A Javaslát módosítja a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvényt annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy bizonyos feltételek teljesülése esetén kamarai tagság nélkül végezhesen építészeti tevékenységet, illetve hogy kamarai tag lehessen. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 106. §-hoz

A Javaslát kiterjeszti a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvtv.) hatályát a letelepedési engedéllyel rendelkezőkről a letelepedettekre. Ezzel az ideiglenes letelepedési engedéllyel rendelkezők, valamint az EK letelepedési engedéllyel rendelkezők is a Gyvtv. hatálya alá kerülnek, és megvalósul a 2003/109/EK irányelv 11. cikk (1) bekezdés d) pontjának való megfelelés.

A módosítással a Gyvtv. hatálya kiterjed továbbá a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személynek, valamint a magyar állampolgárnak a Javaslát 2. § b) pontjában meghatározott családtagjára is, ha az ellátás igénylésének időpontjában a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik. Ez az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 107. §-hoz

Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvényben az Európai Gazdasági Térségre való hivatkozás pontosításra szorul. Ezt a Javaslát a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A 108. §-hoz

A Javaslat módosítja az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvényt annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy igazságügyi szakértőnek, szakértőjelöltnek, – a bírósági jegyzőkönyvvezető és a cégszerkesztő kivételével – írnoknak és fizikai dolgozónak kinevezhessék. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 109. §-hoz

A Javaslat módosítja az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényt annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy településtervezési tevékenységet végezhesen. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 110-113. §-hoz

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) és az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) meghatározza, hogy az adott törvény alkalmazása szempontjából kit kell belföldinek, illetve magyar állampolgárnak tekinteni. A Javaslat e rendelkezéseket módosítja annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek is belföldinek, illetve magyar állampolgárnak minősüljenek.

A Tbj.-ben, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvényben, a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeiről és kereskedelmi képviselőiről szóló 1997. évi CXXXII. törvényben, valamint az Eütv.-ben az Európai Gazdasági Térségre, illetve tagállamára való hivatkozás pontosításra szorul. Ezt a Javaslat a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A 114. §-hoz

A Javaslát módosítja a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvényt annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is lehetővé váljon, hogy fegyveres biztonsági őr, illetve mezőőr legyen. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 115. §-hoz

A Javaslát módosítja az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvényt (a továbbiakban: Ütv.) annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy az ügyvédi kamara tagjává válhasson. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

Az Ütv.-ben az Európai Gazdasági Térség tagállamára való hivatkozás pontosításra szorul. Ezt a Javaslát a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A 116. §-hoz

A Javaslát kiterjeszti a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényben (a továbbiakban: Fotv.) meghatározott fogyatékosági támogatásra jogosultak körét a letelepedési engedéllyel rendelkezőkről a letelepedettekre. Ezzel az ideiglenes letelepedési engedéllyel rendelkezők, valamint az EK letelepedési engedéllyel rendelkezők is jogosultak lesznek a fogyatékosági támogatásra, és megvalósul a 2003/109/EK irányelv 11. cikk (1) bekezdés d) pontjának való megfelelés.

A módosítással a Fotv.-ben meghatározott fogyatékosági támogatásra jogosult lesz továbbá a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személynek, valamint a magyar állampolgárnak a Javaslát 2. § b) pontjában meghatározott családtagja is, ha az ellátás igénylésének időpontjában a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik. Ez az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 117. §-hoz

A Javaslat kiterjeszti a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cstv.) hatályát a letelepedési engedéllyel rendelkezőkről a letelepedettekre. Ezzel az ideiglenes letelepedési engedéllyel rendelkezők, valamint az EK letelepedési engedéllyel rendelkezők is a Cstv. hatálya alá kerülnek, és megvalósul a 2003/109/EK irányelv 11. cikk (1) bekezdés d) pontjának való megfelelés.

A módosítással a Cstv. hatálya kiterjed továbbá a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló 1612/68/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személynek, valamint a magyar állampolgárnak a Javaslat 2. § b) pontjában meghatározott családtagjára is, ha az ellátás igénylésének időpontjában a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik. Ez az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 118. és 119. §-hoz

A vízi közlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvényben, valamint az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvényben az Európai Gazdasági Térség tagállamára való hivatkozás pontosításra szorul. Ezt a Javaslat a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A 120. §-hoz

A külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvényben a tagállam fogalmának meghatározása pontosításra szorul. Ezt a Javaslat a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A módosítással meghatározásra kerül továbbá a tagállam állampolgárával azonos megítélés alá esők köre. Ide tartozik a letelepedett, a tagállam állampolgárának, valamint a magyar állampolgárnak a Javaslat 2. § b) pontjában meghatározott családtagja és a kutatás céljából tartózkodási vízummal, illetve tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár. Ez a rendelkezés az Irányelv 24. cikkének, a 2003/109/EK irányelv 11. cikk (1) bekezdés c) pontjának és a harmadik országbeli állampolgároknak az Európai Közösség

területén folytatott tudományos kutatás céljából való fogadására vonatkozó külön eljárásról szóló 2005/71/EK tanácsi irányelv 12. cikk *a)* pontjának való megfelelést szolgálja.

A 121. §-hoz

Az európai üzemi tanács létrehozásáról, illetve a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról szóló 2003. évi XXI. törvényben az Európai Gazdasági Térség államára való hivatkozás pontosításra szorul. Ezt a Javaslat a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A 122. §-hoz

A Javaslat kiterjeszti a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvényben (a továbbiakban: Jstv.) meghatározott támogatásra jogosultak körét a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre. Ez az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja. A módosítással a Jstv.-ben meghatározott támogatásra jogosult lesz a humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező személy is.

A módosítás a jövedelmi és vagyoni helyzetére tekintet nélkül rászorultak körét kiterjeszti a hontalankénti elismerését kérő, továbbá az ideiglenes vagy kiegészítő védelemben részesítését kérő személyre.

A Jstv.-ben az Európai Gazdasági Térség tagállamára való hivatkozás pontosításra szorul. Ezt a Javaslat a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A 123. §-hoz

A Javaslat módosítja a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvényt (a továbbiakban: Motv.) annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy a Motv. szerinti nyilvántartásba vételét kérhesse. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A Motv.-ben az Európai Gazdasági Térség tagállamára való hivatkozás pontosításra szorul. Ezt a Javaslat a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A 124. §-hoz

A Javaslat módosítja a Nemzeti Akkreditáló Testület szervezetéről, feladat- és hatásköréről, valamint eljárásáról szóló 2005. évi LXXVIII. törvényt (a továbbiakban: Natv.) annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is lehetővé váljon, hogy a Nemzeti Akkreditáló Testület elnökévé választható legyen, illetve hogy az Akkreditálási Tanács tagja legyen. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A 125. §-hoz

A Javaslat módosítja a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvényt (a továbbiakban: Szvmtv.) annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy személy- és vagyonvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenységet végezhesen. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

A módosítással a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében meghatározásra kerül továbbá az Szvmtv.-ben szerepelő EGT-tagállam fogalma.

A 126. §-hoz

A Javaslat módosítja a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvényt (a továbbiakban: Ftv.) annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytasson államilag támogatott vagy költségtérítéses képzésben. A módosítás az Irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálja.

Az Ftv.-ben az Európai Gazdasági Térség országára való hivatkozás pontosításra szorul. Ezt a Javaslat a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében elvégzi.

A 127. és 128. §-hoz

A Javaslát a jogrendszer koherenciájának megőrzése érdekében a jogszabályok szövegének pontosítására irányuló, a terminológia egységesítésére szolgáló módosító, valamint a dereguláció érdekében szükséges hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmaz.

Jogharmonizációs záradék

A 129. §-hoz

A Javaslát a jogszabályszerkesztésről szóló 12/1987. (XII. 29.) IM rendelet 7. § (3) bekezdésével összhangban az IM rendelet 2. számú melléklete előírásainak megfelelő jogharmonizációs klauzulával zárul.